

VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMICKÁ V PRAZE
FAKULTA MANAGEMENTU
JINDŘICHŮV HRADEC

Diplomová práce

MARIE HOJGROVÁ

2007

Vysoká škola ekonomická v Praze

Fakulta managementu v Jindřichově Hradci

Institut managementu zdravotnických služeb

Diplomová práce

Marie Hojgrová

duben 2007

Vysoká škola ekonomická v Praze

Fakulta managementu v Jindřichově Hradci

Institut managementu zdravotnických služeb

Finanční analýza zdravotnického zařízení

Vypracovala:

Marie Hojgrová

Vedoucí diplomové práce:

prim. MUDr. Rudolf Štřítecký

Trhové Sviny, duben 2007

Prohlášení

Prohlašuji, že diplomovou práci na téma
„Finanční analýza zdravotnického zařízení“
jsem vypracovala samostatně.
Použitou literaturu a podkladové
materiály uvádím v příloženém
seznamu literatury.

Trhové Sviny, duben 2007

.....
podpis studenta

Anotace

Finanční analýza zdravotnického zařízení

Podrobná analýza fungování a financování zdravotnického zařízení.

duben 2007

Poděkování

Chtěla bych poděkovat

prim. MUDr. Rudolfu Stříteckému

za pomoc, ochotu a cenné rady
při zpracování této diplomové práce.

Dále bych chtěla poděkovat

Ing. Janu Švejdovi, MBA

za poskytnutí potřebných materiálů
pro diplomovou práci.

Obsah

Úvod	1
1 Finanční analýza	3
1.1 Uživatelé finanční analýzy	4
1.2 Zdroje informací pro finanční analýzu	5
1.2.1 Rozvaha	6
1.2.2 Výkaz zisků a ztrát	7
1.2.3 Přehled o peněžních tocích	7
1.2.4 Příloha	8
2 Techniky a metody finanční analýzy	9
2.1 Elementární metody technické finanční analýzy	9
2.1.1 Procentní rozbor	9
2.1.2 Poměrová analýza	10
2.2 Vyšší metody finanční analýzy	22
2.2.1 Matematicko-statistické metody	22
2.2.2 Nestatistické metody	22
2.3 Komplexní charakteristika finančního zdraví	23
2.3.1 Bankrotní modely	23
2.3.2 Bonitní modely	26
3 Transformace příspěvkové organizace na akciovou společnost	31
3.1 Akciová společnost	31
3.1.1 Akcie	31
3.1.2 Založení	32
3.1.3 Vznik	32
3.1.4 Zdroje kapitálu	33
3.1.5 Orgány společnosti	33
3.1.6 Zrušení	34
3.1.7 Zánik	34
3.2 Příspěvková organizace	35
3.2.1 Zřízení	35
3.2.2 Zřizovatel	35
3.2.3 Zrušení	38
3.2.4 Zánik	38
3.3 Právní souvislosti transformace	38
3.3.1 Založení akciové společnosti jednorázovým vkladem	38
3.3.2 Založení akciové společnosti peněžním vkladem 2 000 000,- Kč	40
3.4 Účetní souvislosti transformace	41
3.4.1 Účetnictví příspěvkových organizací	41
3.4.2 Účetnictví akciových společností	42
3.5 Daňové souvislosti transformace	42
3.6 Transformace nemocnic v ČR	43
4 Nemocnice České Budějovice, a. s.	46
4.1 Základní údaje	46
4.2 Orgány společnosti	46
4.3 Charakteristika nemocnice	46
4.4 Cíle nemocnice	47
4.5 Hospodaření nemocnice	47
4.6 Transformace na akciovou společnost	47

5	Finanční analýza nemocnice	49
5.1	Procentní rozbor	49
5.1.1	Analýza vertikální struktury účetních výkazů	49
5.1.2	Analýza horizontální struktury účetních výkazů	51
5.2	Poměrová analýza	52
5.2.1	Ukazatelé likvidity	53
5.2.2	Ukazatelé aktivity	56
5.2.3	Ukazatelé zadluženosti	62
5.2.4	Ukazatelé rentability	65
5.3	Komplexní charakteristika finančního zdraví nemocnice	72
6	Indikátory finanční situace nemocnice	73
	Závěr	76
	Seznam použité literatury	79
	Seznam tabulek	80
	Seznam grafů	81
	Seznam příloh	82

Úvod

Analýza finanční situace firem se stává neoddělitelnou součástí finančního řízení v každém podniku. Díky finanční analýze jsou jak vlastníci, tak i externí zájemci schopni komplexně zhodnotit současnou finanční a ekonomickou situaci podniku.

Účelem této analýzy je získat představu o finanční důvěryhodnosti a spolehlivosti podniku, finančním potenciálu a celkovém finančním zdraví. Pozitivní vývoj ukazatelů finanční analýzy by měl být hlavním cílem každého podnikového managementu.

Prvotním a většinou nejdůležitějším zdrojem ekonomických dat o hospodářské činnosti podniku je účetnictví. Účetnictví však neposkytuje informace o trendech a celkové kvalitě hospodaření, silných a slabých stránkách a finanční situaci podniku. Účetnictví je proces, který shromažďuje, zaznamenává a třídí sice přesné údaje, ale jen k určitému okamžiku. V této fázi zpravidla nastupuje finanční analýza jako formalizovaná metoda, která získané údaje z účetnictví poměřuje mezi sebou, a tak získává lepší vypovídací schopnost. Finanční analýza ohodnocuje minulost, současnost a předpokládanou budoucnost finančního hospodaření podniku.

Finanční analýza je vlastně diagnózou hospodaření, která umožňuje, je-li prováděna kvalifikovaně a pravidelně, odhalit případné poruchy finančního zdraví.

V současné praxi se výraz „finanční analýza“ používá pro technickou finanční analýzu. Je třeba zdůraznit, že bez kvalifikovaného ekonomického posouzení mohou být výsledky finanční analýzy zavádějící, případně jejich interpretace nepřesná.

V České republice je dosud velmi málo vysoce specializovaných firem a finančních analytiků, kteří dokáží uplatnit metody finanční analýzy, ale také správně interpretovat výsledky. Poptávka po této specializaci se rok od roku rychle zvyšuje.

Cílem diplomové práce je aplikovat teoretické poznatky finanční analýzy na společnost Nemocnice České Budějovice, a. s., získat představu o finančním hospodaření, popsat její vývoj v letech 2003 – 2005 a posoudit výsledky zjištěných ukazatelů.

Fungování a hospodaření s finančními zdroji nemocnice v Českých Budějovicích bylo ovlivněno dvěma významnými událostmi. Nejprve v roce 2002 došlo k převedení nemocnice na Jihočeský kraj, který se stal v zápětí jejím vlastníkem. Druhou podstatnou událostí se stala v roce 2004 transformace dříve příspěvkové organizace na akciovou společnost, jejímž jediným akcionářem se stal Jihočeský kraj.

V diplomové práci se budu snažit prokázat, zda transformace nemocnice na akciovou společnost splnila hypotézu jejího efektivnějšího fungování. K tomu využiji výsledky finanční analýzy, které umožňují vyhodnotit finanční situaci podniku.

Diplomová práce je rozdělena na část teoretickou a část praktickou. V teoretické části jsou uvedeny poznatky o finanční analýze. V první kapitole je vymezen pojem a cíle finanční analýzy, poté subjekty, kterým analýza slouží a zdroje, ze kterých jsou získávána data a informace. V další kapitole jsou vymezeny nejčastěji používané techniky a metody finanční analýzy. Třetí kapitola je věnována transformaci příspěvkové organizace na akciovou společnost a jejím souvislostem.

V úvodu praktické části diplomové práce je charakterizována společnost Nemocnice České Budějovice, a. s.. V další kapitole je na základě poznatků z teoretické části provedena samotná finanční analýza, která zahrnuje poslední 3 roky fungování nemocnice, tj. období 2003 – 2005. V poslední kapitole je zhodnocena finanční situace nemocnice z hlediska indikátorů finanční tísně, které umožňují manažerům odhalit potenciální hrozby, které by mohly vést k finančním potížím.

Potřebná data pro finanční analýzu jsou čerpána z rozvah, výkazů zisků a ztrát a přehledu o peněžních tocích českobudějovické nemocnice, které jsou součástí přílohy této práce.

Výsledky a závěry práce by měly přispět managementu nemocnice k řízení společnosti a posloužit jako vodítko při budoucích rozhodnutích.

1 Finanční analýza

Finanční analýzu používá management k rozboru finanční situace podniku. V oblasti teorie i praxe se vyskytuje velké množství definic finanční analýzy. Lze ji chápat jako soubor činností, které komplexně vyhodnocují finanční situaci podniku a jsou součástí finančního řízení v podniku.

Odborná a pravidelná analýza pomáhá vysvětlovat současnou situaci v podniku, odhaluje její příčiny a navrhuje možná opatření, vedoucí ke zlepšení celkového stavu.

Cílem finanční analýzy je tedy poznat finanční zdraví firmy, identifikovat slabé stránky, které by mohly firmě v budoucnu působit menší či větší problémy, a naopak stanovit její silné stránky, o které by mohla v budoucnu opírat svou činnost.

Dva základní přístupy ke zpracování dat finanční analýzy:

- 1) Fundamentální finanční analýza – je postavena na odborném odhadu založeném na obsáhlých empirických i teoretických zkušenostech analytika. Vyhodnocuje spíše kvalitativní údaje o podniku.
- 2) Technická finanční analýza – se opírá o matematické, matematicko-statistické a další algoritimizované metody používané ke kvantitativnímu zpracování ekonomických dat. Výsledky zpracování jsou kvantitativně (kvalitativně) vyhodnocovány.

Předmětem zájmu finanční analýzy jsou především tato hlediska: rentabilita (výnosnost, ziskovost), která charakterizuje úroveň výkonnosti a hospodárnosti, rychlost obrátu prostředků (aktivita), platební schopnost (likvidita, solventnost, tj. schopnost podniku hradit své finanční závazky v době jejich splatnosti) a hospodářská a finanční spolehlivost.

Výsledkem analýzy je přehled o hospodaření podniku sloužící vlastníkům, věřitelům a dalším zájemcům. Zpracovává ji ekonomický úsek v podniku. Záleží však na velikosti firmy a její struktuře.

Závěry a poznatky finanční analýzy značně ovlivňují finanční rozhodování. Na jejich výsledcích je založeno řízení financí (finanční struktury a jejich změn), řízení a financování oběžných aktiv a investic, cenová a dividendová politika podniku aj.

1.1 Uživatelé finanční analýzy

Informace o finančním stavu podniku jsou předmětem zájmu mnoha subjektů přicházejících do kontaktu s daným podnikem. Každý subjekt má však jiné požadavky na výsledky finanční analýzy.

Mezi hlavní uživatele finanční analýzy patří:

1) Investoři

Investoři (akcionáři a ostatní) jsou pro podnik poskytovateli kapitálu. Sledují finanční informace ze dvou důvodů – investičního a kontrolního.

Investiční hledisko představuje využití informací pro rozhodování o budoucích investicích. Hlavní pozornost se soustřeďuje k míře rizika a výnosu spojených s vloženým kapitálem.

Kontrolní hledisko spočívá v získávání informací, jak manažeři podniku nakládají se zdroji, které jim investoři již poskytli. Jelikož mají manažeři značnou volnost jednání při dispozici s vloženým majetkem podniku, požadují akcionáři průběžné zprávy o hospodaření. Praxe potvrzuje, že dochází často k rozporům mezi zájmy akcionářů a manažerů.

2) Manažeři

Manažeři využívají výsledky finanční analýzy pro strategické rozhodování. Mají často zájem i o informace, týkající se finanční pozice jiných podniků. Z hlediska přístupu k informacím disponují i těmi informacemi, kterou nejsou veřejně dostupné externím zájemcům. Mají tedy nejlepší předpoklady ke zpracování finanční analýzy.

3) Banky a jiní věřitelé

Banky využívají výsledků finanční analýzy k posouzení finančního stavu potenciálního nebo již existujícího dlužníka. Ze zjištěné finanční situace dlužníka dále rozhodují, zda poskytnou nebo neposkytnou úvěr, v jaké výši a za jakých podmínek.

4) Stát a jeho orgány

Stát a jeho orgány se zajímá o informace z finanční analýzy z mnoha důvodu: kontrola správnosti vykázaných daní, kontrola podniků se státní majetkovou účastí, sledování finančních výpomocí (dotace, garance úvěrů), pro účely různých statistických šetření atd.

5) Obchodní partneři (dodavatelé, odběratelé)

Dodavatelé sledují především schopnost podniku hradit splatné závazky. Obzvláště sledují solventnost, likviditu a zadluženost. Podle těchto kritérií si svého potenciálního odběratele následně vybírají. Dalším sledovaným jevem je dlouhodobá stabilita zajišťující dlouhodobé dodavatelské vztahy.

Odběratelé si své obchodní partnery vybírají stejně jako dodavatelé podle výsledků finanční analýzy. Příznivá finanční situace dodavatele vede u odběratele k zajištění bezproblémové výroby.

6) Zaměstnanci

Zaměstnanci podniku se zajímají o ty výsledky finanční analýzy, které podávají informace o prosperitě a stabilitě podniku. Jednak jim dobré výsledky zaručují jistotu zaměstnání, na druhou stranu za dosažení určitého výsledku hospodaření mohou být např. motivováni finančními odměnami.

Uvedený výčet uživatelů finanční analýzy není samozřejmě úplný. Existuje celá řada dalších zájemců o výstupy finanční analýzy např. daňový poradci, analytici, makléři i nejšířší veřejnost. Z obsáhlého počtu uživatelů vyplývá, že význam finanční analýzy nelze v žádném případě podceňovat.

1.2 Zdroje informací pro finanční analýzu

Základem pro realizaci finanční analýzy jsou kvalitní vstupní informace. Primárním zdrojem těchto informací je účetní závěrka. Tuto oblast upravuje zejména zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, a dále od 1. 1. 2003 soubor opatření, kterými se stanoví účetní osnova a postupy účtování.

Standardními účetními výkazy jsou: rozvaha, výkaz zisků a ztrát a přehled o finančních tocích (výkaz cash-flow). Důležitou součástí je i příloha k účetní uzávěrce.

Kromě účetních uzávěrek je považována za významný zdroj informací pro zpracování finanční analýzy také výroční zpráva. Připravují ji ty účetní jednotky, které podléhají auditu (§ 21 zákona o účetnictví).

Některé údaje potřebné k finanční analýze je třeba vyhledávat i v jednotlivých účtech nebo v účetní analytice. Kromě údajů z finančního účetnictví se musí brát zřetel také na informace

o konkrétním prostředí, ve kterém se podnik nachází (předmět činnosti, vztahy s obchodními partnery atd.)

1.2.1 Rozvaha

Rozvaha zaznamenává stav majetku a zdrojů před rozdělením výsledku hospodaření za určité účetní období. Základní funkcí rozvahy je přehledně uspořádat majetek podniku (v peněžním vyjádření) a jeho zdroje financování a poskytnout tak základ pro zhodnocení finanční situace podniku.

Rozvaha se sestavuje k určitému okamžiku, je tedy statickým pohledem na stav aktiv a pasiv podniku. K získání dynamického pohledu je třeba porovnávat a analyzovat rozvahy za více po sobě jdoucích období.

V rozvaze musí platit bilanční princip, tj. výše majetku se musí rovnat výši zdrojů. Platí rovnice:

$$Aktiva = Pasiva$$

1.2.1.1 Aktiva

Aktiva jsou výsledkem minulých investičních rozhodnutí. Představují jednak vložený majetek do podnikání, tak i pořízený majetek v průběhu činnosti. Aktiva zabezpečují činnost účetní jednotky, pro niž byla zřízena.

Aktiva (majetek) jsou tvořena majetkem dlouhodobým a oběžným. Je to proto, že podnik musí jinak hospodařit s majetkem, který je v podniku vázán dlouhodobě a jinak s majetkem, který se často obnovuje.

Aktiva se v rozvaze člení zásadně podle likvidity. Uspořádání potupuje od nejméně likvidních (dlouhodobý majetek) až k plně likvidním (peněžní prostředky a krátkodobý finanční majetek).

1.2.1.2 Pasiva

Pasiva jsou zdrojem financování, ze kterých byl majetek pořízen nebo může být pořízen. Člení se na dvě základní skupiny – vlastní a cizí kapitál.

Vlastní kapitál představuje zdroje vložené do podniku vlastníky nebo zdroje získané hospodařením podniku.

Cizí kapitál je tvořen závazky z určitých hospodářských operací firmy. Základním kritériem pro jeho rozdělení je lhůta splatnosti.

1.2.2 Výkaz zisků a ztrát

Úkolem tohoto výkazu je informovat o finanční výkonnosti podniku. Výkaz má vertikální podobu a je uspořádán stupňovitě, aby bylo možné snadno vyčíslit:¹

- provozní výsledek hospodaření (před zdaněním),
- finanční výsledek hospodaření,
- výsledek hospodaření za běžnou činnost (po zdanění daní z příjmů),
- mimořádný výsledek hospodaření po zdanění,
- (celkový) výsledek hospodaření za účetní období.

Hospodářský výsledek je rozdíl mezi výnosy a náklady za určité období. Nákladem je konečná spotřeba majetku nebo finančních prostředků vynaložená na činnost účetní jednotky ve sledovaném období. Výnos charakterizuje očekávání budoucího ekonomického užítku ve sledovaném účetním období.

Pokud je hospodářský výsledek kladný, podnik realizuje zisk. Naopak pokud je jeho hodnota záporná, podnik je ve ztrátě. Pokud podnik hospodaří se ztrátou delší dobu, měl by uvažovat o ukončení své činnosti.

1.2.3 Přehled o peněžních tocích

Přehled o peněžních tocích doplňuje rozvahu a výkaz zisků a ztráty o další faktor, kterým jsou peněžní prostředky.

Zobrazuje pohyby peněžních prostředků, které se odehrály během hospodářské činnosti za sledované období. Obsahuje tedy rozdíl od předchozích dvou účetních výkazů tokové veličiny.

Pod pojmem peněžní tok se rozumí taková veličina, která zobrazuje přírůstek nebo úbytek peněžních prostředků při hospodářské činnosti za určité období.

Přehled o peněžních tocích rozlišuje peněžní toky ze tří základních činností, a to:

- peněžní toky z provozní činnosti,
- peněžní toky z investiční činnosti,
- peněžní toky vztahující se k financování podniku.

Smyslem tohoto výkazu je vysvětlit rozdíl mezi stavem peněžních prostředků a peněžních ekvivalentů mezi dvěma rozvahovými dny: mezi počátkem a koncem účetního období.

¹ Kovaníková, D.: Abeceda účetních znalostí pro každého. Polygon, Praha, 2006. ISBN 80-7273-130-0.

Podává informace o tom, kolik účetní jednotka skutečně vyprodukovala peněžních prostředků a jak jich užila. Tyto informace jsou důležité nejen pro vlastníky, ale také pro externí zájemce, protože kromě rozvahy a výkazu zisků a ztrát přináší další významný pohled na finanční situaci podniku.

Přehled o peněžních prostředcích se využívá například při krátkodobém a dlouhodobém plánování finančního hospodaření, při plánování investiční výstavby nebo při hodnocení platební neschopnosti účetní jednotky a její likvidity.

1.2.4 Příloha

Příloha poskytuje doplňující informace k rozvaze a výkazu zisků a ztrát. Její význam zejména spočívá v poskytnutí obrazu o majetku, závazcích a vlastním kapitálu, nákladech, výnosech a hospodářském výsledku.

Základní blok informací tvoří:²

- obecné údaje,
- informace o použitých účetních metodách, obecných účetních zásadách a způsobech oceňování,
- doplňující informace k rozvaze,
- přehled o peněžních tocích.

K podrobné analýze finanční situace podniku nestačí pouze informace vyplývající z účetních výkazů, ale významné jsou rovněž i další zdroje, např. burzovní zpravodajství, předpovědi analytiků, informace o vývoji v oboru podnikání, firemní statistiky, interní směrnice apod. K lepšímu poznání celkové finanční situace podniku a jeho okolí může tudíž sloužit jakýkoli z těchto zdrojů informací.

² Kislingerová, E. a kol.: Manažerské finance. C. H. Beck, Praha, 2004. ISBN 80-7179-802-9.

2 Techniky a metody finanční analýzy

System finanční analýzy není v České republice nikterak legislativně upraven, tudíž ani používané techniky a metody nejsou jednotné, což značně komplikuje provádění finanční analýzy.

Metody finanční analýzy lze členit na:

- a) elementární metody technické finanční analýzy,
- b) vyšší metody finanční analýzy,
- c) komplexní charakteristiku finančního zdraví.

2.1 Elementární metody technické finanční analýzy

Mezi elementární metody technické finanční analýzy se zahrnují zpravidla tyto dvě rozborové techniky - procentní rozbor a poměrová analýza.³

2.1.1 Procentní rozbor

Východiskem obou technik jsou absolutní ukazatele. Jedná se o vstupní data, která jsou nezbytným předpokladem pro finanční analýzu. Absolutní ukazatele rozdělujeme na stavové, uváděné v rozvaze. Představují hodnotu majetku a kapitálu k určitému datu. Dále jsou to ukazatele tokové, obsaženy ve výkazu zisků a ztrát a výkazu cash-flow, znázorňují například jakých tržeb bylo za uplynulé období ve firmě dosaženo.

Absolutní ukazatele tvoří základní východisko pro rozbor jak vertikální tak horizontální struktury účetních výkazů.

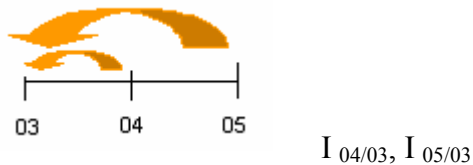
Analýza vertikální struktury účetních výkazů vyjadřuje strukturu aktiv a pasiv rozvahy v procentech, kdy jednotlivé položky rozvahy jsou poměřovány k bilanční sumě. V případě výkazu zisků a ztrát jsou jednotlivé položky analogicky poměřovány s objemem výnosů, příp. tržeb. Vertikální analýza umožňuje zkoumat úlohu jednotlivých činitelů na tvorbě zisku a znázorňuje změny ve struktuře aktiv (pasiv). Neukazuje příčiny těchto změn, ale slouží pouze k orientaci v konkrétním podniku a může upozornit na problémové oblasti.

Analýza horizontální struktury účetních výkazů porovnává změnu v určité položce výkazu v časové posloupnosti. Výpočet změny se provádí v procentech nebo indexem (řetězovým nebo bazickým).

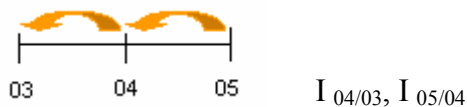
³ Kislingerová, E. a kol.: Manažerské finance. C. H. Beck, Praha, 2004. ISBN 80-7179-802-9.

$$\text{Procentní změna} = \frac{\text{hodnota}_t - \text{hodnota}_{t-1}}{\text{hodnota}_{t-1}} \times 100(\%)$$

Bazické indexy – porovnávají hodnoty určitého ukazatele v jednotlivých obdobích s hodnotou téhož ukazatele ve zvoleném stále stejném období, které je vzato za základ pro srovnání.

Řetězové indexy – srovnávají hodnoty určitého ukazatele v jednotlivých obdobích s hodnotou téhož ukazatele v předcházejícím období.

Kromě vertikálního a horizontálního rozboru účetních výkazů je důležité dopočítat také některé další tzv. rozdílové ukazatele. Získáme je prostým rozdílem absolutních ukazatelů. Nejčastěji užívaným rozdílovým ukazatelem je čistý pracovní kapitál. Pro jeho výpočet je potřeba některých údajů z rozvahy. Pro finanční analýzu je potřeba rozlišit pracovní kapitál brutto a pracovní kapitál netto (tj. čistý pracovní kapitál, také označován jako provozní nebo provozovací kapitál).

Pracovní kapitál brutto = Oběžná aktiva celkem

Pracovní kapitál netto = Oběžná aktiva – Krátkodobé závazky

Velikost čistého pracovního kapitálu je důležitým ukazatelem platební schopnosti podniku a má úzkou vazbu na ukazatele běžné likvidity. Má-li být podnik likvidní, musí mít potřebnou výši relativně volného kapitálu, tj. kapitálu očištěného od břemene brzké úhrady. Čím vyšší je čistý pracovní kapitál, tím větší by měla být schopnost podniku hradit své finanční závazky. Pokud vypočtený ukazatel je záporný, jedná se o tzv. nekrytý dluh. S ukazatelem čistého pracovního kapitálu je třeba zacházet opatrně, neboť může zahrnovat málo likvidní nebo dokonce nelikvidní položky, jeho výši také ovlivňují způsoby oceňování jeho složek. Růst pracovního kapitálu nemusí tedy vždy znamenat i růst likvidity.

2.1.2 Poměrová analýza

Na analýzu absolutních vstupních dat z účetních výkazů navazuje výpočet poměrových ukazatelů. Tyto ukazatele určují vzájemný vztah mezi dvěma nebo více absolutními ukazateli

pomocí jejich podílu. Výběr poměrových ukazatelů při tvorbě analýzy je podmíněn relevantností ke zkoumanému problému či prováděnému rozhodnutí. Analýza poměrových ukazatelů je jádrem metodiky finanční analýzy. V současné době se stává nejpoužívanější metodou.

Poměrový ukazatelé umožňují získat rychlý a nenákladný obraz o základním finančním profilu firmy. Jejich výpočtem však analýza nekončí, naopak výsledky poměrové analýzy představují jakési síto, které zachytí oblasti vyžadující hlubší analýzu.

Podle oblasti finanční analýzy se poměrový ukazatelé člení na:

- 1) ukazatele likvidity,
- 2) ukazatele aktivity,
- 3) ukazatele zadluženosti,
- 4) ukazatele rentability,
- 5) ukazatele kapitálového trhu.

2.1.2.1 Ukazatelé likvidity

Nezbytnou podmínkou pro dlouhodobou a úspěšnou existenci podniku je trvalá platební schopnost. Platební schopnost, tj. schopnost podniku platit včas své krátkodobé dluhy, zjišťujeme z rozvahy pomocí ukazatelů likvidity.

Likvidita vyjadřuje momentální schopnost podniku uhradit své splatné závazky, tzn. přeměnit aktiva v peněžní prostředky potřebné na úhradu krátkodobých závazků. Na likviditu působí kromě výše krátkodobých závazků ještě i jiné faktory, které ovlivňují výsledné hodnoty. Jedná se zejména o vliv vnějšího ekonomického prostředí, délky výrobního cyklu, struktury odvětví atd.

V souvislosti s platební schopností se rozlišují kromě pojmu likvidita i pojmy likvidnost či solventnost. Likvidnost označuje míru obtížnosti přeměny majetku do hotovostní formy. Solventnost je obecná schopnost podniku získat prostředky na úhradu svých závazků.

Základní nedostatky ukazatelů likvidity spočívají kromě omezení v konstrukci jednotlivých ukazatelů také v poměrně snadné ovlivnitelnosti těchto ukazatelů. Tento nedostatek je možné do určité míry eliminovat nahrazením statických veličin (rozvahových) tokovou veličinou, a to peněžními toky z provozní činnosti.

Likvidita je obvykle spojována se třemi základními poměrovými ukazateli, které měří tři stupně schopnosti podniku uspokojit své splatné závazky.

Běžná likvidita

$$\text{Běžná likvidita} = \frac{\text{Oběžná aktiva}}{\text{Krátkodobé závazky}}$$

Ukazatel běžné likvidity vyjadřuje, kolikrát je podnik schopen pokrýt krátkodobé závazky oběžnými aktivy. Bývá též nazýván ukazatelem solventnosti nebo ukazatelem pracovního kapitálu.

Pro věřitele má tento ukazatel důležitou informační hodnotu z hlediska ochrany jejich investic a pro svou jednoduchost je velmi oblíbený.

Optimální hodnota běžné likvidity se uvádí v intervalu 1,5 – 2,5. Pokud je hodnota příliš nízká, hrozí riziko platební neschopnosti. Příliš vysoká hodnota potom snižuje celkovou výnosnost podniku. Při posuzování hodnoty ukazatele však musíme brát ohled také na konkrétní podmínky příslušného podniku.

Pohotová likvidita

$$\text{Pohotová likvidita} = \frac{\text{Oběžná aktiva} - \text{Zásoby}}{\text{Krátkodobé závazky}}$$

Ukazatel pohotové likvidity odstraňuje z předchozího ukazatele nejméně likvidní část oběžných aktiv - zásoby. Tím lépe vystihuje okamžitou platební schopnost podniku.

Optimální hodnota pohotové likvidity by se měla pohybovat v intervalu 1 – 1,5. Hodně vysoká hodnota ukazatele by znamenala, že podnik váže značný objem oběžných aktiv ve formě pohotových prostředků, které přinášejí pouze minimální nebo žádný úrok. Vyšší hodnoty pohotové likvidity jsou tedy příznivější z hlediska věřitelů. Management by však měl usilovat o přiměřenou úroveň.

Okamžiková (hotovostní) likvidita

$$\text{Okamžiková likvidita} = \frac{\text{Peněžní prostředky}}{\text{Krátkodobé závazky}}$$

Ukazatel okamžikové likvidity měří schopnost podniku hradit splatné závazky bezprostředně svými peněžními prostředky.

Peněžními prostředky se rozumí hotovost, tj. všechny pohotové platební prostředky – peníze v pokladně, na bankovních účtech, ceniny a krátkodobý finanční majetek.

Optimální hodnota se pohybuje v rozmezí od 0,2 do 0,5. Pokud je hodnota vyšší, podnik má příliš mnoho peněžních prostředků v poměru ke svým krátkodobým závazkům.

2.1.2.2 Ukazatelé aktivity

Ukazatelé aktivity informují vedení podniku o tom, jak jsou využívány jednotlivé části aktiv a napomáhají k jejich lepšímu řízení. Pokud má podnik více aktiv než je potřeba, vznikají mu přebytné náklady a tím pádem dosahuje nižšího zisku. Naopak když má nedostatek aktiv, pak se musí vzdát mnoha potenciálně výhodných podnikatelských příležitostí a přichází o výnosy, které by mohl získat.

V podstatě existují dva typy ukazatelů aktivity vyjadřující buď počet obrátů nebo dobu obratu. Počet obrátů (obratovost) udává kolikrát se přemění zásoby v ostatní formy oběžného majetku. Doba obratu označuje dobu, po kterou je majetek vázán v určité formě.

Výsledkem výpočtu je absolutní číslo. Obecně platí, že čím vyšší je obratovost tím lépe.

Obrat aktiv

$$\text{Obrat aktiv} = \frac{\text{Tržby}}{\text{Aktiva}}$$

Obrat aktiv udává, kolikrát se celková aktiva obrátí za rok. Odhlédneme-li od odvětví nebo sektoru, ve kterém podnik hospodaří, potom by se měl obrat aktiv pohybovat minimálně na úrovni hodnoty 1. Jinak je pro relevantnost výsledků vhodné především odvětvové srovnání. V případě, že tento ukazatel vykazuje špatný výsledek podnikatelské aktivity (ve srovnání s oborovým průměrem), měly by být zvýšeny tržby nebo odprodána některá aktiva.

Obrat celkových aktiv lze rozdělit na:

1) Obrat stálých aktiv

$$\text{Obrat stálých aktiv} = \frac{\text{Tržby}}{\text{Stálá aktiva}}$$

Obrat stálých aktiv měří, jak podnik využívá svá stálá aktiva. Používá se především při rozhodování o nových investicích. Nízká hodnota tohoto ukazatele, stejně jako u obratu celkových aktiv, signalizuje neefektivní využívání výrobních kapacit.

2) Obrat oběžných aktiv

$$\text{Obrat oběžných aktiv} = \frac{\text{Tržby}}{\text{Oběžná aktiva}}$$

Ukazatel obratu oběžných aktiv informuje o tom, kolikrát se obrátí oběžná aktiva za rok, a jak jsou podnikem využívány.

Doba obratu aktiv

$$\text{Doba obratu aktiv} = \frac{\text{Aktiva}}{\frac{\text{Tržby}}{365}}$$

Ukazatel doby obratu aktiv vyjadřuje intenzitu, s jakou podnik využívá aktiv s cílem dosáhnout tržeb. Je měřítkem celkové produkční efektivnosti. Čím je hodnota ukazatele nižší, tím lépe, tzn. podnik aniž by zvyšoval finanční zdroje, dosahuje vyšších tržeb. Při hodnocení je nutné brát v úvahu vlivy způsobu oceňování aktiv a metod odpisování, neboť např. pokud se počítá s zůstatkovou hodnotou stálých aktiv, ukazatel se s počtem let zlepšuje zcela automaticky, díky odpisům.

Obrat zásob

$$\text{Obrat zásob} = \frac{\text{Tržby}}{\text{Zásoby}}$$

Obrat zásob podává informaci o tom, kolikrát se během roku přemění zásoby v ostatní formy oběžného majetku až po prodej hotových výrobků a opětovný nákup zásob.

Zásoby jsou vykazovány v rozvaze jako stavová veličina, což není pro tento ukazatel optimální. Aby se alespoň částečně odstranil statický charakter zásob, doporučuje se používat průměrný stav zásob za určité období.

Obecně platí, že čím větší je obrat zásob a kratší doba obratu zásob, tím lépe. Na druhou stranu musí ale podnik reagovat pružně na poptávku a musí tedy nalézt optimální vztah mezi těmito ukazateli.

Doba obratu zásob

$$Doba\ obratu\ zásob = \frac{Zásoby}{\frac{Tržby}{365}}$$

Tento ukazatel nám říká, kolik dní trvá jedna obrátka. Zkracování doby obratu obvykle vede ke zvyšování zisku. Za optimální se považují hodnoty nižší než 60 dní. Záleží ale také na délce výrobního cyklu a na odvětví, ve kterém podnik vyrábí.

Optimalizace zásob představuje samostatnou součást finančního řízení podniku.

Obrat pohledávek

$$Obrat\ pohledávek = \frac{Tržby}{Pohledávky}$$

Obrat pohledávek vyjadřuje dobu od okamžiku prodeje, po kterou musí podnik čekat, než obdrží platby od svých odběratelů, tj. jak rychle jsou pohledávky přeměňovány v peněžní prostředky a to v podobě počtu obrátek. Čím je hodnota ukazatele vyšší, tím rychleji jsou pohledávky splaceny.

Doba obratu pohledávek

$$Doba\ obratu\ pohledávek = \frac{Pohledávky}{\frac{Tržby}{365}}$$

Doba obratu pohledávek udává, za jak dlouho jsou pohledávky v průměru spláceny. Ukazatel je vhodné porovnat s běžnou dobou splatnosti, za kterou podnik fakturuje odběratelům. Je-li delší než běžná doba splatnosti, znamená to, že obchodní partneři neplatí své účty včas.

Obrat krátkodobých závazků

$$Obrat\ krátkodobých\ závazků = \frac{Tržby}{Krátkodobé\ závazky}$$

Obrat krátkodobých závazků ukazuje, kolikrát se obrátí krátkodobé závazky za rok.

Doba obratu krátkodobých závazků

$$\text{Doba obratu krátkodobých závazků} = \frac{\text{Krátkodobé závazky}}{\frac{\text{Tržby}}{365}}$$

Tento ukazatel udává, kolik dní v průměru uplyne mezi nákupem majetku či služeb a jejich úhradou. Charakterizuje tak vlastní platební disciplínu, kterou je vhodné pak dávat do srovnání s platební disciplínou odběratelů (dobou obratu pohledávek).

2.1.2.3 Ukazatelé zadluženosti

Zadluženost podniku vyjadřuje skutečnost, že podnik používá k financování svých podnikových aktivit cizí kapitál. Používání cizích zdrojů zásadně ovlivňuje jak výnosnost kapitálu, tak riziko. Nicméně to, aby podnik kryl veškeré své potřeby z vlastních zdrojů, není účelné ani efektivní. Krytí majetku převážně vlastními zdroji by vedlo ke snižování celkové výnosnosti vložených prostředků. Na druhou stranu financování podnikových aktiv jen z cizího kapitálu by způsobilo finanční nestabilitu a potíže při jeho získávání.

Snaha vedení podniku by měla proto směřovat k nalezení optimálního poměru mezi financováním z vlastních a cizích zdrojů, který by zajišťoval jak finanční stabilitu tak i výnosnost podniku. Optimální poměr není však u všech podniků stejný. Závisí na oboru podnikání, na vedení podniku (jeho zkušenostech a vztahu k riziku), na konkrétních podmínkách podniku, na stabilitě zisku, na dostupnosti a ceně cizích a vlastních zdrojů apod.⁴

Ukazatelé zadluženosti vyjadřují vztah mezi vlastními a cizími zdroji. Tím podávají informaci o finanční struktuře podniku. Jejich výši ovlivňují čtyři základní faktory, které jsou manažery zvažovány. Jedná se o daně, riziko, typ aktiv a stupeň finanční volnosti podniku.

Zadluženost sama o sobě nemusí být vždy negativní charakteristikou podniku. Ve zdravém, finančně stabilním podniku může její růst přispívat k celkové rentabilitě a tím i k tržní hodnotě podniku. Neexistuje ani přímá úměra mezi zadlužeností a insolventností. Vyšší zadluženost nemusí vždy přivádět podnik do platebních potíží, např. má-li dostatek likvidních prostředků.

Celková zadluženost

$$\text{Celková zadluženost} = \frac{\text{Cizí kapitál}}{\text{Aktiva}}$$

⁴ Štohl, P.: Učebnice účetnictví pro střední školy a pro veřejnost. Znojmo, 2001

Ukazatel celkové zadluženosti je též označován jako ukazatel věřitelského rizika. Vyjadřuje, jakou částí se na krytí aktiv podílí cizí kapitál, tj. kolik Kč dluhů připadá na 1 Kč kapitálu. Optimální je, aby byla jeho hodnota co nejnižší, protože čím je ukazatel větší, tím větší je zadluženost a i finanční riziko.

Stabilita

$$\text{Stabilita} = \frac{\text{Vlastní kapitál}}{\text{Aktiva}}$$

Ukazatel stability podniku je doplňkovým ukazatelem k předchozímu ukazateli. Využívá se k hodnocení celkové finanční situace podniku. V tomto směru je považován za jeden z nejvýznamnějších ukazatelů.

Koeficient zadluženosti

$$\text{Koeficient zadluženosti} = \frac{\text{Cizí kapitál}}{\text{Vlastní kapitál}}$$

Koeficient zadluženosti vyjadřuje poměr dluhu k vlastnímu kapitálu. S růstem hodnoty koeficientu zadluženosti roste i riziko, že věřitelé o investovaný kapitál přijdou, protože podnik se nadměrným zadlužením může dostat do finanční tísně.

Hodnota tohoto ukazatele by se měla pohybovat v tržní ekonomice do 1. Vyšší hodnota je možná jen dočasně. Trvale vyšší hodnota je přijatelná jen u podniků s bezpečnými a stabilními příjmy (např. banky).

Překapitalizování

$$\text{Překapitalizování} = \frac{\text{Vlastní kapitál}}{\text{Stálá aktiva}}$$

Pokud je tento ukazatel větší než 1, podnik je tzv. překapitalizovaný. V tomto případě dochází k nehospodárnému využívání kapitálu.

Podkapitalizování

$$\text{Podkapitalizování} = \frac{\text{Vlastní kapitál} + \text{Dlouhodobý cizí kapitál}}{\text{Stálá aktiva}}$$

Pokud má podnik tak málo kapitálu, že to způsobuje problémy v jeho hospodaření, je podnik podkapitalizován. Ke krytí stálých aktiv jsou v tomto případě využívány i krátkodobé závazky. Hodnota ukazatele je menší než 1. Jedná se o typický případ zejména v době expanze podniku, kdy podnik rozšiřuje výrobu a prodej.

2.1.2.4 Ukazatelé rentability

Výše ukazatelů rentability (výnosnosti) vloženého kapitálu se odvíjí od schopnosti podniku dosahovat zisk pomocí investovaného kapitálu. V tržní ekonomice zaujímají důležitou roli při rozhodování o alokaci kapitálu.

Obecně u všech ukazatelů rentability se provádí výpočet pomocí poměru zisku k vloženému kapitálu. Ukazatelé se však liší podle toho, jaký zisk je dosazen do čitatele a co vše v konkrétním případě tvoří vložený kapitál.

Postup pro přesnou konstrukci ukazatelů však není zcela jednotný. V různých zdrojích můžeme nalézt pro shodně označený ukazatel rozdílný obsah. Závisí tedy na analytikovi, jak obsáhlé budou při výpočtu položky v čitateli nebo jmenovateli.

Rentabilita celkového kapitálu (ROA)

$$ROA = \frac{\text{Čistý zisk}}{\text{Celková aktiva}}$$

Rentabilita celkového kapitálu vyjadřuje celkovou efektivnost podniku. Kromě vedení podniku je zejména předmětem zájmu externích subjektů, kteří chtějí znát rentabilitu svého potenciálního partnera před uzavřením smluv.

Rentabilita celkového kapitálu je považována za klíčové měřítko rentability. Hodnota tohoto ukazatele by měla dosahovat maximálních hodnot (okolo 1).

Rentabilita vlastního kapitálu (ROE)

$$ROE = \frac{\text{Čistý zisk}}{\text{Vlastní kapitál}}$$

Rentabilita vlastního kapitálu vyjadřuje efektivnost, s níž podnik využívá vlastní kapitál. Měří, kolik čistého zisku připadá na jednu korunu investovaného kapitálu.

Míra zisku vypočtená z vlastního kapitálu je ukazatelem, pomocí něhož investoři zjišťují, zda jejich vložený kapitál přináší dostatečný výnos. Pro investory je důležité, aby hodnota ROE byla

vyšší než úroky, které by obdrželi při jiné formě investování. Tento ukazatel je klíčovým kritériem hodnocení úspěšnosti jejich investic.

Rentabilita tržeb (ROS)

$$ROS = \frac{\text{Čistý zisk}}{\text{Tržby}}$$

Ukazatel rentability tržeb tvoří základ efektivnosti celého podniku. Vyjadřuje podíl čistého zisku připadající na 1 Kč tržeb. Informuje o tom, jak podnik dokázal na trhu uplatnit své výrobky a služby. Nízká úroveň tohoto ukazatele je obecně známkou špatné úrovně řízení podniku. Vysoká úroveň signalizuje do budoucna problémy s konkurencí, která se může pokusit o ovládnutí trhu nižšími cenami, pokud se nejedná o monopolní výrobu.

Pokud ve jmenovateli místo tržeb porovnáваме s čistým ziskem výnosy, jedná se o ukazatel ziskového rozpětí (ziskové marže).

Rentabilita nákladů (ROC)

$$ROC = \frac{\text{Čistý zisk}}{\text{Náklady}}$$

Tento ukazatel pomáhá vysvětlit, jak se podařilo zhodnotit vložené náklady do podnikatelské činnosti. Udává, kolik zisku připadá na 1 Kč nákladů.

Ukazatel rentability nákladů lze vypočítat pro jednotlivé druhy nákladů zvlášť (např. rentabilita mzdových nákladů). Tato analýza se především používá pokud je ziskové rozpětí nízké nebo dlouhodobě klesá.

K analýze nákladů se dále využívá **haléřový ukazatel nákladovosti** (nebo-li **nákladovost tržeb**).

$$\text{Nákladovost tržeb} = \frac{\text{Náklady}}{\text{Tržby}}$$

Tento ukazatel slouží k vyjádření relativní úrovně nákladů. Je nepřímo úměrně závislý k ukazateli rentability tržeb, tzn. v případě, že poklesne nákladovost tržeb, vzroste hodnota rentability tržeb a s ní i rentabilita celkového kapitálu.

Pyramidový rozklad rentability

Rentabilita je komplexním ukazatelem, jehož výši ovlivňuje mnoho činitelů. Finanční analytik se proto musí také zajímat o ty faktory, od kterých se rentabilita odvíjí, a které způsobují její změnu. K tomu se využívá především její rozklad na dílčí ukazatele, tzv. Du Pont analýza.

Používané postupy rozkladu:

- aditivní - rozklad ukazatele do součtu nebo rozdílu dvou nebo více ukazatelů,
- multiplikativní – rozklad ukazatele do součinu nebo podílu dvou nebo více ukazatelů.

Rozklad rentability celkového kapitálu

Základní Du Pontova rovnice popisuje rozklad rentability celkového kapitálu na dva ukazatele - rentabilitu tržeb a obrat celkových aktiv.

$$ROA = \frac{\text{Čistý zisk}}{\text{Aktiva}} = \frac{\text{Čistý zisk}}{\text{Tržby}} \times \frac{\text{Tržby}}{\text{Aktiva}}$$

Z rozkladu je patrné, že podnik dosahuje rentability celkového kapitálu různými kombinacemi rentability tržeb a obratu kapitálu. Příznivá výše rentability je tedy závislá na řádné kontrole nákladů zabezpečující hospodárnost podniku a na efektivním využíváním kapitálu.

Rozklad rentability vlastního kapitálu

Rozklad rentability vlastního kapitálu rozšiřuje základní Du Pontovu rovnici na součin tří ukazatelů – rentabilitu tržeb (ziskovou marži), obrat aktiv a míru finanční páky.

$$ROE = \frac{\text{Čistý zisk}}{\text{Vlastní kapitál}} = \frac{\text{Čistý zisk}}{\text{Tržby}} \times \frac{\text{Tržby}}{\text{Aktiva}} \times \frac{\text{Aktiva}}{\text{Vlastní kapitál}}$$

Z této rovnice vyplývá, že podnikový management má k dispozici tři páky vedoucí ke zvyšování rentability vlastního kapitálu:⁵

- 1) ziskovou marži (hlavním způsobem jejího zvyšování je snižování nákladů),
- 2) obrat aktiv (hlavním způsobem je zvyšování tržeb připadající na každou korunu aktiv),
- 3) finanční páku (hlavním způsobem je výhodné použití cizích zdrojů k financování aktiv).

⁵ Synek, M. a kol.: Podniková ekonomika. C. H. Beck, Praha, 2006. ISBN 80-7179-892-4.

2.1.2.5 Ukazatelé kapitálového trhu

Ukazatelé kapitálového trhu, také nazývané jako ukazatelé tržní hodnoty, jsou důležitými indikátory především pro stávající a potenciální investory, neboť jim podávají informace o návratnosti vložených investic.

Výše ukazatelů je závislá na tom, jak trh hodnotí minulé hospodaření podniku, tak i jeho perspektivy do budoucna.

Předmětem obchodování na kapitálovém trhu jsou cenné papíry (akcie, obligace). Poptávku na kapitálovém trhu tvoří subjekty, kteří investují svůj kapitál do nákupu cenných papírů. Nabídka je představována emitenty cenných papírů. Vydáním cenných papírů může podnik získat alternativní zdroj financování pro další rozvoj podniku.

Ukazatelé kapitálového trhu jsou definovány především pro akciové společnosti.

Čistý zisk na akcii

$$\text{Čistý zisk na akcii} = \frac{\text{Čistý zisk}}{\text{Počet emitovaných kmenových akcií}}$$

Ukazatel čistého zisku na akcii podává informaci o velikosti zisku na jednu kmenovou akcii. Pojem „čistý zisk“ udává celkový zisk po zdanění a po případné výplatě prioritních dividend. Tento ukazatel zvláště slouží pro komparaci akcií různých společností.

Účetní hodnota akcie

$$\text{Účetní hodnota akcie} = \frac{\text{Vlastní kapitál}}{\text{Počet emitovaných kmenových akcií}}$$

Účetní hodnota akcie znázorňuje dosažený zisk za určité období, který bude rozdělen mezi stát (daně), vlastníky (dividendy) a podnik (reinvestice).

Výplatní poměr

$$\text{Výplatní poměr} = \frac{\text{Dividenda na 1 akcii}}{\text{Zisk na 1 akcii}} \times 100$$

Ukazatel výplatního poměru ukazuje, kolik % z vytvořeného zisku po zdanění bude vyplaceno akcionářům ve formě dividend.

Aktivační poměr

$$\text{Aktivační poměr} = (1 - \text{Výplatní poměr}) \times 100$$

Aktivační poměr vykazuje, kolik % z vytvořeného zisku po zdanění bude opětovně použito k podnikatelské činnosti.

Dividendový výnos

$$\text{Dividendový výnos} = \frac{\text{Dividenda na 1 akcii}}{\text{Tržní cena akcie}} \times 100$$

Dividendový výnos udává, kolika % se akcionáři zhodnotila vložená investice.

P/E

$$\frac{P}{E} = \frac{\text{Tržní cena akcie}}{\text{Čistý zisk na 1 akcii}}$$

Poměr tržní ceny akcie k čistému zisku na 1 akcii ukazuje, jak velkou částku jsou akcionáři ochotni zaplatit za 1 Kč zisku na akcii. Vyšší hodnoty tohoto ukazatele než je odvětvový průměr, svědčí o tom, že investoři mají důvěru v budoucnost podniku. Naopak nižší hodnoty upozorňují na vyšší rizikovost akcie nebo na slabší rozvojový potenciál podniku, popř. na obojí.

2.2 Vyšší metody finanční analýzy

Mezi vyšší metody finanční analýzy patří matematicko-statistické metody a metody nestatistické.

2.2.1 Matematicko-statistické metody

Rozvoj matematicko-statistických metod souvisí s rostoucím využíváním prostředků výpočetní techniky, což je významné vzhledem ke složitosti těchto metod. Přestože většina matematicko-statistických metod nemá obecné využití, v konkrétních případech mohou být tyto metody velmi užitečné a efektivní.

K nejčastěji používaným metodám patří regresní a diskriminační analýza a výpočet korelačních koeficientů.

2.2.2 Nestatistické metody

Finanční analytici pracují převážně s údaji neurčitého charakteru. Využívají odhadované hodnoty, predikce či prognózy. Proto je třeba zvolit takové metody, které neurčitost vstupních dat co nejvíce potlačí.

Mezi nestatistické metody se řadí neuronové sítě, fraktální geometrie, teorie deterministického chaosu nebo fuzzy metody.

2.3 Komplexní charakteristika finančního zdraví

Jak již bylo zmíněno dříve, účelem finanční analýzy není jen posouzení minulého vývoje, ale i stanovení předpovědi budoucího rozvoje podniku. K predikci budoucího vývoje se klasické nástroje finanční analýzy příliš nehodí, jelikož znázorňují jen dílčí oblasti finančního zdraví podniku a celkové hodnocení finanční situace tak spíše zamlžují.

Při posuzování budoucího vývoje celého podniku se proto využívají tzv. predikční modely, které koncentrují výstup finanční analýzy podniku do jediného indexu. V praxi tyto modely patří k velice oblíbeným metodám finanční analýzy.

Predikční modely se člení do dvou skupin:

- bankrotní modely – odpovídají na otázku, zda podnik v určité době zbankrotuje,
- bonitní modely – řeší otázku, zda je podnik dobrý nebo špatný.

Podstata modelů spočívá v přiřazení určitého koeficientu hodnocení danému podniku.

Vývoj podniku, který je ohrožen finanční tísň, se oproti finančně zdravému podniku specificky odchyluje. Těmito odlišnostmi se zabývají právě predikční modely.

2.3.1 Bankrotní modely

Bankrotní modely mají podobu lineární kombinace ukazatelů. Jsou často výsledkem statistické diskriminační analýzy a s úspěchem se využívají k predikci, zda je nebo není podnik ohrožen bankrotem. Na rozdíl od bonitních modelů, které jsou zčásti založeny na teoretických poznacích, bankrotní modely vycházejí ze skutečných dat.

K jejich nevýhodám patří:

- rozdílný význam jednotlivých ukazatelů v různých podnicích,
- zastaralost některých publikovaných finančních informací již v době zveřejnění,
- založení modelů pouze na výsledcích empirických výzkumů,
- nesnadné stanovení „lhůt včasného varování“, tj. doba, ve které musí vedení podniku provést nezbytná opatření k odvrácení hrozby úpadku.

2.3.1.1 Altmanovo Z-skóre⁶

Altmanovo Z-skóre se využívá při posuzování finančního zdraví podniku. Z-skóre je tvořeno vybranými poměrovými ukazateli, kterým jsou přiřazeny určité váhy. Velikost vah byla odvozena z diskriminační analýzy, kterou provedl Altman na vzorku vybraných podniků, které v průběhu pěti let buď prosperovaly nebo zbankrotovaly.

Z-skóre (nebo-li rovnice důvěryhodnosti) má tvar:

$$Z = 1,2 \times X_1 + 1,4 \times X_2 + 3,3 \times X_3 + 0,6 \times X_4 + 1,0 \times X_5$$

Jednotlivé proměnné X vyjadřují:

$$X_1 = \frac{\text{Čistý pracovní kapitál}}{\text{Celková aktiva}}$$

$$X_4 = \frac{\text{Tržní hodnota vlastního kapitálu}}{\text{Účetní hodnota dluhu}}$$

$$X_2 = \frac{\text{Zadržené výděvky}}{\text{Celková aktiva}}$$

$$X_5 = \frac{\text{Tržby}}{\text{Celková aktiva}}$$

$$X_3 = \frac{\text{Zisk před úroky a zdaněním (EBIT)}}{\text{Celková aktiva}}$$

Čím vyšších hodnot Z-skóre podnik dosahuje, tím je finančně zdravější. Dle Altmana byly podniky, které dosahovaly Z-skóre vyšší než 2,99, finančně stabilnější a ani později se u nich nevyskytly žádné finanční problémy. Podniky, které měly Z-skóre nižší než 1,8, dříve či později zkrachovaly. V případě, že hodnota Z-skóre se nacházela v intervalu 1,8 – 2,99, neexistovala jasná předpověď dalšího vývoje.

Pro podniky nekótované na kapitálovém trhu existuje další varianta Altmanova Z-skóre:

$$Z = 0,717 \times X_1 + 0,847 \times X_2 + 3,107 \times X_3 + 0,420 \times X_4 + 0,998 \times X_5$$

Jednotlivé proměnné X jsou vyjádřeny shodnými poměrovými ukazateli kromě proměnné X₄:

$$X_4 = \frac{\text{Základní kapitál}}{\text{Celkové dluhy}}$$

V tomto případě je rozdílná i interpretace hodnot indexu. Pokud je výsledná hodnota Z-skóre nižší než 1,2, podnik má větší sklon k bankrotu. Jestliže je hodnota větší než 2,7, podnik nemá finanční problémy.

⁶[https://akela.mendelu.cz/~gabris/skola/6.sem/PF/martina/PODNIKOVE%20FINANCE\(financni%20rizeni%20podniku\)/prednasky/financni_analyza_a_planovani_frvs.doc](https://akela.mendelu.cz/~gabris/skola/6.sem/PF/martina/PODNIKOVE%20FINANCE(financni%20rizeni%20podniku)/prednasky/financni_analyza_a_planovani_frvs.doc)

U českých podniků však existují při aplikaci Altmanova modelu četné problémy – vysoká platební neschopnost řady podniků, odlišnosti ve finančních výkazech atd. Ivo a Inka Neumaierovi modifikovali Altmanův model pro české podniky následujícím způsobem:

$$Z = 1,2 \times X_1 + 1,4 \times X_2 + 3,3 \times X_3 + 0,6 \times X_4 + 1,0 \times X_5 + 1,0 \times X_6$$

Oblast platební neschopnosti českých podniků postihuje proměnná X_6 :

$$X_6 = \frac{\text{Závazky po lhůtě splatnosti}}{\text{Výnosy}}$$

Závazky po lhůtě splatnosti jsou povinnou součástí přílohy k účetní závěrce. Interpretace hodnot je stejná jako u základního modelu Altmanova Z-skóre.

2.3.1.2 Index důvěryhodnosti (IN)⁷

Index důvěryhodnosti (IN) hodnotí finanční riziko českých podniků z pohledu světových ratingových agentur. Index se vypočítá dle následujícího vzorce:

$$IN = V_1 \times \frac{\text{Celková aktiva}}{\text{Cizí zdroje}} + V_2 \times \frac{\text{EBIT}}{\text{Nákladové úroky}} + V_3 \times \frac{\text{EBIT}}{\text{Celková aktiva}} + V_4 \times \frac{\text{Výnosy}}{\text{Celková aktiva}} + V_5 \times \frac{\text{Oběžná aktiva}}{\text{Kr. závazky} + \text{Kr. bank. úvěry}} - V_6 \times \frac{\text{Závazky po lhůtě splatnosti}}{\text{Výnosy}}$$

Symboly V_1 až V_6 označují váhy, které autoři indexu (Ivo a Inka Neumaierovi) stanovili za pomoci provedených srovnávacích analýz. Pro všechna podniková odvětví v ČR činí hodnota vah $V_2 = 0,11$ a $V_5 = 0,10$. Je to z toho důvodu, že hodnoty ukazatele úrokového krytí (V_2) a běžné likvidity (V_5) by měly ve všech odvětvích dosahovat dostatečné úrovně. Ostatní váhy se odvíjejí podle jednotlivých odvětví, ve kterých podniky působí.⁸

Pokud je hodnota indexu IN vyšší než 2, jedná o finančně zdravý podnik. Hodnota menší než 1 vypovídá o špatné finanční situaci podniku. V případě že výsledná hodnota IN se nachází v intervalu <1-2>, podnik může mít potenciální finanční problémy.

2.3.1.3 Tafflerův model

Tafflerův model je stejně jako Altmanův model založen na výsledcích lineární diskriminační analýzy. Byl vytvořen zejména pro britské společnosti kótované na burze cenných papírů.

⁷[https://akela.mendelu.cz/~gabris/skola/6.sem/PF/martina/PODNIKOVE%20FINANCE\(financni%20rizeni%20podniku\)/prednasky/financni_analyza_a_planovani_frvs.doc](https://akela.mendelu.cz/~gabris/skola/6.sem/PF/martina/PODNIKOVE%20FINANCE(financni%20rizeni%20podniku)/prednasky/financni_analyza_a_planovani_frvs.doc)

⁸ Hodnoty vah V_1 , V_3 , V_4 , V_6 lze nalézt např. v článku Neumaierová I., Neumaier I.: Zkuste si spočítat svůj index IN, Terno 5/95, strana 7-10.

Výpočet je následující:

$$Z_T = 0,53 \times X_1 + 0,13 \times X_2 + 0,18 \times X_3 + 0,16 \times X_4$$

Jednotlivé proměnné X vyjadřují:

$$X_1 = \text{Ziskovost} = \frac{\text{Zisk před zdaněním}}{\text{Krátkodobé závazky}}$$

$$X_2 = \text{Pozice pracovního kapitálu} = \frac{\text{Oběžná aktiva}}{\text{Celkové závazky}}$$

$$X_3 = \text{Finanční riziko} = \frac{\text{Krátkodobé závazky}}{\text{Celková aktiva}}$$

$$X_4 = \text{Likvidita} = \text{Interval nepokrytý úvěrem} = \frac{\text{Finanční majetek} - \text{Krátkodobé závazky}}{\text{Provozní náklady} - \text{Odpisy}}$$

Jestliže $Z_T > 0$, je velice nepravděpodobné, že by podnik během následujícího roku zbankrotoval. Pokud však $Z_T < 0$, je vysoce pravděpodobné, že podnik bude mít v budoucnu finanční potíže.

2.3.2 Bonitní modely

Bonitní modely charakterizují, zda je podnik dobrý či špatný. Na rozdíl od bankrotních modelů využívají uměle stanovených konstant.

2.3.2.1 Tamariho model

Tamariho model hodnotí výsledky poměrových ukazatelů pomocí bodové škály. Celkový počet dosažených bodů udává bonitu podniku. Pokud součet bodů převyšuje 60, pravděpodobnost bankrotu je nízká. Naopak pokud součet bodů je nižší než 30, pravděpodobnost bankrotu je vysoká.

Přednost Tamariho modelu spočívá v hodnotícím principu, jenž vychází z reálného rozložení hodnot ukazatelů.

Tabulka č. 1: Bodový mechanismus Tamariho modelu⁹

Ukazatel	Konstrukce ukazatele	Hodnota ukazatele	Body
R1	$\frac{\text{Vlastní kapitál}}{\text{Cizí zdroje}}$	0,5 a více	25
		0,4 – 0,5	20
		0,3 – 0,4	15
		0,2 – 0,3	10
		0,1 – 0,2	5
		0,1 a méně	0
R2	Čistý zisk		
R3	$\frac{\text{Čistý zisk}}{\text{Vlastní kapitál}}$	posl. 5 let R2 > 0 a R3 > horní kvantil	25
		posl. 5 let R2 > 0 a R3 > medián	20
		posl. 5 let R2 > 0	15
		R3 > horní kvantil	10
		R3 > medián	5
		jinak	0
R4	Pohotová likvidita	2 a více	20
		1,5 – 2	15
		1,1 – 1,5	10
		0,5 – 1,1	5
		0,5 a méně	0
R5	$\frac{\text{Výrobní spotřeba}}{\text{Prům. stav rozpracované výroby}}$	horní kvantil a více	10
		medián – horní kvantil	6
		dolní kvantil – medián	3
		dolní kvantil a méně	0
R6	$\frac{\text{Tržby}}{\text{Prům. stav pohledávek}}$	horní kvantil a více	10
		medián – horní kvantil	6
		dolní kvantil – medián	3
		dolní kvantil a méně	0
R7	$\frac{\text{Výrobní spotřeba}}{\text{Prům. vlastní kapitál}}$	horní kvantil a více	10
		medián – horní kvantil	6
		dolní kvantil – medián	3
		dolní kvantil a méně	0

⁹ Svoboda, Z.: Diplomová práce – Pokus o vytvoření optimální metodiky ekonomického hodnocení zdravotnických zařízení. Jindřichův Hradec, 2005.

2.3.2.2 Kralickův Quicktest

Kralickův Quicktest se vyskytuje v řadě modifikací. Nejznámější je podoba z roku 1990.

Tabulka č. 2: Bodový mechanismus Kralickova Quicktestu¹⁰

Ukazatel	Konstrukce ukazatele	Vyhodnocení ukazatele	Body
R1	$\frac{\text{Vlastní kapitál}}{\text{Celková aktiva}}$	0,3 a více	4
		0,2 – 0,3	3
		0,1 – 0,2	2
		0,0 – 0,1	1
		0,0 a méně	0
R2	$\frac{\text{Dluhy celkem – Peněžní prostředky}}{\text{Provozní cash - flow}}$	3 a méně	4
		3 - 5	3
		5 – 12	2
		12 – 30	1
		30 a více	0
R3	$\frac{\text{Zisk před úroky a zdaněním}}{\text{Celková aktiva}}$	0,15 a více	4
		0,12 – 0,15	3
		0,08 – 0,12	2
		0,00 – 0,08	1
		0,00 a méně	0
R4	$\frac{\text{Pr ovozní cash - flow}}{\text{Pr ovozní výnosy}}$	0,1 a více	4
		0,08 – 0,1	3
		0,05 – 0,08	2
		0,00 – 0,05	1
		0,00 a méně	0

Pro zhodnocení celkové situace podniku je zapotřebí vypočítat ukazatele finanční stability a výnosové situace.

$$\text{Ukazatel finanční stability: } FS = \frac{R1 + R2}{2}$$

$$\text{Ukazatel výnosové situace: } VS = \frac{R3 + R4}{2}$$

$$\text{Hodnocení celkové situace: } CS = \frac{FS + VS}{2}$$

Úspěšný podnik charakterizuje hodnota $CS > 3$. Hodnota ukazatele 1 a méně je příznačná pro špatný podnik.

¹⁰[https://akela.mendelu.cz/~gabris/skola/6.sem/PF/martina/PODNIKOVE%20FINANCE\(financni%20rizeni%20podniku\)/prednasky/financni_analyza_a_planovani_frvs.doc](https://akela.mendelu.cz/~gabris/skola/6.sem/PF/martina/PODNIKOVE%20FINANCE(financni%20rizeni%20podniku)/prednasky/financni_analyza_a_planovani_frvs.doc)

2.3.2.3 Argentioho model

Argentioho model se řadí mezi modely empirické. Na kvantifikovaných údajích je založen pouze z části.

Tabulka č. 3: Bodový mechanismus Argentioho modelu¹¹

	Body
<u>Nedostatky</u>	
<u>Management:</u>	
Autokratický generální ředitel	8
Spojená funkce předsedy představenstva a generálního ředitele	4
Nevyrovnané znalosti a dovednosti členů představenstva	2
Pasivní představenstvo	2
Slabý finanční ředitel	2
Nedostatek profesionálních manažerů na nižších řídicích úrovních	1
<u>Účetnictví:</u>	
Chybějící rozpočtová kontrola	3
Chybějící plánování cash-flow	3
Chybějící kalkulační systém	3
Chybějící reakce na změny: výrobky, procesy, trhy, podnikatelské prostředí	15
Celkem možných bodů	43
Hranici nebezpečí	10
<u>Chyby</u>	
Overtrading (růst výroby a tržeb bez potřebného finančního zajištění stálým kapitálem)	15
Nerozumná úroveň zadlužení vůči bankám	15
Příliš velké budoucí záměry v porovnání s možnostmi podniku	15
Celkem možných bodů	45
Hranice nebezpečí	15
<u>Příznaky</u>	
Zhoršující se Z-skóre	4
Příznaky přikrášlování hospodářských výsledků	4
Zhoršení kvality, morálky, podílu na trhu	3
Příznaky blížícího se konce: direktivní příkazy, šířící se fámy, rezignované chování	1
Celkem možných bodů	12
Celkový počet dosažitelných bodů	100
Hranice nebezpečí	25

Hraniční počet bodů v Argentioho modelu je 25. Podnik není v nebezpečí bankrotu v případě, že dosahuje méně než 25 bodů. Je-li výsledný počet bodů větší než 25, podnik s nejvyšší pravděpodobností do pěti let zbankrotuje. Pokud podnik dosahuje v sektoru chyby více než 15 bodů a současně v sektoru nedostatky méně než 10 bodů, svědčí to o kvalitním managementu, který si je vědom pravděpodobných rizik. O nedostatečné úrovni managementu by vypovídal ukazatel v sektoru chyby větší než 10.

2.3.2.4 Vysušilův Rychlý test

Základ Vysušilova Rychlého testu tvoří 22 absolutních ukazatelů, ze kterých je možné teoreticky sestavit 484 poměrových ukazatelů. Autor testu (prof. J. Vysušil) zredukoval počet ukazatelů na 96 nejdůležitějších a sestrojil Rychlý test na bázi vlastních doporučených hodnot a měr růstu

¹¹ Svoboda, Z.: Diplomová práce – Pokus o vytvoření optimální metodiky ekonomického hodnocení zdravotnických zařízení. Jindřichův Hradec, 2005.

těchto ukazatelů. V současné době je technika Rychlého testu vzhledem k vývoji české ekonomiky a změn v účetnictví poměrně zastaralá.

3 Transformace příspěvkové organizace na akciovou společnost

V současné době prochází řada nemocnic v České republice změnou právní formy. Nejčastěji se setkáváme s transformacemi nemocnic (příspěvkových organizací) na akciové společnosti. Tento proces však není vůbec jednoduchý.

Z našich nemocnic prošla tímto krokem mezi prvními nemocnice v Českých Budějovicích, které se budu věnovat v mé praktické části. Považuji tedy za nezbytné proces transformace více přiblížit.

Nejprve představím právní formy jako takové.

3.1 Akciová společnost¹²

Akciová společnost je kapitálovou společností, jejíž základní kapitál je tvořen určitým počtem akcií o určité jmenovité hodnotě. Tento kapitál je získáván od většího počtu osob (akcionářů). Za závazky plynoucí z chodu podnikání odpovídá akciová společnost celým svým majetkem. Akcionáři za závazky společnosti neručí, ale riskují ztrátu hodnoty akcií. Akciová společnost je povinna zacházet za stejných podmínek se všemi akcionáři stejně.

3.1.1 Akcie

Akcie je cenný papír, který zpravomocňuje akcionáře podílet se na řízení společnosti, na jejím zisku a na likvidačním zůstatku v případě zániku společnosti.

Akcie se vydávají buď v listinné nebo v zaknihované podobě. S akciemi stejného druhu jsou vždy spojena i shodná práva.

Existují dvě formy akcií:

- akcie znějící na jméno – společnost vydávající tyto akcie je povinna vést seznam akcionářů. Osoba uvedená v tomto seznamu má zaručena všechna práva spojená s touto akcií. Stanovy společnosti mohou omezit, v žádném případě však vyloučit, převoditelnost těchto akcií.
- akcie znějící na majitele – jsou neomezeně převoditelné.

Akcie musí zahrnovat obchodní jméno a sídlo společnosti, jmenovitou hodnotu, označení formy akcie, u akcie na jméno i jméno akcionáře, výši základního kapitálu, počet akcií k datu emise a datum emise.

¹² Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník - Část druhá, Hlava I, Díl V, §154-220

Druhy akcií:¹³

- kmenové akcie – akcie, s nimiž nejsou spojena žádná zvláštní práva, nemusí obsahovat označení druhu akcie
- zaměstnanecké akcie – od 1. 1. 2001 obchodní zákoník vydávání těchto akcií neumožňuje. Stanovy společnosti však mohou umožnit, aby zaměstnanci společnosti mohli nabývat těchto akcií za zvýhodněných podmínek (např. za nižší cenu).
- prioritní akcie – akcie, s nimiž jsou spojena určitá přednostní práva (např. dividendy)
- akcie se zvláštními hlasovacími právy státu na valné hromadě (tzv. zlatá akcie)

Stanovy společnosti mimo jiné obsahují jmenovitou hodnotu všech druhů akcií, které mají být vydány. Suma jmenovitých hodnot těchto akcií musí korespondovat s úrovní základního kapitálu.

3.1.2 Založení

Akciová společnost může být založena jedním zakladatelem, pokud se jedná o právnickou osobu, nebo minimálně dvěma fyzickými osobami. V případě jednoho zakladatele se sepisuje při zakládání společnosti tzv. zakladatelská listina. Pokud společnost zakládají dvě nebo více osob, uzavírají zakladatelskou smlouvu. Tuto smlouvu stvrzují podpisy, které je třeba úředně ověřit. Zakladatelská listina i smlouva musí mít podobu notářského zápisu.

Založení akciové společnosti může být učiněno dvěma způsoby:

- 1) bez veřejné nabídky akcií – tento způsob je prováděn tehdy, pokud se zakladatelé dohodnou, že v určitém poměru upíší akcie na celý základní kapitál společnosti. Minimální výše základního kapitálu musí v tomto případě dosahovat 2 000 000,- Kč.
- 2) s veřejnou nabídkou akcií – pokud svými vklady zakladatelé nesplátí požadovanou výši základního kapitálu, je zveřejněna výzva k upisování akcií. Pokud se společnosti nepodaří upsat všechny akcie, upisování se opakuje. Po úspěšném upsání akcií svolají zakladatelé do 60 dnů ustavující valnou hromadu. Do doby konání valné hromady musí být splaceno minimálně 30 % jmenovité hodnoty akcií a případné emisní ážio. Minimální výše základního kapitálu je stanovena ve výši 20 000 000,- Kč.

3.1.3 Vznik

Společnost vzniká zápisem do obchodního rejstříku. O svolení k zápisu rozhoduje rejstříkový soud na základě splnění těchto podmínek:

¹³ Hejda, J.: Základy obchodního práva. Oeconomica, Praha, 2003. ISBN 80-245-0559-2.

- konání ustavující valné hromady byla-li předepsána,
- upisovatelé upsali celou hodnotu základního kapitálu, splatili případné emisní ážio a alespoň 30 % základního jmění tvořeného peněžitými vklady, a zcela splatili nepeněžité vklady,
- byly schváleny stanovy společnosti,
- bylo zvoleno představenstvo a dozorčí rada,
- stanovy společnosti ani založení společnosti není v rozporu se zákonem.

Návrh na zápis podává představenstvo.

3.1.4 Zdroje kapitálu

Mezi zdroje financování patří:

1. Základní kapitál

2. Zákonný rezervní fond

Akciová společnost musí vytvořit zákonný rezervní fond ve výši 20 % hodnoty základního kapitálu. V roce, kdy společnost poprvé vytvoří zisk, musí být přiděl minimálně 20 % z čistého zisku, ale nesmí to být více než 10 % hodnoty základního kapitálu. V dalších letech se doplňuje 5 % z čistého zisku a to až do doby, kdy dosáhne minimální výše nebo výše určené stanovami. Při zvýšení základního kapitálu musí dojít vždy ke zvýšení zákonného rezervního fondu.

3. Emisní ážio

Je rozdíl mezi nominální hodnotou akcie a emisním kurzem.

4. Vytvořený zisk

5. Cizí kapitál

3.1.5 Orgány společnosti

Orgány akciové společnosti tvoří:

- Valná hromada

Valná hromada je nejvyšším orgánem společnosti. Je tvořena všemi akcionáři. Valná hromada je způsobilá se usnášet, pokud přítomní akcionáři disponují akciemi o jmenovité hodnotě větší než 30 % základního kapitálu. Valná hromada rozhoduje majoritním

počtem hlasů přítomných akcionářů. Koná se minimálně jednou za rok. Je způsobilá k rozhodování o změně stanov, o zvýšení či snížení základního kapitálu, volí a odvolává členy dozorčí rady, představenstva, schvaluje účetní závěrky, rozhoduje o odměňování členů představenstva a dozorčí rady, atd.

- **Představenstvo**

Představenstvo je statutárním orgánem společnosti. Rozhoduje o všech záležitostech, pokud nejsou v působnosti valné hromady. Musí mít nejméně tři členy (neplatí v případě, pokud jde o společnost s jedním akcionářem). K přijetí rozhodnutí je nezbytný souhlas většiny jeho členů. Představenstvo zabezpečuje obchodní vedení včetně řádného vedení účetnictví společnosti. Je povinno předložit valné hromadě ke schválení roční uzávěrku a navrhnout rozdělení zisku.

- **Dozorčí rada**

Dozorčí rada je kontrolním orgánem společnosti. Je tvořena minimálně třemi členy. Rozhoduje většinou hlasů svých členů. Má-li společnost více než 50 zaměstnanců, volí 2/3 členů dozorčí rady valná hromada a 1/3 zaměstnanci. Dozorčí rada dohlíží na činnost představenstva, kontroluje doklady, přezkoumává roční účetní závěrku a návrh na rozdělení zisku.

3.1.6 Zrušení

O zrušení společnosti rozhoduje valná hromada nebo soud. Zrušení společnosti se uskutečňuje buď s likvidací nebo bez likvidace.

Při zrušení společnosti s likvidací jmenuje valná hromada likvidátora. Účelem likvidace je zpeněžit majetek společnosti a uhradit závazky. Zbylý likvidační zůstatek se rozděluje mezi akcionáře v poměru odpovídajícímu jmenovité hodnotě jejich akcií.

Zrušení společnosti bez likvidace nastává v důsledku sloučení, splynutí nebo rozdělení akciové společnosti. Akcionářům zrušené společnosti musí být vydány akcie právního nástupce bez zbytečného odkladu po výmazu zrušené společnosti z obchodního rejstříku.

3.1.7 Zánik

Společnost zaniká dnem výmazu z obchodního rejstříku, je-li prokázáno, že všechny akcie společnosti byly zničeny, prohlášeny za neplatné nebo zrušeny. Výmaz společnosti z obchodního rejstříku provádí rejstříkový soud.

3.2 Příspěvková organizace

Příspěvkové organizace jsou dle zákona o daních z příjmů¹⁴ pokládány za organizace, které nejsou založeny nebo zřízeny za účelem podnikání. Zabezpečují zejména neziskové činnosti, které poskytují většinou bezplatně nebo za ceny nižší než jsou skutečné ceny poskytovaných služeb.

3.2.1 Zřízení

Zřizovatel vydá o vzniku příspěvkové organizace zřizovací listinu, která musí obsahovat:

1. úplný název zřizovatele (je-li zřizovatelem obec, uvede se také zařazení do okresu),
2. název, sídlo a identifikační číslo příspěvkové organizace,
3. vymezení hlavního účelu a tomu odpovídající předmět činnosti,
4. označení statutárních orgánů a způsob, jakým vystupují jménem organizace,
5. vymezení takových majetkových práv, jež organizaci umožní, aby svěřený majetek spravovala pro hlavní účel, k němuž byla zřízena,
6. okruhy doplňkové činnosti navazující na hlavní účel příspěvkové organizace, kterou jí zřizovatel povolí,
7. vymezení doby, na kterou je organizace zřízena.

3.2.2 Zřizovatel

Příspěvkové organizace se člení dle charakteru jejich zřizovatele na příspěvkové organizace zřízené organizačními složkami státu a na příspěvkové organizace zřízené územně samosprávním celkem.¹⁵

3.2.2.1 Příspěvková organizace zřízená organizační složkou státu

Příspěvkové organizace zřízené organizačními složkami státu se v případě zřizovatelských nebo zakladatelských činností řídí zákonem č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších předpisů. Příspěvkové organizace zřízené před platností tohoto zákona jsou právníckými osobami a pokračují v činnosti i nadále.

Zřizovatel oznámí zřízení příspěvkové organizace v Ústředním věstníku ČR do 15 dnů od vzniku příspěvkové organizace. Ke vzniku, rozdělení, splnutí nebo zrušení příspěvkové organizace dochází dnem, který zřizovatel určí v rozhodnutí. V rozhodnutí také určí, v jakém rozsahu přecházejí práva a závazky na nové nebo přejímané organizace.

¹⁴ Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů - §18 odst. 8

¹⁵ Růžičková, R.: Neziskové organizace, vznik, účetnictví, daně. ANAG, Ostrava, 2006. ISBN 80-7263-343-0.

Příspěvková organizace musí po svém založení vydat statut, který musí schválit zřizovatel organizace. Dále je povinna vydat organizační řád, pravidla hospodaření, odpisový řád a další vnitřní předpisy.

Hospodaření

Příspěvková organizace zřízená organizační složkou státu hospodaří s peněžními prostředky z její hlavní činnosti, dále s peněžními prostředky přijatými ze státního rozpočtu v rámci finančních vztahů stanovených zřizovatelem, s prostředky svých fondů, s prostředky získanými jinou činností, s peněžními dary od fyzických a právnických osob, s peněžními prostředky poskytnutými ze zahraničí a s peněžními prostředky poskytnutými z rozpočtů územních samosprávních celků a státních fondů, včetně prostředků z rozpočtu Evropské unie a z Národního fondu.

Charakteristickým kritériem takto zřízené příspěvkové organizace je, že veškeré její příjmy jsou prostředky získané pro stát. Ten bdí nad striktním dodržováním hospodárného nakládání s finančními zdroji, tzn. jejich využíváním jen k účelům, pro které jsou určeny, popřípadě ke krytí nezbytných potřeb.

Příspěvková organizace může vykonávat i tzv. jinou činnost. Předmět a rozsah této činnosti musí být stanoven ve zřizovací listině. Jiná činnost musí být sledována vždy odděleně od činnosti hlavní.

Rozpočet příspěvkové organizace může zahrnovat pouze náklady a výnosy související s poskytovanými službami, které jsou předmětem její hlavní činnosti. Rozpočet musí být sestaven jako vyrovnaný.

Příspěvková organizace je povinna sdělit svému zřizovateli změny, v jejichž důsledku by došlo i ke změně vztahu ke státnímu rozpočtu.

Příspěvková organizace je povinna si počínat tak, aby nedošlo ke zhoršenému výsledku hospodaření. Není-li možné ztrátu vyrovnat do 2 let, buď ze zlepšeného hospodářského výsledku, nebo z rozpočtu zřizovatele, je zřizovatel povinen učinit kroky ke zrušení příspěvkové organizace.

3.2.2.2 Příspěvková organizace zřízená územně samosprávním celkem

Příspěvkové organizace územních samosprávních celků se zřizují podle zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Územně samosprávní celky zřizují příspěvkové organizace většinou pro činnosti, které jsou neziskové a jejichž rozsah, struktura a složitost vyžadují samostatnou právní subjektivitu.

Územně samosprávné celky mohou zakládat nebo zřizovat:

- a) organizační složky jako zařízení bez právní subjektivity,
- b) příspěvkové organizace,
- c) akciové společnosti,
- d) společnosti s ručením omezeným.

Zřizování příspěvkových organizací je zcela v kompetenci obce¹⁶ nebo kraje¹⁷. Vznik, zrušení nebo změna příspěvkové organizace se zveřejňují v Ústředním věstníku České republiky. Na rozdíl od příspěvkových organizací zřízených organizačními složkami státu se příspěvkové organizace zřízené krajem nebo obcí zapisují do obchodního rejstříku. Návrh na zápis nově založené příspěvkové organizace podává zřizovatel do 15 dní ode dne, kdy organizace vznikla. Ve zřizovací listině zřizovatel vymezí veškerá práva a povinnosti příspěvkové organizace, zejména nakládání s majetkem, rozsah hlavní a doplňkové činnosti atd.

Hospodaření

Příspěvkové organizace zřízené územně samosprávním celkem hospodaří s peněžními prostředky získanými vlastní činností (hlavní i doplňkovou) a s peněžními prostředky přijatými z rozpočtu svého zřizovatele. Dále také využívají prostředky svých fondů a dary přijaté od fyzických i právnických osob jak z tuzemska, tak i ze zahraničí. Zřizovatel může na základě vlastního rozhodnutí odčerpat volné peněžní prostředky z doplňkové činnosti. Zasáhnout do rozpočtu v průběhu roku by však měl jen ze závažných a objektivních příčin. Příspěvková organizace používá výnosy z doplňkové činnosti přednostně pro pokrytí výdajů hlavních činností, pokud zřizovatel neschválí jiný postup.

Tvorba a použití fondů (rezervního, investičního, odměn, fondu kulturních a sociálních potřeb) vyplývá z rozpočtových pravidel, kromě fondu kulturních a sociálních potřeb, který je řízen samostatnou vyhláškou Ministerstva financí. Fondy v příspěvkových organizacích jsou nepochybně významným nástrojem, neboť s jejich pomocí je možné manipulovat s hospodářským výsledkem.

Příspěvková organizace je oprávněna se souhlasem zřizovatele uzavírat smlouvy o půjčce nebo o úvěru, pořizovat věci nákupem na splátky nebo smlouvou o nájmu s právem koupě atd. K dočasnému krytí svých potřeb může příspěvková organizace získat od svého zřizovatele návratnou finanční výpomoc.

¹⁶ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích

¹⁷ Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích

Příspěvková organizace nesmí nakupovat akcie nebo jiné cenné papíry. Se souhlasem zřizovatele je ale může přijímat jako protihodnotu za své pohledávky vůči jiným subjektům.

Příspěvková organizace není oprávněna poskytovat dary jiným subjektům, s výjimkou obvyklých peněžitých nebo věcných darů svým zaměstnancům a jiným osobám ze svého fondu kulturních a sociálních potřeb.

3.2.3 Zrušení

Rozhodne-li zřizovatel o zrušení příspěvkové organizace, přecházejí dnem uvedeným v jeho rozhodnutí o zrušení její práva a závazky na zřizovatele.

3.2.4 Zánik

Příspěvková organizace zaniká ke dni výmazu z obchodního rejstříku. Jejímu zániku vždy předchází její zrušení.

3.3 Právní souvislosti transformace

Příspěvková organizace zřízená územním samosprávním celkem (obcí či krajem) nemůže být transformována do právní formy obchodní společnosti. Takto jednoduchý proces transformace není. Zřizovatel může pouze rozhodnout o rozdělení, sloučení, splynutí nebo zrušení příspěvkové organizace a určí, v jakém rozsahu přecházejí práva a závazky na novou nebo přejímající organizaci. V případě rozhodnutí o zrušení organizace (a v procesu převodu činnosti na obchodní společnost nelze tento krok vynechat) přecházejí dnem uvedeným v jeho rozhodnutí o zrušení její práva a závazky na zřizovatele. Teprve ten (zpravidla územně samosprávním celek) může založit akciovou společnost či jinou formu obchodní organizace. Právní postup může být variantní.

3.3.1 Založení akciové společnosti jednorázovým vkladem

Tento vklad může mít podobu nepeněžitou nebo peněžitou. Do vzniku společnosti nepeněžitý vklad spravuje určený správce vkladu, který jej předá nově vzniklé společnosti jako jeho novému vlastníkovvi (dříve nemá vlastnictví na koho přejít).

Územně samosprávním celek může založit obchodní společnost a vložit do ní potřebný majetek, který musí být vždy oceněn znalcem. To znamená, že kraj (nebo obec) musí napřed do svého účetnictví převzít majetek, který je svěřen k obhospodařování příspěvkové organizaci a poté jej jako nepeněžitý vklad vložit do akciové společnosti. Musí být jmenován správce vkladu, který o splacený majetek pečuje až do doby vložení do obchodní společnosti, neboť nepeněžitý vklad musí být splacen před zapsáním akciové společnosti do obchodního rejstříku. Vlastnické právo

ke vkladům nebo jejich částem splaceným před vznikem společnosti (popřípadě jiná práva k těmto vkladům) přecházejí na společnost dnem jejího vzniku.

Změna příspěvkové organizace na obchodní společnost není jednoduchá a není ani jednoznačně podrobně řešena v právních předpisech.

Účastníkem tohoto procesu jsou tři organizace – příspěvková organizace, její zřizovatel a jím založená obchodní organizace (a. s.).

Z hlediska zakladatele je potřebné aby učinil minimálně tyto kroky:

1. schválil založení akciové společnosti a též i zakladatelskou listinu, jejíž součástí je:
 - a) obchodní firma, sídlo a předmět podnikání (činnosti),
 - b) navrhovaný základní kapitál,
 - c) počet, jmenovitá hodnota a druh akcií,
 - d) emisní kurz a lhůta jeho splacení,
 - e) při nepeněžitých vkladech určení jeho předmětu a způsobu jeho splacení,
 - f) přibližná výše nákladů spojených se založením společnosti,
 - g) návrh stanov společnosti,
2. převedl majetek a závazky z příspěvkové organizace do svého účetnictví,
3. splatil nepeněžitý (případně i peněžitý) vklad a předal jej správci vkladu,
4. zrušil příspěvkovou organizaci,
5. podal návrh na zapsání vzniku akciové společnosti do obchodního rejstříku,
6. řešil přechod pracovníků z příspěvkové organizace do akciové společnosti.

Z hlediska příspěvkové organizace je potřebné učinit zejména tyto kroky:

1. připravit předání majetku a závazků zřizovateli,
2. vykonávat funkci správce vkladu a spravovat vklad do doby vzniku akciové společnosti,
3. po vzniku akciové společnosti (zapsání do OR) předat vklad akciové společnosti.

Z výše uvedeného je patrné, že nelze zrušit příspěvkovou organizaci v momentě převzetí jejího majetku a závazků zřizovatelem, neboť ten musí splatit nepeněžitý vklad před zápisem akciové společnosti do obchodního rejstříku. Musí proto nastat jakési přechodné období mezi převzetím majetku a závazků zřizovatelem a upsáním vkladu na jedné straně a vznikem akciové společnosti

na straně druhé. Zřizovatel musí splatit vklad a předat ho správci vkladu, kterým může být těžko někdo jiný než příspěvková organizace.

Zakladatel akciové společnosti (územně samosprávních celek) má více možností, jak disponovat s majetkem, který obhospodařovala jím zřizovaná příspěvková organizace. Zakladatel akciové společnosti jako vlastník nemovitého a movitého majetku jej zpravidla svěří do správy akciové společnosti k jejímu hospodářskému využívání. Jedná se o bezplatné užívání cizího majetku akciovou společností. Zřizovatel má možnost majetek akciové společnosti pronajmout za úplatu nebo jej předat do bezplatného užívání smlouvou o výpůjčce.

3.3.2 Založení akciové společnosti peněžitým vkladem 2 000 000,- Kč

Územně samosprávních celek nemusí založit akciovou společnost jednorázovým vkladem veškerého potřebného majetku. Může nejprve založit akciovou společnost peněžitým vkladem ve výši 2 000 000,- Kč a později vložit do již existující společnosti další (tj. hlavní) nepeněžitý vklad, kterým se zvýší její základní kapitál.

Za těchto předpokladů může dojít k zřízení akciové společnosti v těchto krocích:

1. založení akciové společnosti peněžitým vkladem (minimálně 2 000 000,- Kč), případně dílčím nepeněžitým vkladem,
2. bezúplatný převod nemovitostí na zřizovatele,
3. na základě vymezení činnosti akciové společnosti zpracovat dodatek zřizovací listiny příspěvkové organizace a vyjmout ty činnosti, které nebude společnost zabezpečovat,
4. vznik akciové společnosti zápisem do obchodního rejstříku,
5. zpracovat roční účetní závěrku zároveň jako konečnou účetní závěrku, již jen v rozsahu činností, které přejdou na akciovou společnost,
6. provést znalecké ocenění rozvahy (tj. nepeněžitého vkladu do akciové společnosti),
7. převzít majetek a závazky (nepřeceněnou rozvalu příspěvkové organizace) do účetnictví zřizovatele
8. zrušit příspěvkovou organizaci,
9. schválit dodatečný nepeněžitý vklad do akciové společnosti vlastníkem akciové společnosti,
10. předat nepeněžitý vklad akciové společnosti,

11. podat návrh na zápis zvýšeného základního kapitálu akciové společnosti do obchodního rejstříku,
12. průběžně řešit problémy převodu zaměstnanců, převodu peněz, bankovních účtů či vyčíslení zřizovacích výdajů a jejich převedení do akciové společnosti.

Výhodou této varianty je možnost existence delšího časového období, během kterého lze řešit všechny problémy spojené s převodem činností a nepeněžitý vklad. Odpadá také funkce správce vkladu, neboť nepeněžitý vklad se převádí do již existující akciové společnosti. Existuje tudíž již vlastník, který vklad přebere nejprve jako splacení pohledávky za upsaným vlastním kapitálem a poté jako zvýšení základního kapitálu, resp. i emisního ážia.

3.4 Účetní souvislosti transformace

Základy účetnictví příspěvkových organizací i akciových společností vyplývají ze zákona o účetnictví. Konkrétní vedení účetnictví příspěvkových organizací a akciových společností se však do značné míry liší.

Účetnictví příspěvkových organizací je více přizpůsobeno potřebám daňových zákonů než účetnictví podnikatelů, u kterého se postupně rozdílily mezi požadavky na věrný a poctivý obraz dávaný účetnictvím a požadavky zákona o dani z příjmů rozevírají.

3.4.1 Účetnictví příspěvkových organizací

Dle zřizovací listiny může příspěvková organizace provozovat jak hlavní činnost, která vyjadřuje její hlavní poslání, tak činnost vedlejší (hospodářskou, doplňkovou).

Samotné dělení na hlavní a vedlejší činnost je plně v kompetenci zřizovatele. Žádný zákon ani jiný předpis podrobněji neurčuje, které činnosti musí zahrnovat vedlejší činnost (stejně činnosti jsou tudíž u některých příspěvkových organizací obsaženy již v hlavní činnosti). Jedním z motivů pro rozhodování o povaze činností je zákon o DPH, neboť hlavní činnost, i když je zisková, je od DPH osvobozena, kdežto vedlejší činnost DPH podléhá.

Má-li příspěvková organizace vedlejší činnost, musí vést dvouokruhové účetnictví – zvlášť pro hlavní a zvlášť pro vedlejší činnost.

Obsahová náplň vedení účetnictví pro hlavní a vedlejší činnost je diferencovaná. V hlavní činnosti se z důvodu dodržování zásady opatrnosti, která je běžná u podnikatelů, neúčtuje o některých operacích. Nevytváří se účetní opravné položky k přechodnému znehodnocení jednotlivých druhů aktiv (např. k pohledávkám), nevytváří se rezervy, neodpisují se pohledávky atd.

Dlouhodobý majetek se účetně odpisuje. Zvláštností je, že se odpisuje z celkové ceny (tj. dle povahy např. z pořizovací ceny, z ocenění ve vlastních nákladech atd.), včetně případných poskytnutých investičních dotací.

3.4.2 Účetnictví akciových společností

Akciové společnosti vedou pouze jednookruhové účetnictví, které je navíc jednodušší, neboť nezná fondové hospodářství. Akciové společnosti účtují o účetních i daňových korekčních položkách (odpisy pohledávek, opravné položky).

Účetní odpisy akciové společnosti provádí z obdobné základny jako příspěvkové organizace. Nezahrnují však poskytnuté dotace do ocenění dlouhodobého majetku a tím i do odpisové základny.

3.5 Daňové souvislosti transformace

Zákon o daních z příjmů určuje u neziskových organizací (tj. i příspěvkových organizací) složitější systém stanovení základu daně než u podnikatelů (tj. včetně a.s.). Obecně jsou předmětem daně veškeré příjmy (výnosy), které poplatník dosahuje ze svých aktivit, činností nebo nakládání s majetkem.

Příjmy, které poplatníkovi vznikají dělí zákon na:

1. příjmy, které nejsou předmětem daně,
2. příjmy, které jsou předmětem daně,
 - příjmy od daně osvobozené,
 - příjmy zdaňované zvláštní sazbou daně,
 - příjmy zahrnované do základu daně z příjmu.

U příspěvkových organizací patří k příjmům, které nejsou předmětem daně, zejména:

1. příjmy získané zděděním nebo darováním nemovité nebo movité věci, nebo získaná majetková práva (další příjmy plynoucí z takto získaného a využívaného majetku již předmětem daně jsou),
2. dotace poskytnuté z rozpočtů územně samosprávních celků, státního rozpočtu, státních fondů, ze zahraniční pomoci (PHARE aj.),
3. úvěry, půjčky a návratné finanční výpomoci,
4. úroky z vkladů na běžných účtech,

5. příjmy ze ztrátové hlavní činnosti.

Daňový režim vedlejší činnosti příspěvkové organizace je obdobný jako u podnikatelů, neboť vedlejší činnost je prováděna na souběžném základě a pro „podnikání“ příspěvkové organizace v konkurenčním prostředí platí srovnatelné podmínky jako pro podnikatele. Příspěvkové organizace jsou omezeny zřizovací listinou.

3.6 Transformace nemocnic v ČR

Výdaje na zdravotnictví jsou v ČR z převážné části hrazeny z veřejného zdravotního pojištění (v roce 2002 se podílelo na úhradách z 82 %). Každým rokem tyto výdaje nebezpečně rostou. „Celkové výdaje na jednoho obyvatele dosahovaly: v roce 1994 8 tisíc Kč, roku 2002 už 15 tisíc. Růst pokračoval i v roce 2003, kdy celkové výdaje dosáhly hodnoty 180,6 miliardy a podíl na obyvatele se zvýšil na 17 700 Kč.“¹⁸

Největší propad nemocnic od roku 1997 zaznamenal rok 2001, kdy nemocnice v resortu zdravotnictví utrpěly nejvyšší ztrátu v hodnotě 1,6 mld. Kč. Významný podíl na tomto schodku měly okresní nemocnice, které o 2 roky později v roce 2003 podle zákona č. 290/2002 Sb. přešly do kompetence krajů. Celkem bylo postoupeno krajům 82 okresních nemocnic.

Z hlediska charakteru právní formy okresních nemocnic, tj. příspěvkových organizací, vyplynula krajům povinnost uhradit ztráty a vysoké dluhy těchto nemocnic. Některé krajské orgány začaly zvažovat možnost, že bývalé okresní nemocnice (příspěvkové organizace), převedou na obchodní společnosti.

Přechody nemocnic na obchodní společnosti jsou dle zákona omezeny pouze na dvě možné právní formy a to buď na společnost s ručením omezeným nebo na akciovou společnost.

Společnost s ručením omezeným je vhodná pro menší nemocnice, kde by tato forma společnosti znamenala možnost průhlednějšího hospodaření a nižší základní vklad.

Nemocnice jako akciové společnosti jsou vhodné pro zdravotnická zařízení s větším rozsahem poskytované péče. Tento rozsah je dán smluvním vztahem se zdravotními pojišťovnami. Od akciové společnosti se dá předpokládat zvýšení efektivity řídicí činnosti, které by mělo mít vliv na rozsah a kvalitu poskytovaných služeb.

Do konce roku 2004 bylo převedeno na akciové společnosti s jediným akcionářem (krajem) celkem 17 zařízení. Výraznou příčinou této transformace se stala značná zadluženost bývalých okresních nemocnic a snaha krajů vyhnout se státem diktovanému růstu platů, který zadluženost ještě zhoršoval.

¹⁸ <http://www.listy.cz/archiv.php?cislo=051&clanek=010506>

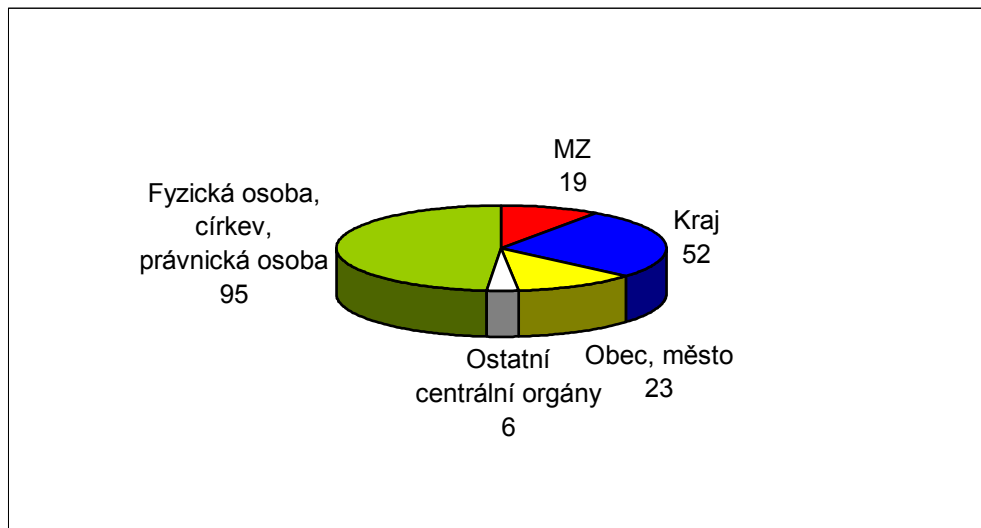
Převody krajských (a nově i městských) nemocnic na obchodní společnosti pokračovaly i v roce 2005.

Na konci roku 2005 bylo v ČR celkem 195 nemocnic, z toho na obchodní společnosti s jediným akcionářem (krajem) bylo převedeno 29 nemocnic.

Dle zřizovatele můžeme nemocnice členit do pěti skupin:¹⁹

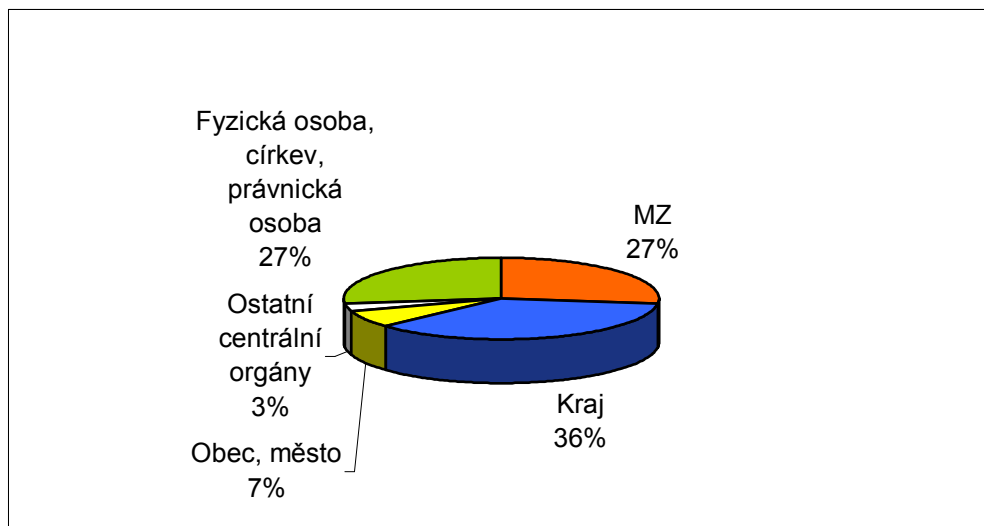
- přímo řízené Ministerstvem zdravotnictví - 19 zařízení (27 % lůžek),
- krajské - 52 zařízení (36 % lůžek),
- obecní, městské - 23 zařízení (7 % lůžek),
- nemocnice ostatních centrálních orgánů - 6 zařízení (3 % lůžek),
- privátní (zřizovatel fyzická osoba, církev nebo jiná právnická osoba) - 95 zařízení (27 % lůžek). Do tohoto počtu je zahrnuto i 29 bývalých krajských zařízení převedených na obchodní společnosti, jejichž jediným akcionářem je kraj. Tato zařízení se podílela na privátním lůžkovém fondu z 55 %. Tento podíl se bude dále zvyšovat, protože v roce 2006 zahájí svoji činnost (jako obchodní společnosti) další krajská zařízení.

Graf. č.1: Počet nemocnic podle zřizovatele v roce 2005

¹⁹ http://www.uzis.cz/download_file.php?file=2214

Graf č. 2: Rozložení nemocničních lůžek podle zřizovatele v roce 2005

4 Nemocnice České Budějovice, a. s.

4.1 Základní údaje

<u>Obchodní firma:</u>	Nemocnice České Budějovice, a. s.
<u>Sídlo:</u>	B. Němcové 585/54, 370 87 České Budějovice
<u>Identifikační číslo:</u>	26068877
<u>Právní forma:</u>	Akciová společnost
<u>Den zápisu do OR:</u>	26. 11. 2003

4.2 Orgány společnosti

Statutární orgán - představenstvo:

předseda představenstva:	MUDr. Břetislav Šon
místopředseda představenstva:	MUDr. Jaroslav Novák, MBA
místopředseda představenstva:	Ing. Ivo Houška, MBA
člen představenstva:	MUDr. František Vorel, CSc.
člen představenstva:	Ing. Milan Voldřich
člen představenstva:	MUDr. Miroslav Verner

Dozorčí rada:

předseda dozorčí rady:	MUDr. Vladimír Pavelka
člen dozorčí rady:	Ing. Miroslav Dvořák
člen dozorčí rady:	MUDR. Ivan Fanta
člen dozorčí rady:	Mgr. Lubomír Franci
člen dozorčí rady:	MUDr. Lumír Mraček
člen dozorčí rady:	Ing. Arch. Robin Schinko
člen dozorčí rady:	MUDr. Luděk Šterba
člen dozorčí rady:	Doc. RNDr. Miroslav Tetter, CSc.
člen dozorčí rady:	RNDr. Jan Zahradník

Jediný akcionář: Jihočeský kraj

4.3 Charakteristika nemocnice

Nemocnice České Budějovice, a. s. patří k největším zdravotnickým zařízením v České republice. Z hlediska lůžkové kapacity ji náleží čtvrté místo. Přední místa zaujímá rovněž v počtu

ošetřených pacientů. Každý rok je v nemocnici hospitalizováno v průměru 49 tisíc pacientů, je vykonáno skoro 26 tisíc operačních zákroků a přes 450 tisíc ambulantních vyšetření.²⁰

Nemocnice České Budějovice, a. s. poskytuje základní, specializovanou i vysoce specializovanou péči především pro obyvatele jihočeského regionu. Nejsou však výjimkou i pacienti z jiných regionů České republiky, kteří vyhledávají kvalifikovanou péči zejména z oborů ortopedie, urologie, neurochirurgie, kardiologie, ale i z dalších oblastí zdravotnické péče.

4.4 Cíle nemocnice

Cílem nemocnice České Budějovice, a. s. je stát se jednou z nejlepších nemocnic v České republice. Znamená to získat odborný respekt v úrovni poskytované základní i specializované péče a využít ekonomickou prosperitu ke zvýšení odborného jména a autority.

Strategie je jasně stanovena. Spočívá v orientaci na potřeby klientů. V ekonomické oblasti pak jde o zajištění trvale ziskového nebo alespoň vyrovnaného hospodaření.

Prováděné rekonstrukce pavilónů jsou především směřovány ke zlepšení komfortu pacientů. Také nemalé investice do přístrojové techniky, která využívá moderní technologie pro diagnostiku a léčbu, zvyšují v nemocnici kvalitu poskytované zdravotní péče.

4.5 Hospodaření nemocnice

Českobudějovická nemocnice dosahuje již řadu let kladného hospodářského výsledku, což zajišťuje její stabilitu a posiluje důvěru mezi dodavateli a obchodními partnery. Dobrých výsledků, jak z hlediska výkonnosti, tak z pohledu kvality zdravotnické péče, je dosahováno s nižšími náklady a menším počtem zaměstnanců než v jiných analogických zařízeních. Ve správě a v řízení nemocnice pracuje nejmenší podíl zaměstnanců v komparaci s velikostně odpovídajícími zařízeními. Celkový počet zaměstnanců k 31. 12. 2005 byl 2620, z toho 432 provozních a TH pracovníků.

Největším sponzorem Nemocnice České Budějovice, a. s. je Budějovický Budvar, n. p.. Částky, které poskytuje jsou zcela mimořádné a není druhá nemocnice v České republice, která by na svém účtu měla takové sponzorské dary.

4.6 Transformace na akciovou společnost

Zásadní událostí pro všechny okresní nemocnice bylo vydání zákona č. 290/2002 Sb., o přechodu věcí, práv a závazků ČR na kraje a obce a občanská sdružení. Na základě tohoto zákona přešly okresní nemocnice do kompetence krajů.

²⁰ Výroční zpráva 2005, Nemocnice České Budějovice, a. s.

Tato událost se týkala také českobudějovické nemocnice, která byla v roce 2002 převedena na Jihočeský kraj, jež se stal vzápětí jejím vlastníkem. V roce 2003 se zvažovala transformace nemocnice dosud jako příspěvkové organizace na akciovou společnost. Záměr byl schválen a koncem roku 2003 se již začalo s přípravami na změnu právní formy. Transformace představovala obrovskou příležitost, která měla umožnit dynamiku růstu, pružnější inovaci a zcela jistě i větší pozitivní vazbu spolupracovníků na svoji společnost.

Nemocnice v Českých Budějovicích je od 1. 1. 2004 akciovou společností s jediným akcionářem (krajem). Příspěvková organizace byla zrušena.

5 Finanční analýza nemocnice

V praktické části diplomové práce provedu finanční analýzu českobudějovické nemocnice. Aplikuji zde dvě rozborové techniky - procentní rozbor a poměrovou analýzu.²¹

5.1 Procentní rozbor

Nezbytným předpokladem pro finanční analýzu jsou absolutní ukazatele, které tvoří základní východisko pro rozbor jak vertikální tak horizontální struktury účetních výkazů.

5.1.1 Analýza vertikální struktury účetních výkazů

Analýza vertikální struktury účetních výkazů vyjadřuje strukturu aktiv a pasiv rozvahy v procentech, kdy jednotlivé položky rozvahy jsou poměřovány k bilanční sumě.

Tabulka č. 4: Analýza vertikální struktury zkrácených rozvah (2003 – 2005) (v tis. Kč)

	2003	%		2004	%	2005	%
Dlouhodobá aktiva	1 698 560,27	81,75	Dlouhodobá aktiva	1 712 569	79,78	1 705 325	76,66
Dl. nehm. majetek	11 561,47	0,56	Dl. nehm. majetek	13 978	0,65	14 826	0,67
Oprávkky k DNHM	-7 481,96	-0,36	Oprávkky k DNHM	-9 025	-0,42	-11 015	-0,50
Dl. hm. majetek	3 123 587,74	150,33	Dl. hm. majetek	3 236 473	150,77	3 331 144	149,75
Oprávkky k DHM	-1 429 106,98	-68,78	Oprávkky k DHM	-1 530 857	-71,31	-1 631 630	-73,35
Dl. fin. majetek	0,00	0,00	Dl. fin. majetek	2 000	0,09	2 000	0,09
Oběžná aktiva	379 233,00	18,25	Oběžná aktiva	432 865	20,16	514 399	23,12
Zásoby	48 846,00	2,35	Zásoby	35 766	1,67	26 530	1,19
Kr. pohledávky	247 719,00	11,92	Kr. pohledávky	290 000	13,51	332 251	14,94
Kr. fin. majetek	82 668,00	3,98	Kr. fin. majetek	107 099	4,99	155 618	7,00
			Časové rozlišení	1 255	0,06	4 777	0,21
CELKOVÁ AKTIVA	2 077 793,00	100,00	CELKOVÁ AKTIVA	2 146 689	100,00	2 224 501	100,00
Vlastní kapitál	1 868 514,00	89,93	Vlastní kapitál	1 847 401	86,06	1 867 869	83,97
Majetkové fondy	1 720 854,00	82,82	Základní kapitál	1 776 100	82,74	1 776 100	79,84
Finanční a peněžní fondy	147 119,00	7,08	Kapitálové fondy	13 215	0,62	15 116	0,68
			Zákonný rezervní fond	108 514	5,05	109 400	4,92
			Ostatní fondy	655	0,03	5 848	0,26
			Neuhr. ztráta min. let	-75 701	-3,53	-67 991	-3,06
Hospodářský výsledek	541,00	0,03	Hospodářský výsledek	24 618	1,15	29 396	1,32
Cizí kapitál	209 279,00	10,07	Cizí kapitál	299 288	13,94	356 141	16,01
Dl. závazky	0,00	0,00	Dl. závazky	62 874	2,93	52 490	2,36
Kr. závazky	179 279,00	8,63	Kr. závazky	208 401	9,71	181 949	8,18
Bankovní úvěry a půjčky	0,00	0,00	Dl. bank. úvěry	28 013	1,30	121 702	5,47
Dohadné účty pasivní	30 000,00	1,44					
			Časové rozlišení	0	0,00	491	0,02
CELKOVÁ PASIVA	2 077 793,00	100,00	CELKOVÁ PASIVA	2 146 689	100,00	2 224 501	100,00

Struktura rozvahy českobudějovické nemocnice byla ovlivněna v roce 2004 transformací nemocnice z příspěvkové organizace na akciovou společnost. Změny se odehrály zejména ve struktuře vlastního kapitálu. Přeměnou na akciovou společnost byla nemocnice povinna dle obchodního zákoníku vytvořit základní kapitál a zákonný rezervní fond. Kromě těchto

²¹ Kislíngrová, E. a kol.: Manažerské finance. C. H. Beck, Praha 2004. ISBN 80-7179-802-9.

povinností vyplývající ze zákona nemocnice vytvořila i kapitálové a ostatní fondy. Zároveň v důsledku změny právní formy již nemocnice nevytváří majetkové, peněžní a finanční fondy, které mají povinnost vytvářet územně samosprávné celky a jejich příspěvkové organizace.

Skladbu rozvah nemocnice v Českých Budějovicích také ovlivnil způsob ve vykazování účtů časového rozlišení. Od roku 2004 účty časového rozlišení nejsou součástí oběžných aktiv popř. cizího kapitálu, ale vykazují se zvlášť jako samostatné položky. Jelikož na konci roku 2003 měly účty časového rozlišení nulovou hodnotu, neovlivní tato změna výsledky finanční analýzy.

Další změna ve struktuře rozvah se odehrála ve vykazování dohadných účtů. V roce 2003 byly tyto účty zařazovány pod položku přechodných účtů v rámci oběžných aktiv, popř. cizího kapitálu. Z rozvahy však nebylo zřejmé, zda se jednalo o dlouhodobé či krátkodobé pohledávky, popř. dlouhodobé či krátkodobé závazky. Od roku 2004 jsou dohadné účty v rozvaze vykazovány jako jedna z položek dlouhodobých či krátkodobých pohledávek, popř. dlouhodobých či krátkodobých závazků. Z rozvahy českobudějovické nemocnice z roku 2003 nelze zjistit, zda dohadné účty pasivní patřily do dlouhodobých či krátkodobých závazků. Vzhledem k tomu, že se však jedná o zanedbatelnou částku, která má podíl na celkových pasivech ve výši 1,44 %, budu dále tuto částku ve výši 30 000 000,- zahrnovat do krátkodobých závazků.

V případě vertikální analýzy výkazu zisků a ztrát jsou jednotlivé položky analogicky poměřovány s objemem výnosů, příp. nákladů.

Tabulka č. 5: Analýza vertikální struktury zkrácených výkazů zisků a ztrát (2003 – 2005) (v tis. Kč)

	2003	%	2004	%	2005	%
Tržby za prodej zboží	134 419,44	6,13	165 948	7,55	185 214	8,18
Tržby z prodeje služeb	1 940 561,81	88,54	1 913 833	87,10	1 964 824	86,75
Aktivace	52 531,40	2,40	49 863	2,27	45 477	2,01
Tržby z prodeje dl. majetku a materiálu	11 165,05	0,51	11 146	0,51	13 227	0,58
Ostatní výnosy	52 951,64	2,42	56 548	2,57	56 235	2,48
CELKOVÉ VÝNOSY	2 191 629,34	100,00	2 197 338	100,00	2 264 977	100,00
Náklady vynaložené na prodané zboží	112 269,65	5,12	139 641	6,41	154 373	6,91
Spotřeba materiálu a energie	830 486,20	37,90	832 648	38,20	836 178	37,40
Služby	159 941,76	7,30	140 757	6,46	135 088	6,04
Osobní náklady	910 705,01	41,56	887 193	40,70	927 654	41,49
Daně a poplatky	371,98	0,02	355	0,02	174	0,01
Odpis dl. nehm. a hmot. majetku	147 368,91	6,73	163 976	7,52	168 466	7,54
Ostatní náklady	29 944,49	1,37	20 714	0,95	23 523	1,05
Daň z příjmů za běžnou činnost	0,00	0,00	-5 542	-0,25	-9 873	-0,44
CELKOVÉ NÁKLADY	2 191 088,00	100,00	2 179 742	100,00	2 235 583	100,00
Výsledek hospodaření po zdanění	541,34		17 596		29 394	

Transformace českobudějovické nemocnice na akciovou společnost nepřinesla na rozdíl od rozvahy ve výkazu zisků a ztrát závažné změny.

5.1.2 Analýza horizontální struktury účetních výkazů

Analýza horizontální struktury účetních výkazů porovnává změnu v určité položce výkazu v časové posloupnosti. Výpočet změny se provádí v procentech nebo indexem (řetězovým nebo bazickým).

$$\text{Procentní změna} = \frac{\text{hodnota}_t - \text{hodnota}_{t-1}}{\text{hodnota}_{t-1}} \times 100(\%)$$

Tabulka č. 6: Analýza horizontální struktury zkrácených rozvah (2003 – 2005)

(v tis. Kč)

	2003		2004	2005	Celková změna v % (r. 03 – 05)
Dlouhodobá aktiva	1 698 560,27	Dlouhodobá aktiva	1 712 569	1 705 325	↑ 0,40
Dl. nehm. majetek	11 561,47	Dl. nehm. majetek	13 978	14 826	↑ 28,24
Oprávk. k DNHM	-7 481,96	Oprávk. k DNHM	-9 025	-11 015	↓ 47,22
Dl. hm. majetek	3 123 587,74	Dl. hm. majetek	3 236 473	3 331 144	↑ 6,64
Oprávk. k DHM	-1 429 106,98	Oprávk. k DHM	-1 530 857	-1 631 630	↓ 14,17
Dl. fin. majetek	0,00	Dl. fin. majetek	2 000	2 000	nelze provést
Oběžná aktiva	379 233,00	Oběžná aktiva	432 865	514 399	↑ 35,64
Zásoby	48 846,00	Zásoby	35 766	26 530	↓ 45,69
Krátkodobé pohledávky	247 719,00	Krátkodobé pohledávky	290 000	332 251	↑ 34,12
Krátkodobý fin. majetek	82 668,00	Krátkodobý fin. majetek	107 099	155 618	↑ 88,24
		Časové rozlišení	1 255	4 777	nelze provést
CELKOVÁ AKTIVA	2 077 793,00	CELKOVÁ AKTIVA	2 146 689	2 224 501	↑ 7,06
Vlastní kapitál	1 868 514,00	Vlastní kapitál	1 847 401	1 867 869	↓ 0,03
Majetkové fondy	1 720 854,00	Základní kapitál	1 776 100	1 776 100	nelze provést
Finanční a peněžní fondy	147 119,00	Kapitálové fondy	13 215	15 116	nelze provést
		Zákonný rezervní fond	108 514	109 400	nelze provést
		Ostatní fondy	655	5 848	nelze provést
		Neuhrazená ztráta min. let	-75 701	-67 991	nelze provést
Hospodářský výsledek	541,00	Hospodářský výsledek	24 618	29 396	↑ 5330,23
Cizí kapitál	209 279,00	Cizí kapitál	299 288	356 141	↑ 70,18
Dlouhodobé závazky	0,00	Dlouhodobé závazky	62 874	52 490	nelze provést
Krátkodobé závazky	179 279,00	Krátkodobé závazky	208 401	181 949	↑ 1,49
Bankovní úvěry a půjčky	0,00	Dlouhodobé bank. úvěry	28 013	121 702	nelze provést
Dohadné účty pasivní	30 000,00				nelze provést
		Časové rozlišení	0	491	nelze provést
CELKOVÁ PASIVA	2 077 793,00	CELKOVÁ PASIVA	2 146 689	2 224 501	↑ 7,06

Analýzu horizontální struktury rozvahy opět ovlivnila transformace nemocnice na akciovou společnost. U většiny položek vlastního kapitálu (označeny červeně) nelze horizontální analýzu provést, jelikož po transformaci se tyto položky podstatně liší. Zeleně jsou označeny ty položky, kde výpočet horizontální analýzy také nelze provést a to z důvodu, že jejich hodnota byla buď v roce 2003 rovna nule nebo v důsledku změny zákona o účetnictví došlo ke změnám v jejich vykazování.

Tabulka č. 7: Analýza horizontální struktury zkrácených výkazů zisků a ztrát (2003 – 2005) (v tis. Kč)

	2003	2004	2005	I _{05/03}	Celková změna v %
Tržby za prodej zboží	134 419,44	165 948	185 214	1,3779	↑ 37,79
Tržby z prodeje služeb	1 940 561,81	1 913 833	1 964 824	1,0125	↑ 1,25
Aktivace	52 531,40	49 863	45 477	0,8657	↓ 13,43
Tržby z prodeje dl. majetku a materiálu	11 165,05	11 146	13 227	1,1847	↑ 18,47
Ostatní výnosy	52 951,64	56 548	56 235	1,0620	↑ 6,20
CELKOVÉ VÝNOSY	2 191 629,34	2 197 338	2 264 977	1,0335	↑ 3,35
Náklady vynaložené na prodané zboží	112 269,65	139 641	154 373	1,3750	↑ 37,50
Spotřeba materiálu a energie	830 486,20	832 648	836 178	1,0069	↑ 0,69
Služby	159 941,76	140 757	135 088	0,8446	↓ 15,54
Osobní náklady	910 705,01	887 193	927 654	1,0186	↑ 1,86
Daně a poplatky	371,98	355	174	0,4678	↓ 53,22
Odpis dl. nehm. a hmot. majetku	147 368,91	163 976	168 466	1,1432	↑ 14,32
Ostatní náklady	29 944,49	20 714	23 523	0,7856	↓ 21,44
Daň z příjmů za běžnou činnost	0,00	-5 542	-9 873	nelze provést	nelze provést
CELKOVÉ NÁKLADY	2 191 088,00	2 179 742	2 235 583	1,0203	↑ 2,03
Výsledek hospodaření po zdanění	541,34	17 596	29 394	54,2986	↑ 5329,86

Výkaz zisků a ztrát neprodělal v důsledku transformace českobudějovické nemocnice na akciovou společnost závažné změny. V roce 2003 českobudějovická nemocnice neplatila daň z příjmů, protože dosáhla nízkého výsledku hospodaření. Horizontální analýza proto v tomto případě nelze provést (nelze dělit nulou).

Kromě horizontálního a vertikálního rozboru účetních výkazů je významné dopočítat také některé další tzv. rozdílové ukazatele. Nejčastějším rozdílovým ukazatelem je čistý pracovní kapitál. Pro finanční analýzu je třeba rozlišit pracovní kapitál brutto a pracovní kapitál netto.

Pracovní kapitál brutto = Oběžná aktiva celkem

Pracovní kapitál netto = Oběžná aktiva – Krátkodobé závazky

Tabulka č. 8: Příčiny změn ukazatele pracovního kapitálu (netto) (v tis. Kč)

	2003	2004	2005	I _{04/03}	I _{05/04}	I _{05/03}	Celková změna v %
Oběžná aktiva	379 232,63	432 865	514 399	1,1414	1,1884	1,3564	↑ 35,64
Krátkodobé závazky	209 278,63	208 401	181 949	0,9958	0,8731	0,8694	↓ 13,06
Pracovní kapitál netto	169 954,00	224 464	332 450	1,3207	1,4811	1,9561	↑ 95,61

V roce 2004 vzrostl pracovní kapitál netto z 169 954,- Kč na 224 464,- Kč, tj. o 32,07 %. I další rok růst pokračoval z 224 464,- Kč na 332 450,- Kč, tj. o 48,11 %.

Rostoucí hodnota pracovního kapitálu vypovídá o stále lepší schopnosti nemocnice hradit své finanční závazky, tzn. zlepšuje se její platební schopnost.

5.2 Poměrová analýza

Poměrová analýza pracuje s poměrovými ukazateli. Hlavní skupiny poměrových ukazatelů tvoří: ukazatele likvidity, aktivity, zadluženosti, rentability a kapitálového trhu.

5.2.1 Ukazatelé likvidity

Ukazatelé likvidity měří schopnost podniku přeměnit svá aktiva v peněžní prostředky, které jsou potřebné na úhradu krátkodobých závazků.

Rozlišují se tři základní stupně likvidity – běžná, pohotová a okamžiková.

5.2.1.1 Běžná likvidita

Ukazatel běžné likvidity vyjadřuje, kolikrát je podnik schopen pokrýt krátkodobé závazky oběžnými aktivy.

$$\text{Běžná likvidita} = \frac{\text{Oběžná aktiva}}{\text{Krátkodobé závazky}}$$

Tabulka č. 9: Příčiny změn ukazatele běžné likvidity (v tis. Kč)

	2003	2004	2005	I _{04/03}	I _{05/04}	I _{05/03}	Celková změna v %
Krátkodobé závazky	209 278,63	208 401	181 949	0,9958	0,8731	0,8694	↓ 13,06
Oběžná aktiva	379 232,63	432 865	514 399	1,1414	1,1884	1,3564	↑ 35,64
- Peněžní prostředky	82 668,34	107 099	155 618	1,2955	1,4530	1,8824	↑ 88,24
- Krátkodobé pohledávky	247 718,65	290 000	332 251	1,1707	1,1457	1,3412	↑ 34,12
- Zásoby	48 845,64	35 766	26 530	0,7322	0,7418	0,5431	↓ 45,69
Běžná likvidita	1,8121	2,0771	2,8272	1,1462	1,3611	1,5602	↑ 56,02

Hodnota ukazatele běžné likvidity se v roce 2004 zvýšila z 1,8121 na 2,0771, tj. o 14,62 %, zejména díky nárůstu oběžných aktiv o 14,14 %.

I v dalším roce se ukazatel běžné likvidity zvýšil z 2,0771 na 2,8272, tj. o 36,1 %. Především vlivem nárůstu peněžních prostředků o celých 45,3 %..

Za sledované období od roku 2003 do roku 2005 se ukazatel běžné likvidity zvýšil o 56,02 %.

Optimální hodnota běžné likvidity se uvádí v intervalu 1,5 – 2,5. Vypočtená hodnota 2,8272 je tedy poměrně vysoká. Pokud by docházelo i nadále k růstu běžné likvidity, mohlo by dojít k celkovému snížení výnosnosti podniku.

5.2.1.2 Pohotová likvidita

Ukazatel pohotové likvidity lépe vystihuje okamžitou platební schopnost podniku.

$$\text{Pohotová likvidita} = \frac{\text{Oběžná aktiva} - \text{Zásoby}}{\text{Krátkodobé závazky}}$$

Tabulka č. 10: Příčiny změn ukazatele pohotové likvidity

(v tis. Kč)

	2003	2004	2005	I _{04/03}	I _{05/04}	I _{05/03}	Celková změna v %
Krátkodobé závazky	209 278,63	208 401	181 949	0,9958	0,8731	0,8694	↓ 13,06
Oběžná aktiva	379 232,63	432 865	514 399	1,1414	1,1884	1,3564	↑ 35,64
- Peněžní prostředky	82 668,34	107 099	155 618	1,2955	1,4530	1,8824	↑ 88,24
- Krátkodobé pohledávky	247 718,65	290 000	332 251	1,1707	1,1457	1,3412	↑ 34,12
- Zásoby	48 845,64	35 766	26 530	0,7322	0,7418	0,5431	↓ 45,69
Pohotová likvidita	1,5787	1,9055	2,6814	1,2070	1,4072	1,6985	↑ 69,85

Ukazatel pohotové likvidity se zvyšoval ze celé sledované období. Za rok 2004 došlo k nárůstu likvidity z 1,5787 na 1,9055, tj. o 20,70 %, v souvislosti se zvýšením peněžních prostředků a krátkodobých pohledávek a s poklesem zásob.

V roce 2005 se tento poměr nadále prohluboval. Od roku 2003 do roku 2005 se krátkodobé pohledávky zvýšily o 34,12 % a peněžní prostředky o 88,24 %. Ukazatel pohotové likvidity v roce 2005 činil 2,6814.

Optimální úroveň pohotové likvidity by se měla pohybovat v intervalu 1 – 1,5. Vypočtená hodnota ukazatele pohotové likvidity, tj. 2,6814, je tedy značně vysoká.

Je zřejmé, že nemocnice neefektivně hospodaří se svými pohotovými prostředky. Každým rokem jejich podíl stále zvyšuje. Velký objem těchto prostředků jí však přináší pouze minimální nebo žádný úrok.

5.2.1.3 Okamžiková likvidita

Ukazatel okamžikové likvidity měří schopnost podniku hradit své splatné závazky peněžními prostředky.

$$\text{Okamžiková likvidita} = \frac{\text{Peněžní prostředky}}{\text{Krátkodobé závazky}}$$

Tabulka č. 11: Příčiny změn ukazatele okamžikové likvidity

(v tis. Kč)

	2003	2004	2005	I _{04/03}	I _{05/04}	I _{05/03}	Celková změna v %
Krátkodobé závazky	209 278,63	208 401	181 949	0,9958	0,8731	0,8694	↓ 13,06
Peněžní prostředky	82 668,34	107 099	155 618	1,2955	1,4530	1,8824	↑ 88,24
Okamžiková likvidita	0,3950	0,5139	0,8553	1,3010	1,6643	2,1652	↑ 116,52

Peněžními prostředky se rozumí hotovost, tj. všechny pohotové platební prostředky – peníze v pokladně, na bankovních účtech, ceniny a krátkodobý finanční majetek.

Hodnoty ukazatele okamžikové likvidity vzrostly v roce 2004 z 0,3950 na 0,5139, tj. o 30,10 %. Podobně jako u pohotové likvidity následoval růst ukazatele i v roce 2005 na 0,8553, tj. o 66,43 %.

Celkově měla tedy nemocnice v roce 2005 o 116,52 % více peněžních prostředků na úhradu svých krátkodobých závazků než v roce 2003. Zvýšení tohoto ukazatele nastalo díky zvýšení peněžních prostředků o 88,24 % a snížení krátkodobých závazků o 13,06 %.

Optimální rozmezí ukazatele okamžikové likvidity se pohybuje v intervalu od 0,2 do 0,5. Ukazatel v roce 2005 činil 0,8553. Nemocnice má tedy příliš mnoho peněžních prostředků v poměru ke svým krátkodobým závazkům. Peněžní prostředky soustřeďuje zejména na svém běžném účtu, což není zrovna efektivní.

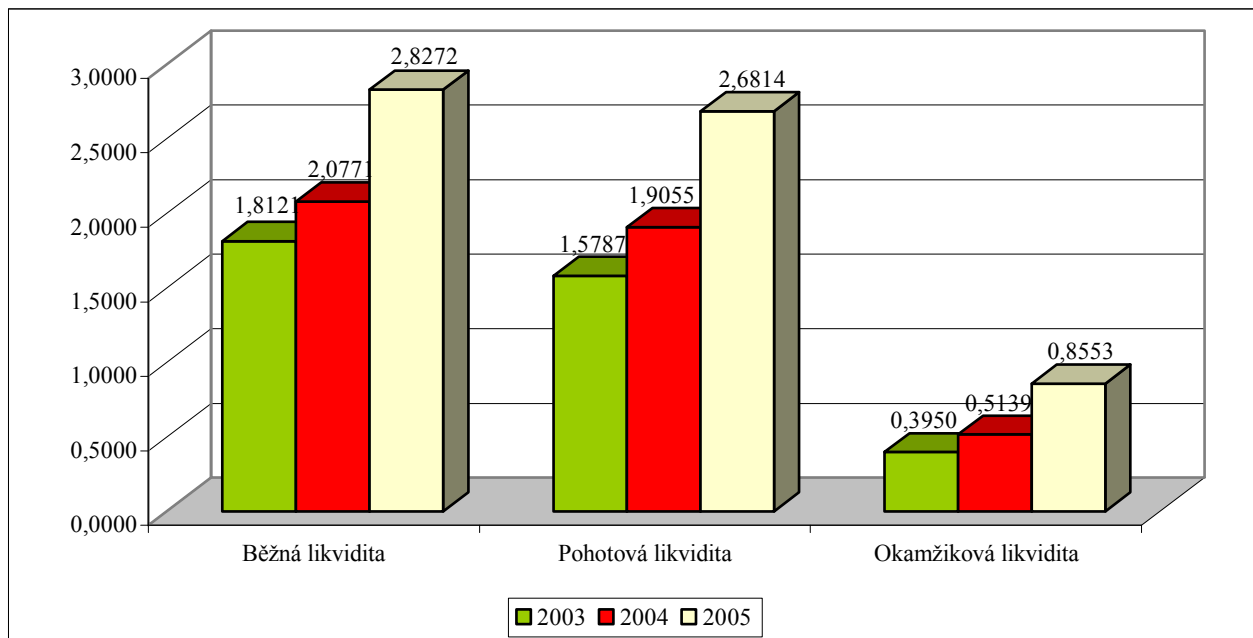
5.2.1.4 Shrnutí

Tabulka č. 12: Ukazatelé likvidity

	2003	2004	2005	I _{04/03}	I _{05/04}	I _{05/03}	Celková změna v %
Běžná likvidita	1,8121	2,0771	2,8272	1,1462	1,3611	1,5602	↑ 56,02
Pohotová likvidita	1,5787	1,9055	2,6814	1,2070	1,4072	1,6985	↑ 69,85
Okamžiková likvidita	0,3950	0,5139	0,8553	1,3010	1,6643	2,1652	↑ 116,52

Za sledované období došlo ke zvýšení všech tří ukazatelů likvidity. Nejvyšší nárůst se dá vysledovat u okamžikové likvidity, tj. o 116,52 %, jejíž zvyšování bylo způsobeno zejména nárůstem peněžních prostředků na běžném účtu.

Graf č. 3: Ukazatelé likvidity

Z grafu č. 3 je zřejmé, že oproti předcházejícím rokům se ukazatele likvidity v roce 2005 významně zvýšily.

Nemocnice má velký podíl oběžných aktiv a nemá tudíž problémy s hrazením svých splatných závazků. Výrazné držení oběžných aktiv poskytuje nemocnici na jedné straně finanční polštář,

který jí zajišťuje jistotu splácení závazků a hladký průběh hospodářské činnosti, na druhou stranu s sebou nese pouze minimální nebo žádný úrok. Nemocnice by měla proto lépe hospodařit se svými peněžními prostředky a zbytečně je nedržet ve velkém množství na běžném účtu.

5.2.2 Ukazatelé aktivity

Ukazatelé aktivity měří, jak efektivně podnik hospodaří se svými aktivy.

V zásadě se rozlišují dva typy ukazatelů aktivity vyjadřující buď počet obrátů nebo dobu obratu.

5.2.2.1 Obrat aktiv a doba obratu aktiv

Obrat aktiv udává, kolikrát se celková aktiva obrátí za rok. Ukazatel doby obratu aktiv vyjadřuje intenzitu, s jakou podnik využívá aktiv s cílem dosáhnout tržeb. Je měřítkem celkové produkční efektivity.

$$\text{Obrat aktiv} = \frac{\text{Tržby}}{\text{Aktiva}} \qquad \text{Doba obratu aktiv} = \frac{\text{Aktiva}}{\frac{\text{Tržby}}{365}}$$

Tabulky č. 13: Příčiny změn ukazatele obratu aktiv a doby obratu aktiv (v tis. Kč)

	2003	2004	2005	I _{04/03}	I _{05/04}	I _{05/03}	Celková změna v %
Tržby	2 086 146,30	2 090 927	2 163 265	1,0023	1,0346	1,0370	↑ 3,70
Celková aktiva	2 077 792,90	2 146 689	2 224 501	1,0332	1,0362	1,0706	↑ 7,06
Obrat aktiv	1,0040	0,9740	0,9725	0,9701	0,9984	0,9686	↓ 3,14
Doba obratu aktiv	363,5	374,7	375,3	1,0308	1,0016	1,0324	↑ 3,24

V roce 2004 se obrat celkových aktiv snížil z 1,0040 na 0,9740, tj. o 2,99 %. Toto snížení mělo vliv na dobu obratu celkových aktiv, která se v důsledku toho zvýšila z 363,5 na 374,7 dní, tj. o 3,08 %.

V roce 2005 se obrat celkových aktiv nadále snižoval z 0,9740 na 0,9725, tj. o 0,16 %. V důsledku toho se i v tomto roce zvyšovala doba obratu z 374,7 na 375,3 dní, tj. o 0,16 %.

Z tabulky č. 13 je patrné, že za sledované období bylo tempo růstu celkových aktiv vyšší než tempo růstu tržeb, tzn. že na snížení obratu aktiv, a tedy i zvýšení doby obratu za oba roky mělo zásadní vliv zvyšování celkových aktiv.

Celková aktiva se za sledované období zvýšila především díky nárůstu oběžných aktiv o 35,64 %.

5.2.2.1.1 Obrat oběžných aktiv a doba obratu oběžných aktiv

Ukazatel obratu oběžných aktiv informuje o tom, kolikrát se obrátí oběžná aktiva za rok, a jak jsou podnikem využívány. Ukazatel doby obratu oběžných aktiv vyjadřuje intenzitu, s jakou podnik využívá oběžná aktiva s cílem dosáhnout tržeb.

$$\text{Obrat oběžných aktiv} = \frac{\text{Tržby}}{\text{Oběžná aktiva}} \quad \text{Doba obratu aktiv} = \frac{\text{Oběžná aktiva}}{\frac{\text{Tržby}}{365}}$$

$$\text{Doba obratu oběžných aktiv} = \text{Oběžná aktiva} / (\text{Tržby}/365)$$

Tabulka č. 14: Příčiny změn ukazatele obratu oběžných aktiv a doby obratu oběžných aktiv (v tis. Kč)

	2003	2004	2005	I _{04/03}	I _{05/04}	I _{05/03}	Celková změna v %
Tržby	2 086 146,30	2 090 927	2 163 265	1,0023	1,0346	1,0370	↑ 3,70
Oběžná aktiva	379 232,63	432 865	514 399	1,1414	1,1884	1,3564	↑ 35,64
Obrat oběžných aktiv	5,5010	4,8304	4,2054	0,8781	0,8706	0,7645	↓ 23,55
Doba obratu oběžných aktiv	66,4	75,6	86,8	1,1388	1,1486	1,3081	↑ 30,81

Obrat oběžných aktiv se v roce 2004 snížil z 5,5010 na 4,8304, tj. o 12,19 %. V důsledku poklesu obratu oběžných aktiv se zvýšila doba obratu oběžných aktiv z 66,4 na 75,6 dní, tj. o 13,88 %.

V roce 2005 se obrat oběžných aktiv nadále snižoval ze 4,8304 na 4,2054, tj. o 12,94 %. Snížení mělo vliv na zvýšení doby obratu oběžných aktiv z 75,6 na 86,8 dní, tj. o 14,86 %.

Snižování obratu oběžných aktiv a zvyšování jejich doby obratu zapříčinil v obou letech nárůst oběžných aktiv o 35,64 %. Na zvýšení oběžných aktiv měl vliv zejména nárůst pohledávek o více než 84 500 000,- Kč, tj. o 34,12 %, a dále zvýšení hodnoty finančního majetku o necelých 73 000 000,- Kč, tj. o 88,24 %. Naopak ke snížení oběžných aktiv přispělo snížení zásob o více než 22 000 000,- Kč, tj. o 45,69 %.

5.2.2.1.2 Obrat stálých aktiv a doba obratu stálých aktiv

Obrat stálých aktiv měří, jak podnik využívá svá stálá aktiva. Ukazatel doby obratu stálých aktiv vyjadřuje intenzitu, s jakou podnik využívá stálá aktiva s cílem dosáhnout tržeb.

$$\text{Obrat stálých aktiv} = \frac{\text{Tržby}}{\text{Stálá aktiva}} \quad \text{Doba obratu aktiv} = \frac{\text{Stálá aktiva}}{\frac{\text{Tržby}}{365}}$$

Tabulka č. 15: Příčiny změn ukazatele obratu stálých aktiv a doby obratu stálých aktiv (v tis. Kč)

	2003	2004	2005	I _{04/03}	I _{05/04}	I _{05/03}	Celková změna v %
Tržby	2 086 146,30	2 090 927	2 163 265	1,0023	1,0346	1,0370	↑ 3,70
Stálá aktiva	1 698 560,27	1 712 569	1 705 325	1,0082	0,9958	1,0040	↑ 0,40
Obrat stálých aktiv	1,2282	1,2209	1,2685	0,9941	1,0390	1,0329	↑ 3,29
Doba obratu stálých aktiv	297,2	299,0	287,7	1,0059	0,9625	0,9682	↓ 3,18

Z tabulky č. 15 vyplývá, že tržby se za sledované období zvyšovaly rychleji než stálá aktiva. Stálá aktiva prodělaly nevelký nárůst o 0,4 %. Celkově se jak obrat stálých aktiv tak i doba obratu stálých aktiv nepatrně zlepšila.

5.2.2.1.3 Shrnutí

Můžeme konstatovat, že ke zhoršujícím se výsledkům jak obratu celkových aktiv tak i doby obratu celkových aktiv vedlo zvyšování růstu a neefektivní hospodaření s oběžnými aktivy.

5.2.2.2 Obrat zásob a doba obratu zásob

Obrat zásob podává informaci o tom, kolikrát se během roku přemění zásoby v ostatní formy oběžného majetku, tj. až po prodej hotových výrobků a opětovný nákup zásob. Doba obratu zásob nám říká, kolik dní trvá jedna obrátka.

$$\text{Obrat zásob} = \frac{\text{Tržby}}{\text{Zásoby}} \qquad \text{Doba obratu zásob} = \frac{\text{Zásoby}}{\frac{\text{Tržby}}{365}}$$

Tabulka č. 16: Příčiny změn ukazatele obratu zásob a doby obratu zásob (v tis. Kč)

	2003	2004	2005	I _{04/03}	I _{05/04}	I _{05/03}	Celková změna v %
Tržby	2 086 146,30	2 090 927	2 163 265	1,0023	1,0346	1,0370	↑ 3,70
Zásoby	48 845,64	35 766	26 530	0,7322	0,7418	0,5431	↓ 45,69
Obrat zásob	42,7090	58,4613	81,5403	1,3688	1,3948	1,9092	↑ 90,92
Doba obratu zásob	8,5	6,2	4,5	0,7306	0,7170	0,5238	↓ 47,62

Obrat zásob se v roce 2004 zvýšil ze 42,7090 na 58,4613, tj. o 36,88 %. Zvýšení mělo vliv na dobu obratu zásob, která se díky tomu snížila z 8,5 na 6,2 dní, tj. o 26,94 %.

V dalším roce růst obratu zásob pokračoval z 58,4613 na 81,5403, tj. o 39,48 %. Toto zvýšení opět vedlo k poklesu doby obratu zásob z 6,2 na 4,5 dní, tj. o 28,3 %.

Zvýšení obratu zásob, a v důsledku toho i snížení doby obratu zásob, zapříčinil razantní úbytek zásob o více než 22 000 000,- Kč, tj. o 45,69 %. Stav zásob se snížil především díky snížení stavu zásob na skladě.

Je nutné brát ohled na potřebné množství zásob v jednotlivých odvětvích nebo podnicích. Pro nemocnici v Českých Budějovicích jsou hlavní náplní tržeb poskytované služby a ne prodej zboží. Nemá tedy příliš velkou cenu mít mnoho peněžních prostředků vázaných v zásobách. Na druhou stranu musí ale nemocnice pružně reagovat na poptávku a musí tedy nalézt optimální vztah mezi těmito ukazateli. Optimalizace zásob představuje samostatnou součást finančního řízení podniku.

Obecně platí, čím větší je obrat zásob a kratší doba obratu zásob, tím lépe.

5.2.2.3 Obrat pohledávek a doba obratu pohledávek

Obrat pohledávek vyjadřuje dobu od okamžiku prodeje, po kterou musí podnik čekat, než obdrží platby od svých odběratelů. Doba obratu pohledávek udává, za jak dlouho jsou pohledávky v průměru spláceny.

$$\text{Obrat pohledávek} = \frac{\text{Tržby}}{\text{Pohledávky}} \qquad \text{Doba obratu pohledávek} = \frac{\text{Pohledávky}}{\frac{\text{Tržby}}{365}}$$

Tabulka č. 17: Příčiny změn ukazatele obratu pohledávek a doby obratu pohledávek (v tis. Kč)

	2003	2004	2005	I _{04/03}	I _{05/04}	I _{05/03}	Celková změna v %
Tržby	2 086 146,30	2 090 927	2 163 265	1,0023	1,0346	1,0370	↑ 3,70
Pohledávky	247 718,65	290 000	332 251	1,1707	1,1457	1,3412	↑ 34,12
Obrat pohledávek	8,4214	7,2101	6,5109	0,8562	0,9030	0,7731	↓ 22,69
Doba obratu pohledávek	43,3	50,6	56,1	1,1680	1,1074	1,2934	↑ 29,34

Obrat pohledávek se v 2004 snížil z 8,4214 na 7,2101, tj. o 14,38 %. Toto snížení způsobilo růst doby obratu pohledávek ze 43 na 50 dní, tj. o 16,8 %.

V roce 2005 obrat pohledávek poklesl z 7,2101 na 6,5109, tj. o 9,7 %. Snížení opět způsobilo nárůst doby obratu pohledávek z 56,1 na 50,6 dní, tj. o 10,74 %.

Na růst obratu pohledávek a tím i snížení doby obratu pohledávek měl bezesporu vliv nárůst pohledávek za sledované období o více než 84 500 000,- Kč, tj. o 34,12 %. Zejména pak zvýšení pohledávek z obchodních vztahů.

Nepříznivá situace ve zdravotnictví již delší dobu směřuje právě ke zvyšování doby obratu pohledávek. Nemocnice musí čím dál déle čekat, než obdrží platby od svých odběratelů, tj. zejména od zdravotních pojišťoven. Jak se zdá tak i nemocnice v Českých Budějovicích je tomu zdárným příkladem.

5.2.2.4 Obrat krátkodobých závazků a doba obratu krátkodobých závazků

Obrat krátkodobých závazků ukazuje, kolikrát se obrátí krátkodobé závazky za rok. Ukazatel doby obratu krátkodobých závazků udává, kolik dní v průměru uplyne mezi nákupem majetku či služeb a jejich úhradou

$$\text{Obrat krátkodobých závazků} = \frac{\text{Tržby}}{\text{Krátkodobé závazky}}$$

$$\text{Doba obratu krátkodobých závazků} = \frac{\text{Krátkodobé závazky}}{\frac{\text{Tržby}}{365}}$$

Tabulka č. 18: Příčiny změn ukazatele obratu krátkodobých závazků a doby obratu krátkodobých závazků (v tis. Kč)

	2003	2004	2005	I _{04/03}	I _{05/04}	I _{05/03}	Celková změna v %
Tržby	2 086 146,30	2 090 927	2 163 265	1,0023	1,0346	1,0370	↑ 3,70
Krátkodobé závazky	209 278,63	208 401	181 949	0,9958	0,8731	0,8694	↓ 13,06
Obrat kr. závazků	9,9683	10,0332	11,8894	1,0065	1,1850	1,1927	↑ 19,27
Doba obratu kr. závazků	36,6	36,4	30,7	0,9935	0,8439	0,8384	↓ 16,16

Obrat krátkodobých závazků se zvýšil v roce 2004 z 9,9683 na 10,0332, tj. o 0,65 %. Toto zvýšení mělo vliv na dobu obratu krátkodobých závazků, která se díky tomu snížila z 36,6 na 36,4 dní, tj. o 0,65 %.

V roce 2005 došlo ke zvýšení obratu krátkodobých závazků z 10,0332 na 11,8894, tj. o 18,5 %, a tím i ke snížení doby obratu krátkodobých závazků z 36,4 na 30,7 dní, tj. o 15,61 %.

Za sledované období se v nemocnici tudíž zlepšil jak obrat krátkodobých závazků tak doba obratu závazků.

5.2.2.5 Shrnutí

Každý ukazatel aktivity je ovlivněn výší tržeb.

Tabulka č. 19: Tržby

(v tis. Kč)

	2003	2004	2005	I _{04/03}	I _{05/04}	I _{05/03}	Celková změna v %
Tržby	2 086 146,30	2 090 927	2 163 265	1,0023	1,0346	1,0370	↑ 3,70

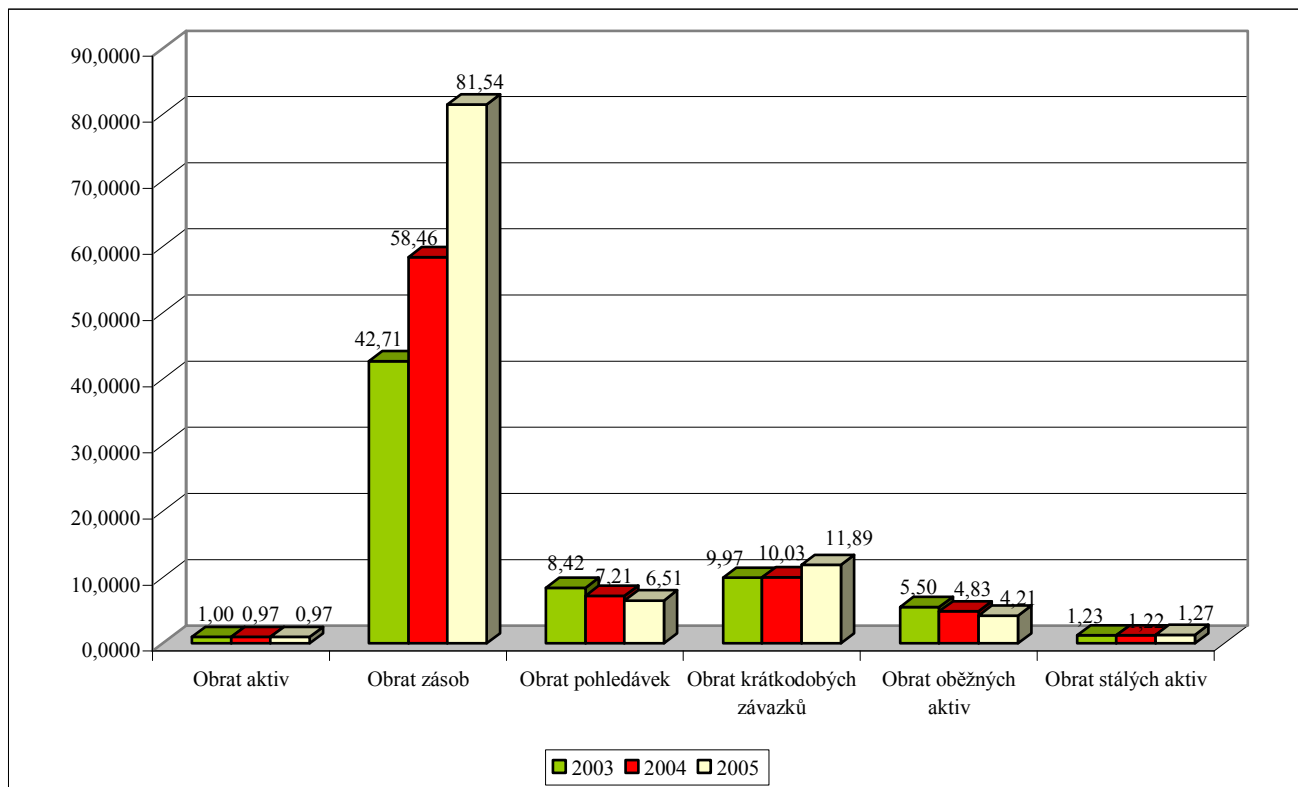
Na ukazatele aktivity mělo vliv zvýšení tržeb z 2 086 156 300,- Kč na 2 163 265,- Kč, tj. o 3,7 %.

Malé zvýšení čitatele (tržeb) způsobilo, že obrat ukazatelů se za sledované období snižoval kromě obratu stálých aktiv, zásob a krátkodobých závazků.

Tabulka č. 20: Ukazatelé obratu

	2003	2004	2005	I _{04/03}	I _{05/04}	I _{05/03}	Celková změna v %
Obrat aktiv	1,0040	0,9740	0,9725	0,9701	0,9984	0,9686	↓ 3,14
Obrat stálých aktiv	1,2282	1,2209	1,2685	0,9941	1,0390	1,0329	↑ 3,29
Obrat oběžných aktiv	5,5010	4,8304	4,2054	0,8781	0,8706	0,7645	↓ 23,55
Obrat zásob	42,7090	58,4613	81,5403	1,3688	1,3948	1,9092	↑ 90,92
Obrat pohledávek	8,4214	7,2101	6,5109	0,8562	0,9030	0,7731	↓ 22,69
Obrat kr. závazků	9,9683	10,0332	11,8894	1,0065	1,1850	1,1927	↑ 19,27

Graf č. 4: Ukazatelé obratu

V důsledku snižování obratu se zvyšovala doba obratu (kromě doby obratu stálých aktiv, zásob a krátkodobých závazků), což je negativní jev.

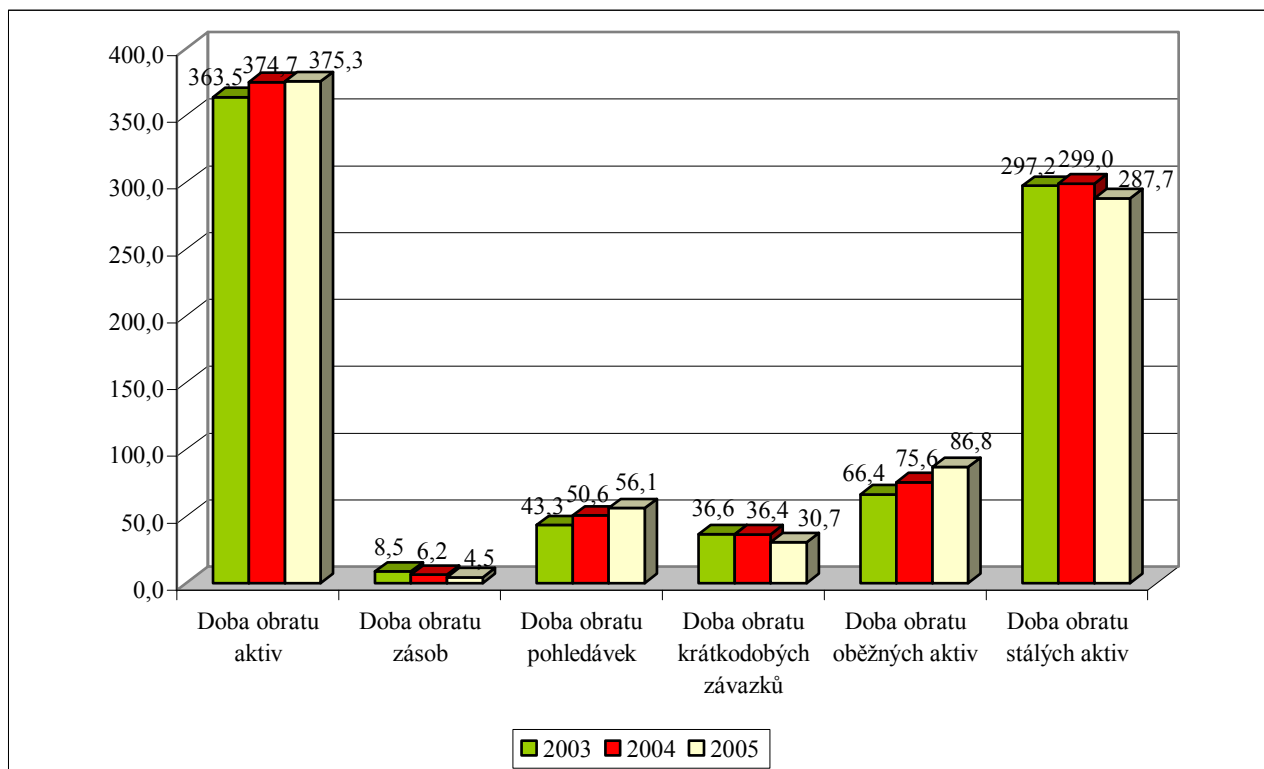
Tabulka č. 21: Ukazatelé doby obratu

(ve dnech)

	2003	2004	2005	I _{04/03}	I _{05/04}	I _{05/03}	Celková změna v %
Doba obratu aktiv	363,5	374,7	375,3	1,0308	1,0016	1,0324	↑ 3,24
Doba obratu stálých aktiv	297,2	299,0	287,7	1,0059	0,9625	0,9682	↓ 3,18
Doba obratu oběžných aktiv	66,4	75,6	86,8	1,1388	1,1486	1,3081	↑ 30,81
Doba obratu zásob	8,5	6,2	4,5	0,7306	0,7170	0,5238	↓ 47,62
Doba obratu pohledávek	43,3	50,6	56,1	1,1680	1,1074	1,2934	↑ 29,34
Doba obratu kr. závazků	36,6	36,4	30,7	0,9935	0,8439	0,8384	↓ 16,16

Graf. č. 5: Ukazatelé doby obratu

(ve dnech)

5.2.3 Ukazatelé zadluženosti

Ukazatelé zadluženosti vyjadřují vztah mezi vlastními a cizími zdroji. Tím podávají informaci o finanční struktuře podniku.

5.2.3.1 Celková zadluženost

Ukazatel celkové zadluženosti vyjadřuje, jakou částí se na krytí aktiv podílí cizí kapitál.

$$\text{Celková zadluženost} = \frac{\text{Cizí kapitál}}{\text{Aktiva}}$$

Tabulka č. 22: Příčiny změn ukazatele celkové zadluženosti

(v tis. Kč)

	2003	2004	2005	I _{04/03}	I _{05/04}	I _{05/03}	Celková změna v %
Cizí kapitál	209 278,63	299 288	356 141	1,4301	1,1900	1,7018	↑ 70,18
Celková aktiva	2 077 792,90	2 146 689	2 224 501	1,0332	1,0362	1,0706	↑ 7,06
Celková zadluženost	0,1007	0,1394	0,1601	1,3842	1,1483	1,5895	↑ 58,95

Celková zadluženost se v roce 2004 zvýšila z 0,1007 na 0,1394, tj. o 38,42 %. V roce 2005 růst celkové zadluženosti pokračoval z 0,1394 na 0,1601, tj. o 14,83 %.

Na zvýšení celkové zadluženosti za dané období mělo zásadní vliv rychlejší tempo růstu cizích zdrojů (o 70,18 %) oproti tempu růstu aktiv (o 7,06 %).

Cizí kapitál se zvýšil se změnou právní formy podnikání, tj. v roce 2004 o více než 90 000 000,- Kč, tj. o 43,01 %. Hlavní příčina růstu cizího kapitálu tkvěla ve využití dlouhodobých závazků

(zejména dlouhodobých bankovních úvěrů), jež příspěvková organizace ke své činnosti nevyužívala.

Rok po transformaci v roce 2005 došlo opět k nárůstu cizího kapitálu o skoro 56 900 000,-, tj. o 19 %, opětovně zejména díky nárůstu dlouhodobých závazků o více než 83 000 000,- Kč, tj. o 91,66 %.

5.2.3.2 Stabilita

Ukazatel stability podniku je doplňkovým ukazatelem k předchozímu ukazateli. Využívá se k hodnocení celkové finanční situace podniku.

$$\text{Stabilita} = \frac{\text{Vlastní kapitál}}{\text{Aktiva}}$$

Tabulka č. 23: Příčiny změn ukazatele stability (v tis. Kč)

	2003	2004	2005	I _{04/03}	I _{05/04}	I _{05/03}	Celková změna v %
Vlastní kapitál	1 868 514,27	1 847 401	1 867 869	0,9887	1,0111	0,9997	↓ 0,03
Celková aktiva	2 077 792,90	2 146 689	2 224 501	1,0332	1,0362	1,0706	↑ 7,06
Stabilita	0,8993	0,8606	0,8397	0,9570	0,9757	0,9337	↓ 6,63

Ukazatel stability se za sledované období snižoval. V roce 2004 se snížil z 0,8993 na 0,8606, tj. o 4,3 %, následující rok poklesl z 0,8606 na 0,8397, tj. o 2,43 %.

Ukazatel se snížil v důsledku snížení stavu vlastního kapitálu o 0,03 % a zvýšení celkových aktiv o 7,06 %.

5.2.3.3 Koeficient zadluženosti

Koeficient zadluženosti vyjadřuje poměr dluhu k vlastnímu kapitálu. S růstem hodnoty koeficientu zadluženosti roste i riziko, že věřitelé o investovaný kapitál přijdou, protože podnik se nadměrným zadlužením může dostat do finanční tísně.

$$\text{Koeficient zadluženosti} = \frac{\text{Cizí kapitál}}{\text{Vlastní kapitál}}$$

Tabulka č. 24: Příčiny změn ukazatele koeficientu zadluženosti (v tis. Kč)

	2003	2004	2005	I _{04/03}	I _{05/04}	I _{05/03}	Celková změna v %
Cizí kapitál	209 278,63	299 288	356 141	1,4301	1,1900	1,7018	↑ 70,18
Vlastní kapitál	1 868 514,27	1 847 401	1 867 869	0,9887	1,0111	0,9997	↓ 0,03
Koeficient zadluženosti	0,1120	0,1620	0,1907	1,4464	1,1769	1,7023	↑ 70,23

Koeficient zadluženosti se v roce 2004 zvýšila z 0,1120 na 0,1620, tj. o 44,61 %. V roce 2005 nárůst pokračoval z 0,1620 na 0,1907, tj. o 17,69 %.

Na zvýšení hodnoty tohoto ukazatele mělo vliv zvýšení cizího kapitálu za sledované období o 70,18 % a snížení hodnoty vlastního kapitálu o 0,03 %.

5.2.3.4 Překapitalizování

Ukazatel překapitalizování udává, zda dochází v podniku k hospodárnému využívání kapitálu.

$$\text{Překapitalizování} = \frac{\text{Vlastní kapitál}}{\text{Stálá aktiva}}$$

Tabulka č. 25: Příčiny změn ukazatele překapitalizování (v tis. Kč)

	2003	2004	2005	I _{04/03}	I _{05/04}	I _{05/03}	Celková změna v %
Vlastní kapitál	1 868 514,27	1 847 401	1 867 869	0,9887	1,0111	0,9997	↓ 0,03
Stálá aktiva	1 698 560,27	1 712 569	1 705 325	1,0082	0,9958	1,0040	↑ 0,40
Překapitalizování	1,1001	1,0787	1,0953	0,9806	1,0154	0,9957	↓ 0,43

V roce 2004 se ukazatel překapitalizování snížil z 1,1001 na 1,0787, tj. o 1,94 %. Příčinou bylo rychlejší tempo růstu stálých aktiv než vlastního kapitálu.

Následující rok došlo ke zvýšení ukazatele překapitalizování z 1,0787 na 1,0953, tj. o 1,54 %, v důsledku rychlejšího tempa růstu vlastního kapitálu než stálých aktiv.

Změny v ukazateli překapitalizování jsou nepatrné. Za dané období se ukazatel překapitalizování snížil o 0,43 %. Výše ukazatele 1,0953 svědčí o mírném překapitalizování podniku. Nemocnice by mohla svůj kapitál využívat efektivněji.

5.2.3.5 Podkapitalizování

Pokud má podnik tak málo kapitálu, že to způsobuje problémy v hospodaření podniku, je podnik podkapitalizován.

$$\text{Podkapitalizování} = \frac{\text{Vlastní kapitál} + \text{Dlouhodobý cizí kapitál}}{\text{Stálá aktiva}}$$

Tabulka č. 26: Příčiny změn ukazatele odkapitalizování (v tis. Kč)

	2003	2004	2005	I _{04/03}	I _{05/04}	I _{05/03}	Celková změna v %
Vlastní kapitál	1 868 514,27	1 847 401	1 867 869	0,9887	1,0111	0,9997	↓ 0,03
Dlouhodobý cizí kapitál	0,00	90 887	174 192	x	1,9166	x	x
Stálá aktiva	1 698 560,27	1 712 569	1 705 325	1,0082	0,9958	1,0040	↑ 0,40
Podkapitalizování	1,1001	1,1318	1,1975	1,0289	1,0580	1,0885	↑ 8,85

Ukazatel podkapitalizování se v roce 2004 zvýšil z 1,1001 na 1,1318, tj. o 2,89 %. V roce 2005 došlo k opětovnému zvýšení z 1,1318 na 1,1975, tj. o 5,8 %.

5.2.3.6 Shrnutí

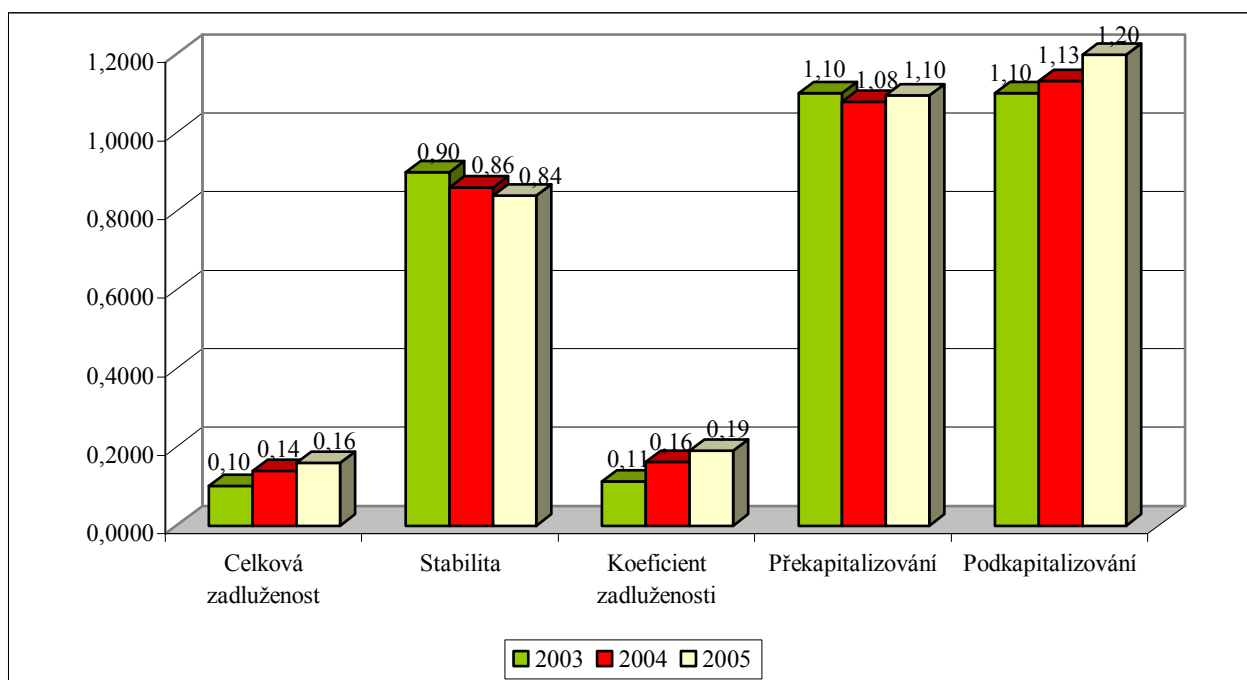
Tabulka č. 27: Ukazatelé zadluženosti

	2003	2004	2005	I _{04/03}	I _{05/04}	I _{05/03}	Celková změna v %
Celková zadluženost	0,1007	0,1394	0,1601	1,3842	1,1483	1,5895	↑ 58,95
Stabilita	0,8993	0,8606	0,8397	0,9570	0,9757	0,9337	↓ 6,63
Koeficient zadluženosti	0,1120	0,1620	0,1907	1,4464	1,1769	1,7023	↑ 70,23
Překapitalizování	1,1001	1,0787	1,0953	0,9806	1,0154	0,9957	↓ 0,43
Podkapitalizování	1,1001	1,1318	1,1975	1,0289	1,0580	1,0885	↑ 8,85

Za sledované období se nejvíce změnil ukazatel celkové zadluženosti a ukazatel koeficientu zadluženosti. Oba ukazatele se značně navýšily. Nejvyšší podíl na tomto zvýšení měl nárůst dlouhodobého cizího kapitálu, který nemocnice jako příspěvková organizace ke své činnosti nevyužívala.

Ačkoliv však došlo k nemalým změnám ve vývoji cizího kapitálu, jeho podíl na celkovém kapitálu je stále nízký a v roce 2005 činil 16,01 %. Nemocnice tedy, ačkoliv se její celková zadluženost zvýšila, nemá se zadlužeností problémy.

Graf č. 6: Ukazatelé zadluženosti

5.2.4 Ukazatelé rentability

Výše ukazatelů rentability (výnosnosti) vloženého kapitálu se odvíjí od schopnosti podniku dosahovat zisk pomocí investovaného kapitálu.

Všechny ukazatelé rentability jsou ovlivněny čistým ziskem, který v jejich výpočtech představuje čitatele.

Na výši čistého zisku se v českobudějovické nemocnici zásadním způsobem promítla její transformace z příspěvkové organizace na akciovou společnost v roce 2004

Příspěvková organizace je dle zákona zřízena pro takovou činnost v působnosti územního samosprávného celku, která je zpravidla nezisková. Obvykle mají tyto organizace velmi malou motivaci hospodařit vyrovnaně. Je-li příspěvková organizace v záporném hospodaření, je dle zákona povinností zřizovatele schodek vykryt.

Obchodní společnost je právnickou osobou založenou za účelem podnikání. Dostane-li se obchodní společnost dlouhodobě do schodkového hospodaření může zkrachovat, a proto její snahou je za každou cenu vytvořit zisk

V zásadě existují 3 hlavní důvody pro transformaci příspěvkových organizací na obchodní společnosti:²²

- 1) Na obchodní společnosti se nevztahuje nařízení vlády o mzdách, takže obchodní společnost si může sama stanovit, kolik komu vyplatí na mzdách.
- 2) Lepší možnost odpisů než u příspěvkových organizací.
- 3) Obchodní společnost si může nastavit své vlastní výkonnostní parametry.

Nemocnice v Českých Budějovicích dosahuje již řadu let kladného hospodářského výsledku. Po transformaci nemocnice na akciovou společnost se její hospodářský výsledek podstatně zvýšil.

Tabulka č. 28: Čistý zisk

(v tis. Kč)

	2003	2004	2005	I _{04/03}	I _{05/04}	I _{05/03}	Celková změna v %
Čistý zisk	541,34	17 596	29 394	32,5045	1,6705	54,2986	↑ 5329,86

Vlivem transformace v roce 2004 došlo k nárůstu čistého zisku z 541 340,- Kč na 17 596 000,- Kč, tj. o 3 150,45 %.

Na růstu čistého zisku se podílel zejména nárůst tržeb za zboží o více než 31 500 000,- Kč, pokles mzdových nákladů o více než 17 700 000,- Kč a nárůst tržeb z prodeje vlastních výrobků a služeb o téměř 3 300 000,- Kč.

V roce 2005 se čistý zisk opět zvýšil ze 17 596 000,- Kč na 29 394 000,- Kč, tj. o 67,05 %, v důsledku nárůstu tržeb z prodeje vlastních výrobků a služeb o skoro 21 000 000,- Kč a nárůstu tržeb za zboží o téměř 19 300 000,- Kč.

²² Houdek, J.: Diplomová práce – Analýza přechodu neziskové organizace (nemocnice) na obchodní společnost. Jindřichův Hradec, 2005.

5.2.4.1 Rentabilita celkového kapitálu (ROA)

Rentabilita celkového kapitálu vyjadřuje celkovou efektivnost podniku.

$$ROA = \frac{\text{Čistý zisk}}{\text{Celková aktiva}}$$

Tabulka č. 29: Příčiny změn ukazatele ROA

(v tis. Kč)

	2003	2004	2005	I _{04/03}	I _{05/04}	I _{05/03}	Celková změna v %
Čistý zisk	541,34	17 596	29 394	32,5045	1,6705	54,2986	↑ 5329,86
Celková aktiva	2 077 792,90	2 146 689	2 224 501	1,0332	1,0362	1,0706	↑ 7,06
ROA	0,0003	0,0082	0,0132	31,4613	1,6121	50,7175	↑ 4971,75

Rentabilita celkového kapitálu se zvýšila v roce 2004 z 0,0003 na 0,0082, tj. o 3 046,13 %. Na ukazatel rentability celkové kapitálu mělo největší vliv rychlejší tempo růstu čistého zisku než aktiv (pasiv).

V roce 2005 se ukazatel rentability celkového kapitálu zvýšil z 0,0082 na 0,0132, tj. o 61,21 %. Příčinou bylo opět rychlejší tempo růstu čistého zisku než aktiv (pasiv).

Růst aktiv (pasiv) v obou letech způsobilo zvýšení cizího kapitálu, a to jak krátkodobých tak i dlouhodobých závazků.

5.2.4.2 Rentabilita vlastního kapitálu (ROE)

Rentabilita vlastního kapitálu vyjadřuje efektivnost, s níž podnik využívá vlastní kapitál. Měří, kolik čistého zisku připadá na jednu korunu investovaného kapitálu.

$$ROE = \frac{\text{Čistý zisk}}{\text{Vlastní kapitál}}$$

Tabulka č. 30: Příčiny změn ukazatele ROE

(v tis. Kč)

	2003	2004	2005	I _{04/03}	I _{05/04}	I _{05/03}	Celková změna v %
Čistý zisk	541,34	17 596	29 394	32,5045	1,6705	54,2986	↑ 5329,86
Vlastní kapitál	1 868 514,27	1 847 401	1 867 869	0,9887	1,0111	0,9997	↓ 0,03
ROE	0,0003	0,0095	0,0157	32,8760	1,6522	54,3174	↑ 5331,74

Rentabilita vlastního kapitálu se v roce 2004 zvýšila z 0,0003 na 0,0095, tj. o 3 187,6 %. V roce 2005 následoval růst z 0,0095 na 0,0157, tj. o 65,22 %. Příčinou bylo opět obrovské tempo růstu čistého zisku.

5.2.4.3 Rentabilita tržeb (ROS)

Ukazatel rentability tržeb vyjadřuje podíl čistého zisku připadající na 1 Kč tržeb.

$$ROS = \frac{\text{Čistý zisk}}{\text{Tržby}}$$

Tabulka č. 31: Příčiny změn ukazatele ROS

(v tis. Kč)

	2003	2004	2005	I _{04/03}	I _{05/04}	I _{05/03}	Celková změna v %
Čistý zisk	541,34	17 596	29 394	32,5045	1,6705	54,2986	↑ 5329,86
Tržby	2 086 146,30	2 090 927	2 163 265	1,0023	1,0346	1,0370	↑ 3,70
ROS	0,0003	0,0084	0,0136	32,4302	1,6146	52,3629	↑ 5136,29

Po transformaci v roce 2004 se rentabilita tržeb zvýšila z 0,0003 na 0,0084, tj. o 3 143,02 %. V roce 2005 nárůst rentability tržeb v důsledku rychlejší tempa růstu čistého zisku opět pokračoval z 0,0084 na 0,0136, tj. o 61,46 %.

Na růstu tržeb o 3,7 % za sledované období se podílel zejména nárůst tržeb z prodeje zboží o téměř 50 800 000,- Kč, tj. o 37,79 %.

5.2.4.4 Rentabilita nákladů (ROC)

Rentabilita nákladů ukazuje, jak se podařilo zhodnotit vložené náklady do podnikatelské činnosti. Udává, kolik zisku připadá na 1 Kč nákladů.

$$ROC = \frac{\text{Čistý zisk}}{\text{Náklady}}$$

Tabulka č. 32: Příčiny změn ukazatele ROC

(v tis. Kč)

	2003	2004	2005	I _{04/03}	I _{05/04}	I _{05/03}	Celková změna v %
Čistý zisk	541,34	17 596	29 394	32,5045	1,6705	54,2986	↑ 5329,86
Náklady	2 191 088,00	2 179 742	2 235 583	0,99482	1,02562	1,02031	↑ 2,03
ROC	0,0002	0,0081	0,0131	32,6737	1,6288	53,2179	↑ 5221,79

Ukazatel rentability nákladů se v roce 2004 zvýšil z 0,0002 na 0,0081, tj. o 3 167,37 %. V roce 2005 se nadále zvyšoval z 0,0081 na 0,0131, tj. o 62,88 %.

Příčinou růstu ukazatele rentability nákladů za sledované období bylo rychlejší tempo růstu čistého zisku než tempo růstu nákladů.

Nárůst nákladů celkově o 2,03 % zapříčinilo především zvýšení nákladů vynaložených na prodané zboží o více než 42 000 000,- Kč, tj. o 37,5 %.

5.2.4.5 Nákladovost tržeb

Tento ukazatel je nazýván také jako haléřový ukazatel nákladovosti. Využívá se při analýze nákladů k vyjádření relativní úrovně nákladů. Je nepřímo úměrně závislý k ukazateli rentability tržeb, tzn. v případě že poklesne nákladovost tržeb, vzroste hodnota rentability tržeb a s ní i rentabilita celkového kapitálu.

$$\text{Nákladovost tržeb} = \frac{\text{Náklady}}{\text{Tržby}}$$

Tabulka č. 33: Příčiny změn ukazatele nákladovosti tržeb

(v tis. Kč)

	2003	2004	2005	I _{04/03}	I _{05/04}	I _{05/03}	Celková změna v %
Náklady	2 191 088,00	2 179 742	2 235 583	0,99482	1,02562	1,02031	↑ 2,03
Tržby	2 086 146,30	2 090 927	2 163 265	1,0023	1,0346	1,0370	↑ 3,70
Nákladovost tržeb	1,0503	1,0425	1,0334	0,9925	0,9913	0,9839	↓ 1,61

V roce 2004 se nákladovost tržeb snížila z 1,0503 na 1,0425, tj. o 0,75 %, v důsledku rychlejšího tempa růstu tržeb než nákladů. O rok později se nákladovost tržeb snížila z 1,0425 na 1,0334, tj. o 0,87 % ze stejného důvodu.

Za sledované období se nákladovost tržeb snížila o 1,61 %.

5.2.4.6 Pyramidový rozklad rentability

Rentabilita je komplexním ukazatelem. Odvíjí se od řady faktorů, které způsobují její změnu. Rozklad na dílčí ukazatele se provádí za pomoci tzv. Du Pont analýzy.

5.2.4.6.1 Rozklad rentability celkového kapitálu

Základní Du Pontova rovnice popisuje rozklad rentability celkového kapitálu na dva ukazatele - rentabilitu tržeb a obrat celkových aktiv.

$$ROA = \frac{\text{Čistý zisk}}{\text{Aktiva}} = \frac{\text{Čistý zisk}}{\text{Tržby}} \times \frac{\text{Tržby}}{\text{Aktiva}} = ROS \times \text{Obrat aktiv}$$

Z rozkladu je patrné, že podnik dosahuje rentability celkového kapitálu různými kombinacemi rentability tržeb a obratu aktiv (kapitálu).

Tabulka č. 34: Rozklad ROA

	2003	2004	2005	I _{04/03}	I _{05/04}	I _{05/03}	Celková změna v %
ROS	0,0003	0,0084	0,0136	32,4302	1,6146	52,3629	↑ 5136,29
Obrat aktiv	1,0040	0,9740	0,9725	0,9701	0,9984	0,9686	↓ 3,14
ROA	0,0003	0,0082	0,0132	31,4613	1,6121	50,7175	↑ 4971,75

Z tabulky je patrné, že hodnota ukazatele celkových aktiv byla způsobena poklesem obratu celkových aktiv.

5.2.4.6.2 Rozklad rentability vlastního kapitálu

Rozklad rentability vlastního kapitálu rozšiřuje základní Du Pontovu rovnici na součin tří ukazatelů – rentabilitu tržeb (ziskovou marži), obrat aktiv a míru finanční páky.

$$ROE = \frac{\text{Čistý zisk}}{\text{Vlastní kapitál}} = \frac{\text{Čistý zisk}}{\text{Tržby}} \times \frac{\text{Tržby}}{\text{Aktiva}} \times \frac{\text{Aktiva}}{\text{Vlastní kapitál}}$$

Z této rovnice vyplývá, že podnikový management má k dispozici tři páky vedoucí ke zvyšování rentability vlastního kapitálu:²³

- 1) ziskovou marži (hlavním způsobem jejího zvyšování je snižování nákladů),
- 2) obrat aktiv (hlavním způsobem je zvyšování tržeb připadající na každou korunu aktiv),
- 3) finanční páku (hlavním způsobem je výhodné použití cizích zdrojů k financování aktiv).

Tabulka č. 35: Rozklad ROE

	2003	2004	2005	I _{04/03}	I _{05/04}	I _{05/03}	Celková změna v %
ROS	0,0003	0,0084	0,0136	32,4302	1,6146	52,3629	↑ 5136,29
Obrat aktiv	1,0040	0,9740	0,9725	0,9701	0,9984	0,9686	↓ 3,14
Finanční páka	1,1120	1,1620	1,1909	1,0450	1,0249	1,0710	↑ 7,10
ROE	0,0003	0,0095	0,0157	32,8760	1,6522	54,3174	↑ 5331,74

Rentabilita vlastního kapitálu se za sledované období zvýšila v důsledku vyššího tempa růstu finanční páky než tempa poklesu obratu aktiv.

Nárůst celkových aktiv, zejména zvýšení oběžných aktiv o více než 135 000 000,- Kč, tj. o 35,64 %, zapříčinil jak růst finanční páky o 7,1 %, tak pokles obratu aktiv o 3,14 %.

5.2.4.7 Shrnutí

Tabulka č. 36: Ukazatelé rentability

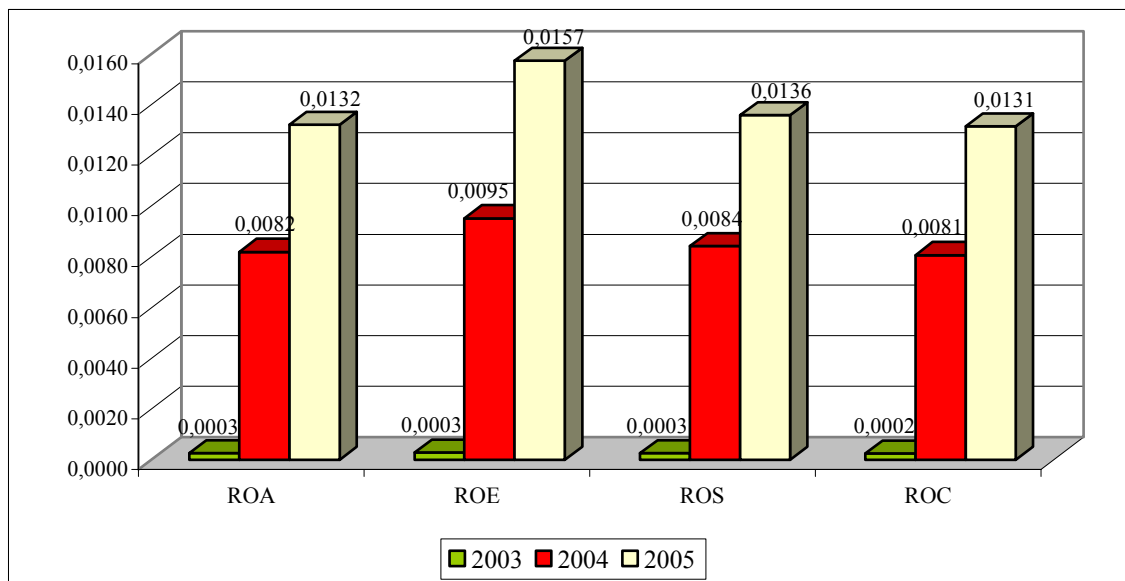
	2003	2004	2005	I _{04/03}	I _{05/04}	I _{05/03}	Celková změna v %
ROA	0,0003	0,0082	0,0132	31,4613	1,6121	50,7175	↑ 4971,75
ROE	0,0003	0,0095	0,0157	32,8760	1,6522	54,3174	↑ 5331,74
ROS	0,0003	0,0084	0,0136	32,4302	1,6146	52,3629	↑ 5136,29
ROC	0,0002	0,0081	0,0131	32,6737	1,6288	53,2179	↑ 5221,79

Všechny ukazatele rentability se zlepšovaly (tzn. vypočtené hodnoty se zvyšovaly) v důsledku rychlejšího tempa růstu zisku po zdanění.

Nárůst ukazatelů rentability v roce 2004 způsobila změna právní formy podnikání českobudějovické nemocnice z příspěvkové organizace na akciovou společnost (ziskovou).

²³ Synek, M. a kol.: Podniková ekonomika. C. H. Beck, Praha, 2006. ISBN 80-7179-892-4.

Graf č. 7: Ukazatelé rentability

5.3 Komplexní charakteristika finančního zdraví nemocnice

Ukazatele komplexní charakteristiky finančního zdraví jsou finančními analytiky velice používané. V jediné výsledné hodnotě totiž shrnují celkovou finanční situaci hodnoceného podniku. Ve zdravotnictví je použití těchto nástrojů však problematické:

- Altmanův model Z-skóre je vymezen pro podniky kótované na burze. A i přesto, že existuje jeho obměna také pro jiné subjekty, dokonce i pro české podniky, je k výpočtu zapotřebí hodnota zadržených výdělků, která se u příspěvkových organizací nevyskytuje.
- Index důvěryhodnosti IN, ačkoliv zohledňuje různorodá odvětví, pro zdravotnické odvětví není definován.

K analýze finančního zdraví českobudějovické nemocnice jsem proto vybrala bankrotní Tafflerův model, upravený pro české nemocnice. Tento modifikovaný model je striktnější než prvotní model, jelikož k výpočtu je použit zisk po zdanění.

Tabulka č. 37: Příčiny změn ukazatele Tafflerova modelu

	2003	2004	2005	I _{04/03}	I _{05/04}	I _{05/03}	Celková změna v %
Ziskovost	0,0026	0,0578	0,1073	22,3607	1,8550	41,4791	↑ 4 047,91
Pozice pracovního kapitálu	1,8121	1,4463	1,4444	0,7981	0,9987	0,7971	↓ 20,29
Finanční riziko	0,1007	0,0971	0,0818	0,9638	0,8425	0,8121	↓ 18,79
Interval nepokrytý úvěrem	-0,0620	-0,0491	-0,0117	0,7932	0,2388	0,1894	↓ 81,06
Hodnota Tafflerova modelu	0,2452	0,2283	0,2575	0,9312	1,1279	1,0502	↑ 5,02

V roce 2004 došlo ke snížení hodnoty Tafflerova modelu z 0,2452 na 0,2283, tj. o 6,88 %. Další rok se hodnota Tafflerova modelu zvýšila z 0,2283 na 0,2575, tj. o 12,79 %.

Celkově se hodnota Tafflerova modelu zvýšila o 5,02 %, zejména díky nárůstu ziskovosti a poklesu intervalu nepokrytého úvěrem.

Kladné výsledné hodnoty Tafflerova modelu za sledované období vypovídají o dobré platební schopnosti nemocnice. Lze rovněž konstatovat, že úpadek nemocnice v nejbližších letech je velice nepravděpodobný.

6 Indikátory finanční situace nemocnice

Indikátory finanční situace umožňují manažerům odhalit potenciální hrozby, které by mohly vést k finančním potížím. Na rozdíl od autorů komplexních modelů finančního zdraví, kteří činí závěry o finanční situaci podniků pouze z jedné výsledné hodnoty, indikátory finančního zdraví umožňují odhalit oblasti, ve kterých se vyskytují potenciální hrozby pro další vývoj finančního zdraví nemocnic. Autorem indikátorů finanční situace je Z. Svoboda.²⁴

Sedm indikátorů finančního zdraví (za poslední sledované období tj. v roce 2005):

- 1) Určení hodnoty modifikovaného provozního výsledku hospodaření.

Upravený provozní výsledek hospodaření se stanoví jako rozdíl mezi výnosy z poskytování zdravotní péče a provozními náklady. Jestliže provozní výsledek hospodaření nabude záporných hodnot, svědčí to o špatné finanční situaci, tj. stavu, kdy výnosy z poskytování zdravotní péče nekryjí provozní náklady.

- 2) Výsledek hospodaření běžného účetního období.

Výsledek hospodaření se zjistí po odečtení celkových nákladů od celkových výnosů.

- 3) Použití ukazatele likvidity na bázi cash-flow.

Cílem tohoto indikátoru je zhodnocení platební schopnosti podniku. Ukazatel likvidity na bázi cash-flow, tj. poměr čistých peněžních toků z provozní činnosti ke krátkodobým pasivům, by neměl být nižší než 0,4. Hodnota ukazatele menší než 0,4 naznačuje budoucí problémy se splácením krátkodobých závazků.

- 4) Použití ukazatele zadluženosti na bázi cash-flow.

Ukazatel zadluženosti na bázi cash-flow je v tomto případě porovnáván s hodnotou 0,2. Pokud hodnota ukazatele je nižší než tato doporučená hodnota, nemocnice nedokáže krýt peněžní toky díky svým dluhům. Je ohrožena platební neschopností.

- 5) Stanovení hodnoty indexu bankrotního Tafflerova modelu.

Je-li výsledná hodnota Tafflerova bankrotního modelu kladná, potom tento stav nesignalizuje finanční obtíže. V následujícím roce je velmi nepravděpodobné, že by nemocnici hrozil úpadek.

²⁴ Svoboda, Z.: Diplomová práce – Pokus o vytvoření optimální metodiky ekonomického hodnocení zdravotnických zařízení. Jindřichův Hradec, 2005.

6) Srovnání tempa růstu produktivity a tempa růstu osobních nákladů.

Tento indikátor poměruje tempo růstu osobních nákladů (zejména mzdových) s tempem růstu produktivity. Zvyšování tempa růstu osobních nákladů nad rámec tempa růstu produktivity s velkou pravděpodobností stáhne hospodaření celé nemocnice do ztráty.

7) Srovnání průměrného koeficientu růstu zadluženosti a rentability v průběhu všech sledovaných období.

Cílem tohoto indikátoru je porovnat ukazatel věřitelského rizika s ukazatelem nákladové rentability. Jestliže zadluženost nemocnice roste a zároveň klesá rentabilita, potom zapojení většího množství cizího kapitálu není vůbec efektivní.

Vypočtené indikátory však nevypovídají nic o závažnosti potenciální hrozby. Slouží pouze k identifikaci potenciálních problémů.

V následující tabulce jsou červeně označeny ty indikátory, které indikují určité problémy. Zelená barva značí naopak indikátory, které nesignalizují hrozby ve finanční situaci. Poslední sloupec tabulky obsahuje počet identifikovaných hrozeb.

Tabulka č. 38: Hodnocení finanční situace nemocnice v ČB dle indikátorů finanční tísně na konci r. 2005

Číslo indikátoru	1	2	3	4	5	6	7	Počet negativních indikátorů
Nemocnice České Budějovice, a. s.								1

Podrobnější interpretace indikátorů Nemocnice České Budějovice, a. s.

- 1) V roce 2005 výsledná hodnota provozního výsledku hospodaření byla kladná v částce 14 657 000,- Kč, tzn. že výnosy z poskytování zdravotní péče stačily na pokrytí provozních nákladů. První indikátor je pozitivní.
- 2) I druhý indikátor je pozitivní. Nemocnice dosáhla v roce 2005 kladného hospodářského výsledku ve výši 29 396 000,- Kč.
- 3) Cash-flow z provozní činnosti v roce 2005 dosáhlo 113 034 000,- Kč. Krátkodobá pasiva 181 949 000,- Kč. Podílem těchto dvou hodnot dostaneme ukazatel likvidity na bázi cash-flow, který v roce 2005 činil 0,62. Doporučená hodnota ukazatele je 0,4. Nemocnice tedy nemá problémy s platební neschopností. Přesto považují tento ukazatel za negativní. Nemocnice má na svou potřebu zbytečně mnoho nevyužívaných peněžních prostředků zejména na běžném účtu, které každým rokem dále navyšuje. Přichází tak o ušlé zisky, které by mohla získat efektivnějším investováním.

- 4) Ukazatel zadluženosti na bázi cash-flow vypočítáme vydělením cash-flow z provozní činnosti (113 034 000,- Kč) celkovými závazky (356 141 000,- Kč). V roce 2005 činila hodnota výsledného ukazatele 0,32. Doporučuje se hodnota ukazatele vyšší než 0,2. Nemocnice tudíž nemá s tímto indikátorem problémy.
- 5) Kladná hodnota Tafflerova modelu nejen v roce 2005 (0,2575) hovoří o platebně schopném podniku. Nemocnice by se neměla dostat během následujícího roku do finančních potíží. Indikátor je pozitivní.
- 6) Produktivita práce (dle měsíčních tržeb na zaměstnance) rostla rychleji (průměrný roční koeficient růstu 3,28 %) než osobní náklady (průměrný roční koeficient růstu 0,38 %). Indikátor je pozitivní.
- 7) Nákladová rentabilita zaznamenala za sledované období velký nárůst, zejména díky transformaci nemocnice na akciovou společnost. Rentabilita se zvýšila i rok po transformaci o 62,88 %. Také zadluženost nemocnice se zvýšila. Před transformací neměla nemocnice žádné dlouhodobé závazky. Po transformaci se hodnota cizího kapitálu zvýšila zejména o hodnotu bankovních úvěrů. Koeficient zadluženosti se rok po transformaci zvýšil o 17,69 %. Nákladová rentabilita však rostla rychlejším tempem než koeficient zadluženosti, proto tento indikátor je pozitivní.

Závěr

Zdravotnictví a jeho problémy jsou v České republice již několik let jedním ze stěžejních témat. Asi nejzávažnější skutečností v oblasti zdravotnictví bylo vydání zákona č. 290/2002 Sb., jímž stát k 1. 1. 2003 převedl bývalé okresní nemocnice se všemi jejich dluhy do kompetence krajů. Tento alibistický krok vlády posunul pouze odpovědnost a problémy nemocnic o úroveň níže.

Zadlužení nemocnic bylo obrovské. Největší závazky byly vůči dodavatelům léků a zařízení. Ještě v průběhu roku 2003 a v roce 2004 bylo nutné některé nemocnice oddlužit, aby vůbec mohly dále fungovat. Dodavatelé léků hrozili, že zastaví dodávky do doby, než budou dluhy splaceny. V některých zdravotnických zařízeních byly problémy i s výplatami mezd zaměstnancům. Bylo proto nutné přistoupit k alespoň částečnému oddlužení některých nemocnic. Kraje proto poskytly nemocnicím dotace na úhradu nejakutnějších závazků ze svých peněz. I přesto bylo zadlužení stále velmi vysoké.

V roce 2004 některé kraje začaly řešit tyto problémy změnou právních forem nemocnic a zdravotnických zařízení na obchodní společnosti. Většina nemocnic měla dosud formu příspěvkových organizací. Téměř všichni odborníci se dnes shodují na tom, že příspěvková organizace není vhodná právní forma pro nemocnice. Jedni však preferují transformovat nemocnice na obchodní společnost a druzí zase vytvoření veřejného zdravotnického zařízení.

Mezi první zastánce převodu nemocnic na obchodní společnosti patřily Středočeský a Jihočeský kraj. Z rozhodnutí jejich statutárních orgánů byly převedeny první nemocnice na akciové společnosti. Ve zdůvodnění bylo vyzdvižováno, že forma akciové společnosti bude nutit zainteresované osoby k větší efektivitě a úsporám. Hlavní slovo při rozhodování na valných hromadách má vlastník akcií, tj. kraj.

Cílem této diplomové práce bylo aplikovat teoretické poznatky finanční analýzy na společnost Nemocnice České Budějovice, a. s., která byla 1. 1. 2004 jako jedna z prvních nemocnic transformována na akciovou společnost s jediným akcionářem (Jihočeským krajem).

K finanční analýze jsem použila účetní výkazy za roky 2003 – 2005. V roce 2003 byla nemocnice příspěvkovou organizací a používala tak účetní výkazy organizačních složek státu, územních samosprávních celků a příspěvkových organizací. Od roku 2004 nemocnice používá výkazy shodné pro všechny podnikatelské subjekty.

Výsledky finanční analýzy jsou následující:

Analýza poměrových ukazatelů

Z hlediska ukazatelů likvidity Nemocnice České Budějovice, a. s. nemá problémy se splácením svých krátkodobých závazků. Všechny tři základní ukazatelé likvidity vykazovaly za sledované období vyšší hodnoty než jsou dané doporučené hodnoty. Problém nemocnice se i přesto nalézá v řízení oběžných aktiv a to zejména v řízení peněžních prostředků, které zaznamenaly za dané období nárůst o 88,24 %. Tyto prostředky však nemocnici přinášejí pouze minimální úrok. Nemocnice by proto měla uvažovat o jejich efektivnějším využíváním.

Ukazatelé aktivity byly ovlivněny výší tržeb. Za sledované období se zhoršily ukazatelé doby obratu stálých aktiv, zásob a krátkodobých závazků, naopak ke zlepšení došlo u ukazatelů doby obratu celkových aktiv, oběžných aktiv a pohledávek.

V oblasti zadluženosti se ukazatelé zhoršovaly. Nemocnice jako příspěvková organizace používala cizí kapitál jen v omezené míře. Stav cizího kapitálu se zvýšil po transformaci zejména proto, že společnost začala k financování svých aktivit využívat dlouhodobý cizí kapitál (zejména dlouhodobé bankovní úvěry), který předtím používán nebyl. I přes zvýšení zadluženosti nemocnice, která dosáhla 16,01 %, lze konstatovat, že rozsah zadlužení není velký, a že společnost využívá cizí kapitál velmi obezřetně.

U ukazatelů rentability došlo za sledované období k jejich podstatnému zvýšení a to zejména díky nárůstu čístečního zisku, jež způsobila změna právní formy podnikání českobudějovické nemocnice dříve příspěvkové organizace (neziskové) na akciovou společnost (ziskovou).

Komplexní charakteristika finančního zdraví

K posouzení celkové situace finančního zdraví českobudějovické nemocnice byl použit bankrotní Tafflerův model. Výsledná hodnota 0,2575 v roce 2005 vypovídá o dobré platební schopnosti nemocnice. Lze proto říci, že se nemocnice řadí mezi finančně zdravé podniky.

Indikátory finanční situace

Výsledky indikátorů finanční situace je možné považovat za velmi pozitivní. Celkem ze sedmi indikátorů byl zjištěn problém pouze u indikátoru likvidity na bázi cash-flow. Kdy, podobně jako u základních poměrových ukazatelů likvidity, se hodnota tohoto ukazatele pohybovala nad doporučenou hodnotou, což obecně svědčí o neefektivním hospodaření s oběžnými aktivy. V případě českobudějovické nemocnice se jedná o problém zejména v oblasti hospodaření s volnými peněžními prostředky, které jsou každoročně stírány na běžný účet.

Na základě výsledků finanční analýzy za období 2003 – 2005 lze českobudějovickou nemocnici 2 roky po transformaci zařadit mezi společnosti s velmi dobrou finanční situací. Je však nutno podotknout, že tato analýza byla prováděna pouze za pomoci základních účetních výkazů (tj. rozvah a výkazů zisků a ztrát), které byly vedením nemocnice pro účely této práce poskytnuty. Pouze hlubší analýza by nám však lépe opodstatnila přesnější původ těchto velmi dobrých výsledků.

Nelze ovšem vyvrátit fakt, že transformace nemocnice na akciovou společnost přispěla k její větší svobodě při rozhodování, a to i přesto, že vlastníkem nemocnice je stále Jihočeský kraj. Transformace umožnila nemocnici oprostít se od výkonnostních a jiných parametrů nařizovaných vládou a napomohla tak k efektivnějšímu využívání finančních prostředků, a tedy i k plynulému rozkvětu celé nemocnice.

Díky velkému nárůstu zisku a efektnímu využívání dlouhodobého cizího kapitálu po transformaci prochází nemocnice každým rokem nepřetržitým rozvojem. Postupná modernizace zdravotnické techniky a cílené investice nemalých prostředků do rekonstrukce zastaralých pavilónů nemocnice umocňují dynamiku jejího neustálého růstu. Pružnější inovace tak podstatně přispívají i ke zvyšování kvality zdravotní péče.

Lze tedy konstatovat, že v úvodu stanovená hypotéza, zda transformace českobudějovické nemocnice na akciovou společnost vedla k jejímu efektivnějšímu fungování, byla na základě neustále zlepšující se její finanční situace prokázána.

Seznam použité literatury

1. Kislingerová, E. a kol.: Manažerské finance. C. H. Beck, Praha, 2004. ISBN 80-7179-802-9.
2. Synek, M. a kol.: Podniková ekonomika. C. H. Beck, Praha, 2006. ISBN 80-7179-892-4.
3. Kovanicová, D.: Abeceda účetních znalostí pro každého. Polygon, Praha, 2006. ISBN 80-7273-130-0.
4. Štohl, P.: Učebnice účetnictví pro střední školy a pro veřejnost. Ing. P. Štohl, Znojmo, 2001.
5. Neumairová I., Neumaier I.: Zkuste si spočítat svůj index IN. Terno 5/95, strana 7-10.
6. Řehák, J.: Transformace příspěvkových organizací na akciové společnosti. HZ Praha, spol. s r. o., Praha, 2004.
7. Růžičková, R.: Neziskové organizace, vznik, účetnictví, daně. ANAG, Ostrava, 2006. ISBN 80-7263-343-0.
8. Hejda, J.: Základy obchodního práva. Oeconomica, Praha, 2003. ISBN 80-245-0559-2.
9. Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník - Část druhá, Hlava I, Díl V, §154-220
10. Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů - §18 odst. 8
11. Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích
12. Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích
13. Zákon č. 290/2002 Sb., o přechodu věcí, práv a závazků ČR na kraje a obce a občanská sdružení
14. Výroční zpráva 2005, Nemocnice České Budějovice, a. s.
15. Houdek, J.: Diplomová práce – Analýza přechodu neziskové organizace (nemocnice) na obchodní společnost. Jindřichův Hradec, 2005.
16. Svoboda, Z.: Diplomová práce – Pokus o vytvoření optimální metodiky ekonomického hodnocení zdravotnických zařízení. Jindřichův Hradec, 2005.

Internetové zdroje

<http://www.listy.cz/archiv.php?cislo=051&clanek=010506>

http://www.uzis.cz/download_file.php?file=2214

[https://akela.mendelu.cz/~gabris/skola/6.sem/PF/martina/PODNIKOVE%20FINANCE\(financni%20rizeni%20podniku\)/prednasky/financni_analyza_a_planovani_frvs.doc](https://akela.mendelu.cz/~gabris/skola/6.sem/PF/martina/PODNIKOVE%20FINANCE(financni%20rizeni%20podniku)/prednasky/financni_analyza_a_planovani_frvs.doc)

Seznam tabulek

- Tabulka č. 1: Bodový mechanismus Tamariho modelu
- Tabulka č. 2: Bodový mechanismus Kralickova Quicktestu
- Tabulka č. 3: Bodový mechanismus Argentino modelu
- Tabulka č. 4: Analýza vertikální struktury zkrácených rozvah (2003 – 2005)
- Tabulka č. 5: Analýza vertikální struktury zkrácených výkazů zisků a ztrát (2003 – 2005)
- Tabulka č. 6: Analýza horizontální struktury zkrácených rozvah (2003 – 2005)
- Tabulka č. 7: Analýza horizontální struktury zkrácených výkazů zisků a ztrát (2003 – 2005)
- Tabulka č. 8: Příčiny změn ukazatele pracovního kapitálu (netto)
- Tabulka č. 9: Příčiny změn ukazatele běžné likvidity
- Tabulka č. 10: Příčiny změn ukazatele pohotové likvidity
- Tabulka č. 11: Příčiny změn ukazatele okamžikové likvidity
- Tabulka č. 12: Ukazatelé likvidity
- Tabulka č. 13: Příčiny změn ukazatele obratu aktiv a doby obratu aktiv
- Tabulka č. 14: Příčiny změn ukazatele obratu oběžných aktiv a doby obratu oběžných aktiv
- Tabulka č. 15: Příčiny změn ukazatele obratu stálých aktiv a doby obratu stálých aktiv
- Tabulka č. 16: Příčiny změn ukazatele obratu zásob a doby obratu zásob
- Tabulka č. 17: Příčiny změn ukazatele obratu pohledávek a doby obratu pohledávek
- Tabulka č. 18: Příčiny změn ukazatele obratu krátkodobých závazků a doby obratu krátkodobých závazků
- Tabulka č. 19: Tržby
- Tabulka č. 20: Ukazatelé obratu
- Tabulka č. 21: Ukazatelé doby obratu
- Tabulka č. 22: Příčiny změn ukazatele celkové zadluženosti
- Tabulka č. 23: Příčiny změn ukazatele stability
- Tabulka č. 24: Příčiny změn ukazatele koeficientu zadluženosti
- Tabulka č. 25: Příčiny změn ukazatele překapitalizování
- Tabulka č. 26: Příčiny změn ukazatele odkapitalizování
- Tabulka č. 27: Ukazatelé zadluženosti
- Tabulka č. 28: Čistý zisk
- Tabulka č. 29: Příčiny změn ukazatele ROA
- Tabulka č. 30: Příčiny změn ukazatele ROE
- Tabulka č. 31: Příčiny změn ukazatele ROS
- Tabulka č. 32: Příčiny změn ukazatele ROC

Tabulka č. 33: Příčiny změn ukazatele nákladovosti tržeb

Tabulka č. 34: Rozklad ROA

Tabulka č. 35: Rozklad ROE

Tabulka č. 36: Ukazatelé rentability

Tabulka č. 37: Příčiny změn ukazatele Tafflerova modelu

Tabulka č. 38: Hodnocení finanční situace nemocnice v ČB dle indikátorů finanční tísně na konci r. 2005

Seznam grafů

Graf č. 1: Počet nemocnic podle zřizovatele v roce 2005

Graf č. 2: Rozložení nemocničních lůžek podle zřizovatele v roce 2005

Graf č. 3: Ukazatelé likvidity

Graf č. 4: Ukazatelé obratu

Graf č. 5: Ukazatelé doby obratu

Graf č. 6: Ukazatelé zadluženosti

Graf č. 7: Ukazatelé rentability

Seznam příloh

Příloha č. 1: Organizační struktura Nemocnice České Budějovice, a. s.

Příloha č. 2: Rozvaha organizačních složek státu, územních samosprávných celků a příspěvkových organizací sestavená k 31. 12. 2003

Příloha č. 3: Výkaz zisku a ztráty organizačních složek státu, územních samosprávných celků a příspěvkových organizací sestavený k 31. 12. 2003

Příloha č. 4: Rozvaha v plném rozsahu k 31. 12. 2004

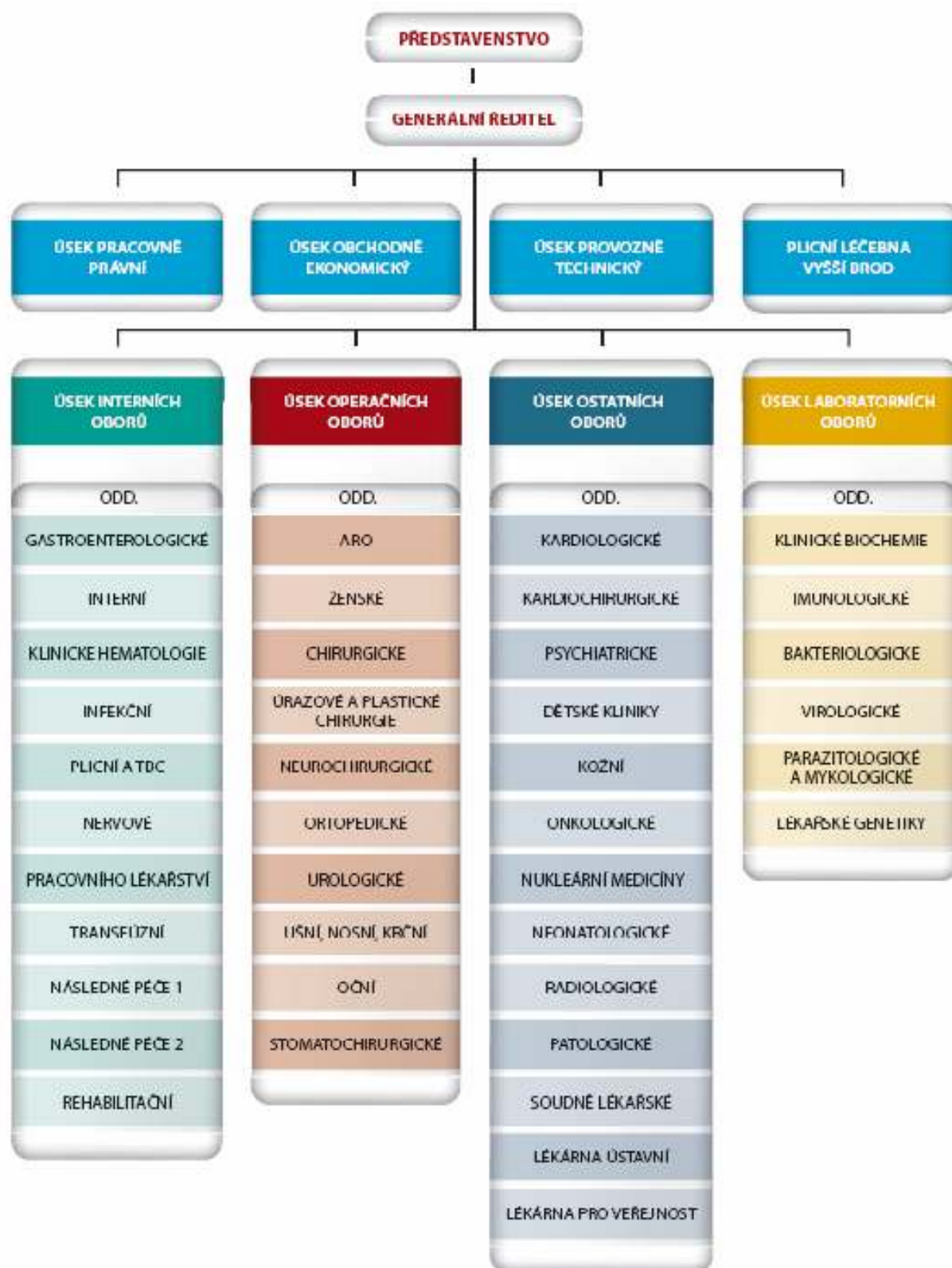
Příloha č. 5: Výkaz zisků a ztrát v plném rozsahu k 31. 12. 2004

Příloha č. 6: Rozvaha v plném rozsahu k 31. 12. 2005

Příloha č. 7: Výkaz zisků a ztrát v plném rozsahu k 31. 12. 2005

Příloha č. 8: Přehled o peněžních tocích k 31. 12. 2005

ORGANIZAČNÍ STRUKTURA Nemocnice České Budějovice, a. s.

Příloha č. 2: Rozvaha organizačních složek státu, územních samosprávných celků a příspěvkových organizací sestavená k 31. 12. 2003

**ROZVAHA organizačních složek státu
územních samosprávných celků
a příspěvkových organizací**
(v tis. Kč na dvě desetinná místa)
sestavená k 31.12.2003

IČO
72711

Úč OÚPO 3 - 02
Název nadřízeného orgánu
Jihočeský kraj, Č. Budějovice
U Zimního stadionu 1952/2
Název sídla a právní forma úč. jednotky
Nemocnice
České Budějovice

AKTIVA

Název položky		č.ř.	Stav k 1.1.	Stav k
a		b	1	2
A	Stálá aktiva f. 09 + 15 + 26 + 33 + 41	01	1 643 365,30	1 698 560,27
1.	Dlouhodobý nehmotný majetek			
	- Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje (012)	02		
	- Software (013)	03	5 507,02	8 180,63
	- Ocenitelná práva (014)	04		
	- Drobný dlouhodobý nehmotný majetek (018)	05	1 849,76	2 255,23
	- Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek (019)	06		
	- Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek (041)	07		1 125,61
	- Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek (051)	08		
	Dlouhodobý nehmotný majetek celkem f. 02 až 08	09	7 356,78	11 561,47
2.	Oprávký k dlouhodobému nehmotnému majetku			
	- Oprávký k nehmotným výsledkům výzkumu a vývoje (072)	10		
	- Oprávký k softwaru (073)	11	-4 024,24	-5 226,73
	- Oprávký k ocenitelným právům (074)	12		
	- Oprávký k drobnému dlouhodobému nehmotnému majetku (078)	13	-1 849,76	-2 255,23
	- Oprávký k ostatnímu dlouhodobému nehmotnému majetku (079)	14		
	Oprávký k dlouhodobému nehmotnému majetku celkem f. 10 až 14	15	-5 874,00	-7 481,96
3.	Dlouhodobý hmotný majetek			
	- Pozemky (031)	16	57 297,11	52 780,17
	- Umělecká díla a předměty (032)	17	749,40	746,40
	- Stavby (021)	18	1 549 150,46	1 446 338,30
	- Samostatné movité věci a soubory movitých věcí (022)	19	1 293 493,96	1 261 406,80
	- Pěstičelské celky trvalých porostů (025)	20		
	- Základní stádo a tažná zvířata (026)	21		
	- Drobný dlouhodobý hmotný majetek (028)	22	102 708,42	118 018,83
	- Ostatní dlouhodobý hmotný majetek (029)	23		
	- Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek (042)	24	22 495,86	244 297,24
	- Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek (052)	25	8 546,83	
	Dlouhodobý hmotný majetek celkem f. 16 až 25	26	3 034 441,84	3 123 587,74
4.	Oprávký k dlouhodobému hmotnému majetku			
	- Oprávký ke stavbám (081)	27	-448 252,51	-423 095,25
	- Oprávký k samostatným movitým věcem a souborům movitých věcí (082)	28	-841 598,39	-887 992,90
	- Oprávký k pěstičelským celkům trvalých porostů (085)	29		
	- Oprávký k základnímu stádu a tažným zvířatům (086)	30		
	- Oprávký k drobnému dlouhodobému hmotnému majetku (088)	31	-102 708,42	-118 018,83
	- Oprávký k ostatnímu dlouhodobému hmotnému majetku (089)	32		
	Oprávký k dlouhodobému hmotnému majetku celkem f. 27 až 32	33	-1 392 559,32	-1 429 106,98

Název položky		č.ř.		
a		b		
5.	Dlouhodobý finanční majetek			
	- Majetkové účasti v osobách s rozhodujícím vlivem (061)	34		
	- Majetkové účasti v osobách s podstatným vlivem (062)	35		
	- Dlužné cenné papíry držené do splatnosti (063)	36		
	- Půjčky osobám ve skupině (066)	37		
	- Ostatní dlouhodobé půjčky (067)	38		
	- Ostatní dlouhodobý finanční majetek (069)	39		
	- Pořizovaný dlouhodobý finanční majetek (043)	40		
	Dlouhodobý finanční majetek celkem ř 34 až 40	41	0,00	0,00
B.	Oběžná aktiva ř. 51 + 75 + 89 + 119 + 124	42	360 079,84	379 232,63
1.	Zásoby			
	- Materiál na skladě (112)	43	15 836,18	14 504,66
	- Pořízení materiálu a Materiál na cestě (111 nebo 119)	44		
	- Nedokončená výroba (121)	45		
	- Položky vlastní výroby (122)	46		
	- Výrobky (123)	47		
	- Zvlášta (124)	48		
	- Zboží na skladě (132)	49	36 384,69	34 340,98
	- Pořízení zboží a Zboží na cestě (131 nebo 139)	50		
	Zásoby celkem ř. 43 až 50	51	52 220,87	48 845,64
2.	Pohledávky			
	- Odběratelé (311)	52	238 470,04	245 777,88
	- Směnky k inkasu (312)	53		
	- Pohledávky za eskontované cenné papíry (313)	54		
	- Poskytnuté provozní zálohy (314)	55	646,58	1,89
	- Pohledávky za rozpočtové příjmy (315)	56		
	- Ostatní pohledávky (316)	57	1 254,79	982,00
	Součet položek 52 až 57	58	240 371,41	246 761,75
	- Pohledávky k účastníkům sdružení (358)	59		
	- Sociální zabezpečení a zdravotní pojištění (336)	60		
	- Daň z příjmů (341)	61	203,71	29,67
	- Ostatní přímé daně (342)	62		
	- Daň z přidané hodnoty (343)	63		
	- Ostatní daně a poplatky (345)	64	908,78	856,66
	- Pohledávky z pevných termínových operací (373)	65		
	Součet položek 61 až 64	66	1 112,49	886,33
	- Nároky na dotace a ostatní zúčtování se státním rozpočtem (346)	67		
	- Nároky na dotace a ostatní zúčtování s rozpočtem územ. samospr. celků (348)	68		
	Součet položek 67 a 68	69		
	- Pohledávky za zaměstnanci (335)	70	-3,01	47,12
	- Pohledávky z emitovaných dluhopisů (375)	71		
	- Jiné pohledávky (378)	72	40,97	23,45
	- Opravná položka k pohledávkám (391)	73		
	Součet položek 70 až 73	74	37,96	70,57
	Pohledávky celkem ř. 58 + 59 + 60 + 65 + 66 + 69 + 74	75	241 521,86	247 718,65
3.	Finanční majetek			
	- Pokladna (261)	76	186,66	188,17
	- Peníze na cestě (262)	77		
	- Caniny (263)	78	4,97	5,20
	Součet položek 76 až 78	79	191,63	193,37
	- Běžný účet (241)	80	66 098,35	82 412,49
	- Běžný účet fondu kulturních a sociálních potřeb (243)	81	47,13	62,48
	- Ostatní běžné účty (245)	82		
	Součet položek 80 až 82	83	66 145,48	82 474,97

Název položky		č.ř.	Stav k 1.1.	Stav k
a		b	1	2
3.	- Majetkové cenné papíry k obchodování (251)	84		
	- Dlužné cenné papíry k obchodování (253)	85		
	- Ostatní cenné papíry (256)	86		
	- Pořízení krátkodobého finančního majetku (259)	87		
	Součet položek 84 až 87	88		
	Finanční majetek celkem f. 79 + 83 + 88	89	66 337,11	82 668,34
4.	Prostředky rozpočtového hospodaření			
	- Základní běžný účet (231)	90		
	- Vkladový výdajový účet (232)	91		
	- Příjmový účet (235)	92		
	- Běžné účty peněžních fondů (236)	93		
	- Běžné účty státních fondů (224)	94		
	- Běžné účty finančních fondů (225)	95		
	Součet položek 90 až 95	96		
	- Poskytnuté dotace organizačním složkám státu (202)	97		
	- Poskytnuté dotace vkladovému výdajovému účtu (212)	98		
	- Poskytnuté příspěvky a dotace příspěvkovým organizacím (203)	99		
	- Poskytnuté dotace ostatním subjektům (204)	100		
	- Poskytnuté příspěvky a dotace příspěvkovým organizacím (213)	101		
	- Poskytnuté dotace ostatním subjektům (214)	102		
	Součet položek 97 až 102	103		
	- Poskytnuté návratné finanční výpomoci mezi rozpočty (271)	104		
	- Poskytnuté přechodné výpomoci příspěvkovým organizacím (273)	105		
	- Poskytnuté přechodné výpomoci podnikatelským subjektům (274)	106		
	- Poskytnuté přechodné výpomoci ostatním organizacím (275)	107		
	- Poskytnuté přechodné výpomoci fyzickým osobám (277)	108		
	Součet položek 104 až 108	109		
	- Limity výdajů (221)	110		
	- Zúčtování výdajů územních samosprávných celků (218)	111		
	- Materiální náklady (410)	112		
	- Služby a náklady nevýrobní povahy (420)	113		
	- Cestovné a ostatní výplaty fyzickým osobám (430)	114		
	- Mzdové a ostatní osobní náklady (440)	115		
	- Dávky sociálního zabezpečení (450)	116		
	- Manka a škody (460)	117		
	Součet položek 112 až 117	118		
	Prostředky rozpočtového hospodaření celkem f. 96 + 103 + 109 + 110 + 111 + 118	119		
5.	Přechodné účty aktivní			
	- Náklady příštích období (381)	120		
	- Příjmy příštích období (385)	121		
	- Kurzové rozdíly aktivní (386)	122		
	- Dohadné účty aktivní (388)	123		
	Přechodné účty aktivní celkem f. 120 až 123	124		
	ÚHRN AKTIV f. 01 + 42	125	2 003 445,14	2 077 792,90

PASIVA

Název položky		č.ř.	Stav k 1.1.	Stav k
c		d	3	4
C.	Vlastní zdroje krytí stálých a oběžných aktiv f. 130+131+136+141+151+158	126	1 815 347,28	1 868 514,27
1.	Majetkové fondy			
	- Fond dlouhodobého majetku (901)	127	1 637 707,60	1 680 534,96
	- Fond oběžných aktiv (902)	128	36 485,32	40 319,05
	- Fond hospodářské činnosti (903)	129		
	- Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazů (909)	130		
	Majetkové fondy celkem f. 127 až 129	131	1 674 192,92	1 720 854,01
2.	Finanční a peněžní fondy			
	- Fond odměn (911)	132	6 825,10	6 825,10
	- Fond kulturních a sociálních potřeb (912)	133	10 829,02	12 401,98
	- Fond rezervní (914)	134	13 371,12	25 119,93
	- Fond reprodukce majetku (916)	135	98 984,42	102 771,91
	- Peněžní fondy (917)	136		
	- Ostatní finanční fondy (918)	137		
	Finanční a peněžní fondy celkem f. 132 až 137	138	130 009,66	147 118,92
3.	Zvláštní fondy organizačních složek státu			
	- Státní fondy (921)	139		
	- Ostatní zvláštní fondy (922)	140		
	Zvláštní fondy organizačních složek státu celkem f. 139 až 140	141		
4.	Zdroje krytí prostředků rozpočtového hospodaření			
	- Financování výdajů organizačních složek státu (201)	142		
	- Financování výdajů územních samosprávných celků (211)	143		
	- Bankovní účty k limitům organizačních složek státu (223)	144		
	- Vyúčtování rozpočtových příjmů z běžné činnosti org. složek státu (205)	145		
	- Vyúčtování rozpočt. příjmů z běžné činnosti územ. samospr. celků (215)	146		
	- Vyúčtování rozpočtových příjmů z finančního majetku org. složek státu (206)	147		
	- Vyúčtování rozpočtových příjmů z finančního majetku úz. samospr. celků (216)	148		
	- Zúčtování příjmů územních samosprávných celků (217)	149		
	- Přijaté návratné finanční výpomoci mezi rozpočty (272)	150		
	Zdroje krytí prostředků rozpočtového hospodaření celkem f. 142 až 150	151		
5.	Hospodářský výsledek			
	a) z hospodářské činnosti územních samosprávných celků a činnosti příspěvkových organizací			
	- Hospodářský výsledek běžného účetního období (+/-963)	152		541,34
	- Nerozdělený zisk, neuhrazená ztráta minulých let (+/-932)	153		
	- Hospodářský výsledek ve schvalovacím řízení (+/-931)	154	11 144,70	0,00
	b) Převod zúčtování příjmů a výdajů z minulých let (+/-933)	155		
	c) Saldo výdajů a nákladů (+/-964)	156		
	d) Saldo příjmů a výnosů (+/-965)	157		
	Součet položek 152 až 157	158	11 144,70	541,34
D.	Cizí zdroje součet položek 160+166+169+196+201	159	188 097,86	209 278,63
1.	Rezervy			
	- Rezervy zákonné (941)	160		
2.	Dlouhodobé závazky			
	- Emitované dluhopisy (953)	161		
	- Závazky z pronájmu (954)	162		
	- Dlouhodobé přijaté zálohy (955)	163		
	- Dlouhodobé směnky k úhradě (958)	164		
	- Ostatní dlouhodobé závazky (959)	165		
	Dlouhodobé závazky celkem f. 161 až 165	166		

Název položky		č.ř.	Stav k 1.1.	Stav k
c		d	3	4
3.	Krátkodobé závazky			
	- Dodavatelé (321)	167	76 080,30	92 667,09
	- Směnky k úhradě (322)	168		
	- Přijaté zálohy (324)	169	37 561,75	3 752,36
	- Ostatní závazky (325)	170	2 576,55	1 783,76
	- Závazky z pevných termínových operací (373)	171		
	Součet položek 167 až 171	172	116 218,60	98 203,21
	- Závazky z upsaných nespacených cenných papírů a podílů (367)	173		
	- Závazky za účastníky sdružení (368)	174		
	Součet položek 173 a 174	175		
	- Zaměstnanci (331)	176	704,60	109,04
	- Ostatní závazky vůči zaměstnancům (333)	177	41 290,18	46 724,75
	Součet položek 176 a 177	178	41 994,78	46 833,79
	- Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění (336)	179	22 951,54	26 001,33
	- Daň z příjmů (341)	180		
	- Ostatní přímé daně (342)	181	6 817,11	8 144,09
	- Daň z přidané hodnoty (343)	182	115,83	95,12
	- Ostatní daně a poplatky (345)	183		
	Součet položek 180 až 183	184	6 932,94	8 239,21
	- Vypořádání přeplatků dotací a ostatních závazků se státním rozpočtem (347)	185		1,09
	- Vypořádání přeplatků dotací a ostatních závazků s rozpočtem územních samosprávných celků (349)	186		
	Součet položek 185 až 186	187		1,09
	- Jiné závazky (379)	188		
	Krátkodobé závazky celkem ř. 172 + 175 + 178 + 179 + 184 + 187 + 188	189	188 097,86	179 278,63
4.	Bankovní úvěry a půjčky			
	- Dlouhodobé bankovní úvěry (951)	190		
	- Krátkodobé bankovní úvěry (281)	191		
	- Eskontované krátkodobé dluhopisy (směnky) (282)	192		
	- Emitované krátkodobé dluhopisy (283)	193		
	- Ostatní krátkodobé závazky (finanční výpomoci) (289)	194		
	Součet položek 193 a 194	195		
	Bankovní úvěry a půjčky celkem ř. 190 + 191 + 192 + 195	196		
5.	Přechodné účty pasivní			
	- Výdaje příštích období (383)	197		
	- Výnosy příštích období (384)	198		
	- Kurzové rozdíly pasivní (387)	199		
	- Dohadné účty pasivní (389)	200		30 000,00
	Přechodné účty pasivní celkem ř. 197 až 200	201	0,00	30 000,00
	ÚHRN PASIV ř. 126 + 159	202	2 003 445,14	2 077 792,90

Odesláno dne: 20.01.2004	Ražičko:	Podpis odpovědné osoby MUDr. Bouzek Jiří ředitel	Podpis osoby odpovědné za sestavení Šustrová Miroslava
Okamžik sestavení:		Telefon: 387878033	

NEMOCNICE ČESKÉ BUDĚJOVIC
Boženy Němcové 54
370 67 České Budějovice
21

Příloha č. 3: Výkaz zisku a ztráty organizačních složek státu, územních samosprávných celků a příspěvkových organizací sestavený k 31. 12. 2003

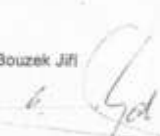
VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY
 organizačních složek státu,
 územních samosprávných celků
 a příspěvkových organizací
 (v tis. Kč na dvě desetinná místa)
 sestavená k **31.12.2003**

IČO
72711

Úč OÚPO 4 - 02
Název nadřízeného orgánu
Jihočeský kraj, Č. Budějovice
U Zimního stadionu 1952/2
Název, sídlo a právní forma úč. jednotky
Nemocnice
České Budějovice

Číslo účtu	Název položky	Číslo řádku	Činnost	
			hlavní	hospodářská
			1	2
501	Spotřeba materiálu	1	786 693,35	1 025,80
502	Spotřeba energie	2	42 767,05	
503	Spotřeba ostatních neskladovatelných dodávek	3		
504	Prodané zboží	4	112 269,65	
511	Opravy a udržování	5	96 444,90	131,71
512	Cestovné	6	3 134,03	
513	Náklady na reprezentaci	7	41,51	
518	Ostatní služby	8	59 959,03	230,58
521	Mzdové náklady	9	670 053,78	774,03
524	Zákonné sociální pojištění	10	233 422,15	270,28
525	Ostatní sociální pojištění	11		
527	Zákonné sociální náklady	12	16 058,15	
528	Ostatní sociální náklady	13	126,62	
531	Daň silniční	14	8,48	
532	Daň z nemovitosti	15		
538	Ostatní daně a poplatky	16	363,50	
541	Smluvní pokuty a úroky z prodlení	17		
542	Ostatní pokuty a penále	18	0,50	
543	Odpis pohledávky	19	1 826,43	
544	Úroky	20		
545	Kursově ztráty	21	2,67	
546	Cary	22		
548	Manka a škody	23	0,70	
549	Jiné ostatní náklady	24	6 030,59	950,39
551	Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	25	144 762,61	2 586,30
552	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	26		
553	Prodané cenné papíry a podíly	27		
554	Prodaný materiál	28	11 131,21	
556	Tvorba zákonných rezerv	29		
559	Tvorba zákonných opravných položek	30		
Náklady celkem (řádek 1 až 30)		31	2 185 118,91	5 969,09

Číslo účtu	Název položky	Číslo řádku	Činnost	
			hlavní	hospodářská
			1	2
601	Tržby za vlastní výroby	32		
602	Tržby z prodeje služeb	33	1 940 561,81	
604	Tržby za prodané zboží	34	134 419,44	
611	Změna stavu zásob nedokončené výroby	35		
612	Změna stavu zásob polotovarů	36		
613	Změna stavu zásob výrobků	37		
614	Změna stavu zvířat	38		
621	Aktivace materiálu a zboží	39	52 531,40	
622	Aktivace vnitroorganizačních služeb	40		
623	Aktivace dlouhodobého nehmotného majetku	41		
624	Aktivace dlouhodobého hmotného majetku	42		
641	Smluvní pokuty a úroky z prodání	43		
642	Ostatní pokuty a penále	44		
643	Platba za odepsané pohledávky	45	92,34	
644	Úroky	46	1 611,81	
645	Kursově zisky	47	31,01	
648	Zúčtování fondů	48		
649	Jiné ostatní výnosy	49	32 681,45	7 380,80
651	Tržby z prodeje dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	50	35,42	
652	Výnosy z dlouhodobého finančního majetku	51		
653	Tržby z prodeje cenných papírů a podílů	52		
654	Tržby z prodeje materiálu	53	11 096,44	33,19
655	Výnosy z krátkodobého finančního majetku	54		
656	Zúčtování zákonných rezerv	55		
659	Zúčtování zákonných opravných položek	56		
691	Příspěvek na činnosti nehrázené ze systému zdravotního pojištění	57	11 154,23	
Výnosy celkem (řádek 32 až 56)		58	2 184 215,35	7 413,99
Hospodářský výsledek před zdaněním (řádek 58 - 31)		59	-903,56	1 444,90
591	Daň z příjmů	60		
595	Dodatečné odvody daně z příjmů	61		
Hospodářský výsledek po zdanění (ř. 59 - 60 - 61) (+/-)		62	-903,56	1 444,90

Odesláno dne: <input type="text" value="20.01.2003"/>	Razítko:	Podpis odpovědné osoby	Podpis osoby odpovědné za sestavení
		MUDr. Bouzek Jiří ředitel	Šustrová Miroslava
	Okamžik sestavení:		Telefon: <input type="text" value="387678033"/>

NEMOCNICE ČESKÉ BUDĚJOVICE
 Boženy Němcové 54
 370 87 České Budějovice
 21

Příloha č. 4: Rozvaha v plném rozsahu k 31. 12. 2004

Minimální závazný výčet
informací dle přílohy č.1
vyhlášky č. 500/2002
v platném znění

**Rozvaha
v plném rozsahu**

k 31.12.2004

Název účetní jednotky

Nemocnice České Budějovice, a.s.

Rok	Měsíc	IČO
2004	12	26068877

Sídlo účetní jednotky

Nemocnice České Budějovice, a.s.

B.Němcově 585/54

370 87 České Budějovice

označ. a	AKTIVA b	řád. c	Běžné účetní období			Minulé úč. období Netto 4
			Brutto 1	Korekce 2	Netto 3	
	AKTIVA CELKEM	001	3 686 571	-1 539 882	2 146 689	
A	Pohledávky za upsaný základní kapitál	002				
B	Dlouhodobý majetek	003	3 252 451	-1 539 882	1 712 569	
C...	Dlouhodobý nehmotný majetek	004	13 978	-9 025	4 953	
B.I.1	Zřizovací výdaje	005				
B.I.2	Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje	006				
B.I.3	Software	007	11 645	-6 691	4 953	
B.I.4	Ocenitelná práva	008				
B.I.5	Goodwill	009				
B.I.6	Jiný dlouhodobý nehmotný majetek	010	2 333	-2 333		
B.I.7	Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	011				
B.I.8	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek	012				
B.II	Dlouhodobý hmotný majetek	013	3 236 473	-1 530 857	1 705 616	
B.II.1	Pozemky	014	53 072		53 072	
B.II.2	Stavby	015	1 682 038	-456 962	1 225 076	
B.II.3	Samostatné movité věci a soubory movitých věcí	016	1 382 487	-1 007 199	375 288	
B.II.4	Pěstelské celky trvalých porostů	017				
B.II.5	Základní stádo a tažná zvířata	018				
B.II.6	Jiný dlouhodobý hmotný majetek	019	67 480	-66 696	784	
B.II.7	Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	020	51 395		51 395	
B.II.8	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	021				
B.II.9	Doeřizovací rozdíly k nabytému majetku	022				
B.III	Dlouhodobý finanční majetek	023	2 000		2 000	
B.III.1	Podíly v ovládaných a řízených osobách	024	2 000		2 000	
B.III.2	Podíly v účetních jednotkách pod podstatným vlivem	025				
B.III.3	Ostatní dlouhodobé cenné papíry a podíly	026				
B.III.4	Půjčky a úvěry ovládaným a řízeným osobám a účetním jednotkám pod podstatným vlivem	027				
B.III.5	Jiný dlouhodobý finanční majetek	028				
B.III.6	Polizovaný dlouhodobý finanční majetek	029				
B.III.7	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý finanční majetek	030				

označ.	AKTIVA	řád.	Běžné účetní období			Minulé úč. období
			Brutto 1	Korekce 2	Netto 3	
a	b	c				Netto 4
C	Oběžná aktiva	031	432 865		432 865	
C.I.	Zásoby	032	35 766		35 766	
C.I.1	Material	033	14 300		14 300	
C.I.2	Nedokončená výroba a polotovary	034				
C.I.3	Výrobky	035				
C.I.4	Zvířata	036				
C.I.5	Zboží	037	21 466		21 466	
C.I.6	Poskytnuté zálohy na zásoby	038				
C.II.	Dlouhodobé pohledávky	039				
C.II.1	Pohledávky z obchodních vztahů	040				
C.II.2	Pohledávky za ovládanými a řízenými osobami	041				
C.II.3	Pohledávky za účetními jednotkami pod podstatným vlivem	042				
C.II.4	Pohledávky za společníky, členy družstva a za účastníky sdružení	043				
C.II.5	Dohadné účty aktivní	044				
C.II.6	Jiné pohledávky	045				
C.II.7	Odložená daňová pohledávka	046				
C.III.	Krátkodobé pohledávky	047	290 000		290 000	
C.III.1	Pohledávky z obchodních vztahů	048	288 798		288 798	
C.III.2	Pohledávky za ovládanými a řízenými osobami	049				
C.III.3	Pohledávky za účetními jednotkami pod podstatným vlivem	050				
C.III.4	Pohledávky za společníky, členy družstva a za účastníky sdružení	051				
C.III.5	Sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	052				
C.III.6	Sát - daňové pohledávky	053	37		37	
C.III.7	Datelné poskytnuté zálohy	054	232		232	
C.III.8	Dohadné účty aktivní	055	700		700	
C.III.9	Jiné pohledávky	056	233		233	
C.IV.	Krátkodobý finanční majetek	057	107 099		107 099	
C.IV.1	Peníze	058	179		179	
C.IV.2	Účty v bankách	059	106 920		106 920	
C.IV.3	Krátkodobé cenné papíry a podíly	060				
C.IV.4	Požítovaný krátkodobý finanční majetek	061				
D.I.	Časové rozlišení	062	1 255		1 255	
D.I.1	Náklady příštích období	063	1 255		1 255	
D.I.2	Komplexní náklady příštích období	064				
D.I.3	Příjmy příštích období	065				
	PASIVA CELKEM	066	2 146 689			

označ.	PASIVA	řád.	Stav v běžném účet. období	Stav v minulém účet. období
a	b	c	5	6
A	Masní kapitál	067	1 847 401	
A.I.	Základní kapitál	068	1 776 100	
A.I.1	Základní kapitál	069	1 776 100	
A.I.2	Vlastní akcie a vlastní obchodní podíly	070		
A.I.3	Změny základního kapitálu	071		
A.II.	Kapitálové fondy	072	13 215	
A.II.1	Emisní ábo	073		
A.II.2	Ostatní kapitálové fondy	074	13 215	
A.II.3	Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků	075		
A.II.4	Oceňovací rozdíly z přecenění při přeměnách	076		
A.III.	Rezervní fondy, nedělitelný fond a ostatní fondy ze zisku	077	109 169	
A.III.1	Zákonny rezervní fond/ Nedělitelný fond	078	108 514	
A.III.2	Statutární a ostatní fondy	079	655	
	Výsledek hospodaření minulých let	080	-75 701	
A.IV.1	Nerozdělený zisk minulých let	081		
A.IV.2	Neuhrazená ztráta minulých let	082	-75 701	
A.V.	Výsledek hospodaření běžného účetního období(+/-)	083	24 618	
B	Cizí zdroje	084	299 288	
B.I.	Rezervy	085		
B.I.1	Rezervy podle zvláštních právních předpisů	086		
B.I.2	Rezerva na důchody a podobné závazky	087		
B.I.3	Rezerva na daň z příjmu	088		
B.I.4	Ostatní rezervy	089		
B.II.	Dlouhodobé závazky	090	62 874	
B.II.1	Závazky z obchodních vztahů	091		
B.II.2	Závazky k ovládaným a řízeným osobám	092		
B.II.3	Závazky k účetním jednotkám pod datatným vlivem	093		
B.II.4	Závazky ke společníkům, členům družstva a k účastníkům sdružení	094		
B.II.5	Dlouhodobé přijaté zálohy	095		
B.II.6	Vydané dluhopisy	096		
B.II.7	Dlouhodobé směnky k úhradě	097		
B.II.8	Dohadné úby pasivní	098		
B.II.9	Jiné závazky	099		
B.II.10	Odičžený daňový závazek	100	62 874	

označ.	PASIVA	řád.	Stav v běžném účet. období	Stav v minulém účet. období
a	b	c	5	6
B.III.	Krátkodobé závazky	101	208 401	
B.III.1	Závazky z obchodních vztahů	102	118 956	
B.III.2	Závazky k ovládaným a řízeným osobám	103		
B.III.3	Závazky k účetním jednotkám pod podstatným vlivem	104		
B.III.4	Závazky ke společníkům, členům družstva a k účastníkům sdružení	105		
B.III.5	Závazky k zaměstnancům	106	48 265	
B.III.6	Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění	107	27 627	
B.III.7	Stát - daňové závazky a dotace	108	9 607	
B.III.8	Krátkodobé přijaté zálohy	109	3 861	
B.III.9	Vydané dluhopisy	110		
B.III.10	Dohadné účty pasivní	111		
B.III.11	Jiné závazky	112	86	
B.IV.	Bankovní úvěry a vypočty	113	28 013	
B.IV.1	Bankovní úvěry dlouhodobé	114	28 013	
B.IV.2	Krátkodobé bankovní úvěry	115		
B.IV.3	Krátkodobé finanční vypočty	116		
C.I.	Časové rozlišení	117		
C.I.1	Výdaje příštích období	118		
C.I.2	Výnosy příštích období	119		

Sestaveno dne:		Podpisový záznam statutárního orgánu účetní jednotky nebo podpisový záznam fyzické osoby, která je účetní jednotkou	
Převní forma účetní jednotky	Předmět podnikání	Pozn.:	

Příloha č. 5: Výkaz zisků a ztrát v plném rozsahu k 31. 12. 2004

Minimální závazný výčet
informací dle přílohy č. 2
vyhlášky 500/2002 Sb.
v platném znění

**Výkaz zisků a ztrát
v plném rozsahu**

k 31.12.2004
(v celých tisících Kč)

Rok	Měsíc	IČO
2004	12	26068877

Název účetní jednotky

Nemocnice České Budějovice, a.s.

Sídlo účetní jednotky

Nemocnice České Budějovice, a.s.

B.Němcové 585/54

370 87 České Budějovice

Označení a	TEXT b	Číslo řádku c	Skutečnost v účetním období	
			sledovaném 1	minulém 2
I.	Tržby za prodej zboží	01	165 948	
A.	Náklady vynaložené na prodané zboží	02	139 641	
+	Obchodní marže	03	26 307	
II.	Výkony	04	1 963 696	
II.1	Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb	05	1 913 833	
II.2	Změna stavu zásob vlastní činnosti	06		
II.3	Aktivace	07	49 863	
B	Výkonová spotřeba	08	973 405	
B.1	Spotřeba materiálu a energie	09	832 648	
B.2	Služby	10	140 757	
+	Přidána hodnota	11	1 016 598	
C	Osobní náklady	12	887 193	
C.1	Mzdové náklady	13	653 096	
C.2	Odměny členům orgánů společnosti a družstva	14	590	
C.3	Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	15	227 288	
C.4	Sociální náklady	16	6 216	
D	Daně a poplatky	17	355	
E	Odplyy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	18	163 976	
III.	Tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu	19	11 146	
III.1	Tržby z prodeje dlouhodobého majetku	20	36	
III.2	Tržby z prodeje materiálu	21	11 111	
F	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku a materiálu	22	10 972	
F.1	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku	23		
F.2	Prodány materiály	24	10 972	
G	Změna stavu rezerv a opravných položek v provozní oblasti a komplexních nákladů příštích období	25		
IV	Ostatní provozní výnosy	26	50 164	
H	Ostatní provozní náklady	27	9 228	
V	Převod provozních výnosů	28		
I	Převod provozních nákladů	29		
*	Provozní výsledek hospodaření	30	6 185	

Označení a	TEXT b	Číslo řádku c	Skutečnost v účetním období	
			sledovaném 1	minulém 2
VI	Tržby z prodeje cenných papírů a podílů	31		
J	Prodané cenné papíry a podíly	32		
VII	Výnosy z dlouhodobého finančního majetku	33		
VII.1	Výnosy z podílů v ovládaných a řízených osobách a v účetních jednotkách pod podstatným vlivem	34		
VII.2	Výnosy z ostatních dlouhodobých cenných papírů a podílů	35		
VII.3	Výnosy z ostatního dlouhodobého finančního majetku	36		
VIII	Výnosy z krátkodobého finančního majetku	37		
K	Náklady z finančního majetku	38		
IX	Výnosy z přecenění cenných papírů a derivátů	39		
L	Náklady z přecenění cenných papírů a derivátů	40		
M	Změna stavu rezerv a opravných položek ve finanční oblasti	41		
X	Výnosové úroky	42	916	
N	Nákladové úroky	43	85	
XI	Ostatní finanční výnosy	44	21	
O	Ostatní finanční náklady	45	429	
XII	Převod finančních výnosů	46		
P	Převod finančních nákladů	47		
*	Finanční výsledek hospodaření	48	422	
Q	Daň z příjmů za běžnou činnost	49	-12 565	
Q.1	- splatná	50		
Q.2	- odložená	51	-12 565	
**	Výsledek hospodaření za běžnou činnost	52	19 172	
XIII	Mimořádné výnosy	53	5 447	
R	Mimořádné náklady	54		
S	Daň z příjmů z mimořádné činnosti	55		
S.1	- splatná	56		
S.2	- odložená	57		
*	Mimořádný výsledek hospodaření	58	5 447	
T	Převod podílu na výsledku hospodaření společníkům	59		
***	Výsledek hospodaření za účetní období (+/-)	60	24 618	

Sestaveno dne:		Podpisový záznam statutárního orgánu účetní jednotky nebo podpisový záznam fyzické osoby, která je účetní jednotkou
Právní forma účetní jednotky	Předmět podnikání	Pozn. :

Příloha č. 6: Rozvaha v plném rozsahu k 31. 12. 2005

Mínimální závazný výčet
informací dle přílohy č. 1,
vyhlášky č. 503/2002
v plném znění

**Rozvaha
v plném rozsahu**

k 31.12.2005
(v celých tisících Kč)

Rok Měsíc IČO
2005 12 26068877

Název účetní jednotky

Nemocnice České Budějovice, a.s.

Sídlo účetní jednotky

Nemocnice České Budějovice, a.s.

B.Němcové 585/54

370 87 České Budějovice

označ	AKTIVA	řád	Běžné účetní období			Minulé úč. období
			Brutto 1	Korekce 2	Netto 3	Netto 4
a	b	c				
	AKTIVA CELKEM	001	3 867 146	-1 642 645	2 224 501	2 146 659
A	Příspěvky ze upsání základní kapitál	002				
B	Dlouhodobý majetek	003	3 347 970	-1 642 645	1 705 325	1 712 569
B.I.	Dlouhodobý nehmotný majetek	004	14 826	-11 015	3 811	4 953
B.I.1	Zřizovací výdaje	005				
B.I.2	Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje	006				
B.I.3	Software	007	12 225	-8 415	3 811	4 953
B.I.4	Ocenitelná práva	008				
B.I.5	Goodwill	009				
B.I.6	Jiný dlouhodobý nehmotný majetek	010	2 600	-2 600		
B.I.7	Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	011				
B.I.8	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek	012				
B.II	Dlouhodobý hmotný majetek	013	3 331 144	-1 631 630	1 699 514	1 706 616
B.II.1	Pozemky	014	53 383		53 383	53 072
B.II.2	Stavby	015	1 808 059	-492 571	1 315 489	1 225 076
B.II.3	Samostatně movité věci a soubory movitých věcí	016	1 388 465	-1 063 067	325 397	375 288
B.II.4	Pěstební celky trvalých porostů	017				
B.II.5	Základní stádo a tažná zvířata	018				
B.II.6	Jiný dlouhodobý hmotný majetek	019	76 776	-75 992	784	784
B.II.7	Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	020	4 460		4 460	51 395
B.II.8	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	021				
B.II.9	Oceňovací rozdíl k nabytému majetku	022				
B.III	Dlouhodobý finanční majetek	023	2 000		2 000	2 000
B.III.1	Podíly v ovládaných a řízených osobách	024	2 000		2 000	2 000
B.III.2	Podíly v účetních jednotkách pod podstatným vlivem	025				
B.III.3	Ostatní dlouhodobé cenné papíry a podíly	026				
B.III.4	Půjčky a úvěry ovládaným a řízeným osobám a účetním jednotkám pod podstatným vlivem	027				
B.III.5	Jiný dlouhodobý finanční majetek	028				
B.III.6	Poskytnutý dlouhodobý finanční majetek	029				
B.III.7	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý finanční majetek	030				

označ.	AKTIVA	řad.	Běžné účetní období			Minulé úč. období	
			Brutto 1	Korekce 2	Netto 3	Netto 4	
a	b	c					
C	Oběžná aktiva	031	514 399		514 399	432 836	
C.I.	Zásoby	032	26 530		26 530	35 766	
C.I.1	Material	033	19 457		19 457	14 300	
C.I.2	Neokončená výroba a polotovary	034					
C.I.3	Výrobky	035					
C.I.4	Zvířata	036					
C.I.5	Zboží	037	7 073		7 073	21 466	
C.I.6	Poskytnuté zálohy na zásoby	038					
C.II.	Dlouhodobé pohledávky	039					
C.II.1	Pohledávky z obchodních vztahů	040					
C.II.2	Pohledávky za ovládanými a řízenými osobami	041					
C.II.3	Pohledávky za účetními jednotkami pod podstatným vlivem	042					
C.II.4	Pohledávky za společníky, členy družstva a za účastníky sdružení	043					
C.II.5	Dohadné účty aktivní	044					
C.II.6	Jiné pohledávky	045					
C.II.7	Odloučená daňová pohledávka	046					
C.III.	Krátkodobé pohledávky	047	332 251		332 251	289 970	
C.III.1	Pohledávky z obchodních vztahů	048	328 151		328 151	288 798	
C.III.2	Pohledávky za ovládanými a řízenými osobami	049					
C.III.3	Pohledávky za účetními jednotkami pod podstatným vlivem	050					
C.III.4	Pohledávky za společníky, členy družstva a za účastníky sdružení	051					
C.III.5	Sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	052					
C.III.6	Stát - daňové pohledávky	053	2 984		2 984	8	
C.III.7	Ostatní poskytnuté zálohy	054	874		874	232	
C.III.8	Dohadné účty aktivní	055	315		315	700	
C.III.9	Jiné pohledávky	056	-73		-73	233	
C.IV.	Krátkodobý finanční majetek	057	156 618		156 618	107 099	
C.IV.1	Peníze	058	509		509	179	
C.IV.2	Účty v bankách	059	155 109		155 109	106 920	
C.IV.3	Krátkodobé cenné papíry a podíly	060					
C.IV.4	Požádavky krátkodobý finanční majetek	061					
D.I.	Časové rozlišení	062	4 777		4 777	1 255	
D.I.1	Náklady příštích období	063	2 102		2 102	1 255	
D.I.2	Komplexní náklady příštích období	064					
D.I.3	Příjmy příštích období	065	2 675		2 675		

označ.	PASIVA	řad.	Stav v běžném účet. období	Stav v minulém účet. období
a	b	c	5	6
	PASIVA CELKEM	066	2 224 501	2 146 859
A.	Vlastní kapitál	067	1 867 869	1 840 378
A.I.	Základní kapitál	068	1 776 100	1 776 100
A.I.1	Základní kapitál	069	1 776 100	1 776 100
A.I.2	Vlastní akcie a vlastní obchodní podíly	070		
A.I.3	Změny základního kapitálu	071		
A.II.	Kapitálové fondy	072	15 116	13 215
A.II.1	Emisní zábe	073		
A.II.2	Ostatní kapitálové fondy	074	15 116	13 215
A.II.3	Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků	075		
A.II.4	Oceňovací rozdíly z přecenění př. přeměnách	076		
A.III.	Rezervní fondy, nedělitelný fond a ostatní fondy ze zisku	077	115 248	109 169
A.III.1	Zákonny rezervní fond/ Nedělitelný fond	078	109 400	108 514
A.III.2	Statutární a ostatní fondy	079	5 848	655
A.IV.	Výsledek hospodaření minulých let	080	-67 991	-75 701
A.IV.1	Herodělený zisk minulých let	081		
A.IV.2	Neuhrazená zřata minulých let	082	-67 991	-75 701
A.V.	Výsledek hospodaření běžného účetního období(+/-)	083	29 395	17 595
B.	Cizí zdroje	084	356 141	306 281
B.I.	Rezervy	085		
B.I.1	Rezervy podle zvláštních právních předpisů	086		
B.I.2	Rezerva na důchody a podobné závazky	087		
B.I.3	Rezerva na daň z příjmu	088		
B.I.4	Ostatní rezervy	089		
B.II.	Dlouhodobé závazky	090	52 490	62 874
B.II.1	Závazky z obchodních vztahů	091		
B.II.2	Závazky k ovládaným a řízeným osobám	092		
B.II.3	Závazky k účetním jednotkám pod podstatným vlivem	093		
B.II.4	Závazky ke společníkům, členům družstva a k účastníkům sdružení	094		
B.II.5	Dlouhodobé přijaté zálohy	095		
B.II.6	Vydané dluhopisy	096		
B.II.7	Dlouhodobé směny k úhradě	097		
B.II.8	Dohadné účty pasivní	098		
B.II.9	Jiné závazky	099		
B.II.10	Otočenoý daňový závazek	100	52 490	62 874

označ	PASIVA	řád.	Stav v běžném účet. období	Stav v minulém účet. období
a	b	c	5	6
B.III.	Krátkodobé závazky	101	181 948	215 394
B.III.1	Závazky z obchodních vztahů	102	82 023	118 956
B.III.2	Závazky k ovládaným a řízeným osobám	103		
B.III.3	Závazky k účetním jednotkám pod podsátným vlivem	104		
B.III.4	Závazky ke společníkům, členům družstva a k účastníkům sdružení	105		
B.III.5	Závazky k zaměstnancům	106	54 626	48 265
B.III.6	Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění	107	31 002	27 627
B.III.7	Stat - daňové závazky a dotace	108	12 302	16 600
B.III.8	Krátkodobé přijaté zálohy	109	1 882	3 861
B.III.9	Vydané dluhopisy	110		
B.III.10	Dohadné účty pasivní	111		
B.III.11	Jiné závazky	112	113	86
B.IV.	Bankovní úvěry a výpomoci	113	121 702	28 013
B.IV.1	Bankovní úvěry dlouhodobé	114	121 702	28 013
B.IV.2	Krátkodobé bankovní úvěry	115		
B.IV.3	Krátkodobé finanční výpomoci	116		
C.I.	Časové rozlišení	117	491	
C.I.1	Vydaje příštích období	118	364	
C.I.2	Výnosy příštích období	119	127	

Sestaveno dne

31.3.2006

Nemocnice Č. Budějovice, a.s.
 B. Němcová 585/54
 370 07 České Budějovice
 IČO: 26068877 DIČ: CZ26068877

Podpisový záznam statutárního orgánu účetní jednotky nebo podpisový záznam fyzické osoby. Here je účetní jednotkou

Ing. Ivo Houška
 místopředseda představenstva
 Ing. Milan Voldřich
 člen představenstva

Právní forma účetní jednotky

Akciová společnost

Předmět podnikání

Poskytování zdravotní péče,

Pronájem

Pozn.

Příloha č. 7: Výkaz zisků a ztrát v plném rozsahu k 31. 12. 2005

Minimální závazný výčet
informací dle přílohy č. 2
výňatek 500/2002 Sb.
v platném znění

**Výkaz zisků a ztrát
v plném rozsahu**

k 31.12.2005
(v celých tisících Kč)

Rok	Měsíc	IČO
2005	12	26068877

Název účetní jednotky

Nemocnice České Budějovice, a.s.

Sídlo účetní jednotky

Nemocnice České Budějovice, a.s.

B Němcovce 585/54

370 87 České Budějovice

Označení a	TEXT b	Číslo řádku c	Skutečnost v účetním období	
			sledovaném 1	minulém 2
I.	Tržby za prodej zboží	01	185 214	165 948
A.	Náklady vynaložené na prodané zboží	02	154 373	139 641
+	Obchodní marže	03	30 841	26 307
II.	Výkony	04	2 010 302	1 963 696
II.1	Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb	05	1 964 824	1 913 833
II.2	Změna stavu zásob vlastní činnosti	06		
II.3	Aktivace	07	45 477	49 863
B	Výkonová spotřeba	08	971 265	973 405
B.1	Spotřeba materiálů a energie	09	836 178	832 648
B.2	Služby	10	135 088	140 757
+	Přidaná hodnota	11	1 069 877	1 016 598
C	Osobní náklady	12	927 654	887 193
C.1	Mzdové náklady	13	682 756	653 099
C.2	Odměny členům orgánů společnosti a družstva	14	598	590
C.3	Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	15	236 733	227 288
C.4	Sociální náklady	16	7 566	6 216
D	Daně a poplatky	17	174	355
E	Odpsy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	18	168 466	163 976
III.	Tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálů	19	13 227	11 146
III.1	Tržby z prodeje dlouhodobého majetku	20	4 214	36
III.2	Tržby z prodeje materiálů	21	9 013	11 111
F	Zustatková cena prodaného dlouhodobého majetku a materiálů	22	10 880	10 972
F.1	Zustatková cena prodaného dlouhodobého majetku	23	2 053	
F.2	Prodány materiály	24	8 826	10 972
G	Změna stavu rezerv a opravných položek v provozní oblasti a komplexních nákladů příštích období	25		
IV	Ostatní provozní výnosy	26	48 047	50 164
H	Ostatní provozní náklady	27	9 320	9 228
V	Převod provozních výnosů	28		
I	Převod provozních nákladů	29		
*	Provozní výsledek hospodaření	30	14 657	6 185

Označení a	TEXT b	Číslo řádku c	Skutečnost v účetním období	
			sledovaném 1	minulém 2
VI	Tržby z prodeje cenných papírů a podílů	31		
J	Prodané cenné papíry a podíly	32		
VII	Výnosy z dlouhodobého finančního majetku	33		
VII.1	Výnosy z podílů v ovládaných a řízených osobách a v účetních jednotkách pod podstatným vlivem	34		
VII.2	Výnosy z ostatních dlouhodobých cenných papírů a podílů	35		
VII.3	Výnosy z ostatního dlouhodobého finančního majetku	36		
VIII	Výnosy z krátkodobého finančního majetku	37		
K	Náklady z finančního majetku	38		
IX	Výnosy z přecenění cenných papírů a derivátů	39		
L	Náklady z přecenění cenných papírů a derivátů	40		
M	Změna stavu rezerv a opravných položek ve finanční oblasti	41		
X	Výnosové úroky	42	1 591	916
N	Nákladové úroky	43	2 875	85
XI	Ostatní finanční výnosy	44	1	21
O	Ostatní finanční náklady	45	448	429
XII	Převod finančních výnosů	46		
P	Převod finančních nákladů	47		
*	Finanční výsledek hospodaření	48	-1 731	422
Q	Daň z příjmu za běžnou činnost	49	-9 873	-5 542
Q.1	- splatná	50	512	7 023
Q.2	- odložená	51	-10 385	-12 565
**	Výsledek hospodaření za běžnou činnost	52	22 800	12 149
XIII	Mimořádné výnosy	53	6 596	5 447
R	Mimořádné náklady	54		
S	Daň z příjmu z mimořádné činnosti	55		
S.1	- splatná	56		
S.2	- odložená	57		
*	Mimořádný výsledek hospodaření	58	6 596	5 447
T	Převod podílu na výsledku hospodaření společníkům	59		
***	Výsledek hospodaření za účetní období (+/-)	60	29 396	17 596

Sestaveno dne:

31.3.2006

Nemocnice Č. Budějovice, a.s.
B. Němcové 585/54
370 87 Česká Budějovice
IČO: 26068877 DIČ: CZ26068877

Podpisový záznam statutárního orgánu účetní jednotky nebo podpisový záznam fyzické osoby, která je účetní jednotkou

Ing. Ivo Houška
místopředseda představenstva

Ing. Milan Voldřich
člen představenstva

Právní forma účetní jednotky

Akčiová společnost

Předmět podnikání

Poskytování zdravotní péče.

Pronájem

Pozn.

Příloha č. 8: Přehled o peněžních tocích k 31. 12. 2005

Přehled o peněžních tocích v tis. Kč
Nemocnice České Budějovice, a.s.
k 31.12.2005

Nemocnice Č. Budějovice, a.s.
B. Němcová 585/54
370 07 České Budějovice
IČO: 26068877 DIČ: CZ26068877

Běžné období

P.	Stav peněžních prostředků a peněžních ekvivalentů na začátku účetního období	107 099
Z.	<i>Peněžní toky z hlavní výdělečné činnosti (provozní činnost)</i>	
	Účetní zisk nebo ztráta z běžné činnosti před zdaněním	13 004
A.1.	Úpravy o nepeněžní operace	164 480
A.1.1.	Odписы stálých aktiv s výjimkou zůstatkové ceny prodaných stálých aktiv, a dále umořování oceňovacího rozdílu k majetku a goodwillu	168 466
A.1.2.	Změna stavu opravných položek, rezerv	-3 109
A.1.3.	Zisk (ztráta) z prodeje stálých aktiv	-2 161
A.1.4.	Výnosy z dividend a podílů na zisku	
A.1.5.	Vyúčtované nákladové úroky, s výjimkou kapitalizovaných úroků, a vyúčtované výnosové úroky	1 284
A.1.6.	Úpravy o ostatní nepeněžité operace	
A.*	Čistý peněžní tok z provozní činnosti před zdaněním, změnami pracovního kapitálu a mimořádnými položkami	177 484
A.2.	Změny stavu nepeněžních složek pracovního kapitálu	-62 740
A.2.1.	Změna stavu pohledávek z provozní činnosti, aktivních účtů časového rozlišení a dohadných účtů aktivních	-42 793
A.2.2.	Změna stavu krátkodobých závazků z provozní činnosti, pasivních účtů časového rozlišení a dohadných účtů pasivních	-29 183
A.2.3.	Změna stavu zásob	9 236
A.2.4.	Změna stavu krátkodobého finančního majetku nespádajícího do peněžních prostředků a ekvivalentů	
A.**	Čistý peněžní tok z provozní činnosti před zdaněním a mimořádnými položkami	114 744
A.3.	Vyplacené úroky s výjimkou kapitalizovaných úroků	-2 875
A.4.	Přijaté úroky	1 592
A.5.	Zaplacená daň z příjmů za běžnou činnost a za doměrky daně za minulá období	-7 023
A.6.	Příjmy a výdaje spojené s mimořádnými účetními případy, které tvoří mimořádný hospodářský výsledek včetně uhrazené splatné daně z příjmů z mimořádné činnosti	6 596
A.7.	Přijaté dividendy a podíly na zisku (-)	
A.***	Čistý peněžní tok z provozní činnosti	113 034
	<i>Peněžní toky z investiční činnosti</i>	
B.1.	Výdaje spojené s nabytím stálých aktiv	-190 306
B.2.	Příjmy z prodeje stálých aktiv	4 089
B.3.	Půjčky a úvěry spřízněným osobám	
B.***	Čistý peněžní tok vztahující se k investiční činnosti	-186 217
	<i>Peněžní toky z finanční činnosti</i>	
C.1.	Dopady změn dlouhodobých závazků, popř. takových krátkodobých závazků, které spadají do oblasti finanční činnosti na peněžní prostředky a ekvivalenty	121 702
C.2.	Dopady změn vlastního na kapitál peněžní prostředky a peněžní ekvivalenty	0
C.2.1.	Zvýšení peněžních prostředků a peněžních ekvivalentů z titulu zvýšení základního kapitálu, emisního ážia, event. rezervního fondu včetně složených záloh na toto zvýšení	
C.2.2.	Vyplacení podílu na vlastním kapitálu společníkům	
C.2.3.	Další vklady peněžních prostředků společníků a akcionářů	
C.2.4.	Úhrada ztráty společníky	
C.2.5.	Přímé platby na vrub fondů	
C.2.6.	Vyplacené dividendy nebo podíly na zisku včetně zaplacené srážkové daně vztahující se k těmto nárokům a včetně finančního vypořádání se společníky v o.s. a komplementáři u k.s.	
C.***	Čistý peněžní tok vztahující se k finanční činnosti	121 702
F.	Čisté zvýšení, resp. snížení peněžních prostředků	48 519
R.	Stav peněžních prostředků a peněžních ekvivalentů na konci účetního období	155 618